

طرح طبقه بندی
مشاغل اختصاصی

ضوابط اجرایی مشاغل اختصاصی

با ابلاغ این مجموعه رعایت شرایط احراز کلیه مشاغل اختصاصی و ضوابط ذیل الزامی است:

۱. با توجه به تنوع رشته‌های تحصیلی تخصصی و غیرتخصصی مندرج در شرایط احراز برخی مشاغل، جذب و انتخاب دانش‌آموختگان در رشته تحصیلی موردنیاز بر اساس غالب وظایف و فعالیت‌ها واحد مربوطه، با نظر و تشخیص کمیته مهندسی مشاغل انجام می‌پذیرد.
۲. با عنایت به اهمیت تعیین جایگاه سازمانی کارکنان بر اساس تجارب و رشته‌های تحصیلی مصوب در طرح طبقه‌بندی مشاغل، واحد مهندسی مشاغل دانشگاه / دانشکده طبق آئین‌نامه مهندسی و ارزیابی مشاغل و همچنین ضوابط و مقررات ابلاغی از سوی مرکز توسعه مدیریت و تحول اداری موظف است نسبت به انطباق «شرایط احراز و شغل» پست‌های سازمانی اقدام نماید.
۳. مرکز توسعه مدیریت و تحول اداری بر اساس شرح وظایف و مأموریت ابلاغی، وظیفه نظارت بر چگونگی اجرای بند فوق و عملکرد کمیته‌های مهندسی مشاغل دانشگاه/ دانشکده را عهده‌دار است.
۴. ادامه خدمت، ارتقا طبقه و رتبه کارکنانی که به واسطه ابلاغ این مشاغل غیر واجد شرایط گردیده‌اند، در همان شغل بلامانع است.
۵. رعایت کلیه شرایط احراز پیش‌بینی‌شده در مشاغل اعم از شرایط احراز تحصیلی، تجربی، آموزشی، مهارت و توانمندی‌ها الزامی است.
۶. دارندگان مدرک تحصیلی کارشناسی در شغل فوریت‌های پزشکی پیش بیمارستانی از امتیازات و مزایای مشاغل کارشناسی برخوردار می‌گردند.
۷. در مناطق محروم و یا کمتر توسعه یافته با موافقت مرکز اورژانس پیش بیمارستانی کشور استفاده از رشته شغلی تکنسین فوریت‌های پزشکی با توجه به شرایط احراز مندرج در شغل مذکور (قدیم) بلامانع می‌باشد.

۸. نظر به اهمیت و ضرورت پویایی و به‌روز نگه‌داشتن طرح طبقه‌بندی مشاغل، ایجاد هرگونه شغل جدید اعم از عمومی و اختصاصی، با پیشنهاد معاونت توسعه مدیریت و منابع و تصویب هیات امناء قابلیت اجرا خواهد داشت.

فهرست مشاغل

۱.....	پزشک عمومی
۶.....	پزشک متخصص
۱۰.....	پرستار
۱۷.....	کمک پرستار
۲۲.....	کارشناس اتاق عمل
۲۵.....	کاردان اتاق عمل
۲۸.....	کارشناس هوشبری
۳۱.....	کاردان هوشبری
۳۴.....	کارشناس گردش خون برون پیکری
۳۸.....	فوریت‌های پزشکی پیش بیمارستانی
۴۲.....	کارآزمای سلامت در حوادث و بلایا
۴۵.....	کارآزمای اورژانس پزشکی و هدایت عملیات بحران
۴۸.....	کارآزمای هماهنگی اورژانس ۱۱۵
۵۱.....	کارشناس ارتباطات و عملیات
۵۵.....	پزشک اورژانس پیش بیمارستانی
۵۸.....	کارشناس تریاژ تلفنی فوریت‌های پزشکی
۶۰.....	ماما
۶۴.....	کارشناس بهداشت خانواده
۷۰.....	کاردان بهداشت خانواده
۷۳.....	مربی بهداشت مدارس
۷۷.....	بهورز
۸۱.....	مربی خدمات بهداشتی
۸۴.....	دندان‌پزشک
۸۷.....	کارشناس پروتز دندانی
۸۹.....	کاردان پروتز دندانی
۹۱.....	کاردان بهداشت دهان
۹۳.....	کارشناس بهداشت محیط
۹۹.....	کاردان بهداشت محیط

۱۰۲.....	کارشناس بهداشت حرفه‌ای.....
۱۰۶.....	کاردان بهداشت حرفه‌ای.....
۱۰۸.....	کارشناس سلامت روان.....
۱۱۲.....	کارشناس پیشگیری، درمان و کاهش آسیب اعتیاد.....
۱۱۵.....	کارشناس سلامت اجتماعی.....
۱۱۸.....	مددکار بهداشتی و درمانی.....
۱۲۲.....	کارشناس پیشگیری و مبارزه با بیماری‌ها.....
۱۲۷.....	کاردان پیشگیری و مبارزه با بیماری‌ها.....
۱۲۹.....	کارشناس بیولوژی و کنترل ناقلین بیماری‌ها.....
۱۳۱.....	کارشناس آزمایشگاه تشخیص طبی.....
۱۳۵.....	کاردان آزمایشگاه تشخیص طبی.....
۱۳۷.....	کارشناس آزمایشگاه غذا، دارو و بهداشتی.....
۱۴۱.....	کاردان آزمایشگاه غذا، دارو و بهداشتی.....
۱۴۳.....	کارشناس آزمایشگاه واکسن و سرم.....
۱۴۶.....	کاردان آزمایشگاه واکسن و سرم.....
۱۴۸.....	کارآزمای آزمایشگاه آموزشی و تحقیقاتی سلامت.....
۱۵۰.....	داروساز.....
۱۵۵.....	کارشناس تغذیه.....
۱۵۹.....	کارشناس فراورده‌های آرایشی و بهداشتی.....
۱۶۳.....	کارشناس مواد خوراکی و آشامیدنی.....
۱۶۷.....	کارشناس تجهیزات پزشکی.....
۱۷۰.....	کارشناس بینایی‌سنجی.....
۱۷۳.....	کارشناس شنوایی‌شناسی.....
۱۷۵.....	کارشناس اعضای مصنوعی.....
۱۷۷.....	کارشناس فیزیوتراپی.....
۱۸۰.....	کارشناس کاردرمانی.....
۱۸۳.....	کارشناس گفتاردرمانی.....
۱۸۶.....	کارآزمای سلامت سالمندی.....
۱۸۹.....	کارشناس پرتوشناسی (راد یولوژی).....
۱۹۲.....	کاردان پرتوشناسی.....

۱۹۵.....	کارشناس پرتودرمانی.....
۱۹۸.....	کاردان پرتودرمانی.....
۲۰۰.....	کارشناس پزشکی هسته‌ای.....
۲۰۳.....	کاردان پزشکی هسته‌ای.....
۲۰۵.....	کارشناس امور اجرایی سلامت.....
۲۰۹.....	کارآزمای مدیریت سلامت.....
۲۱۳.....	کارآزمای تعالی سازمانی سلامت.....
۲۱۶.....	کارآزمای اقتصاد سلامت.....
۲۱۹.....	کارشناس فناوری اطلاعات سلامت.....
۲۲۳.....	کاردان فناوری اطلاعات سلامت.....
۲۲۶.....	کاردان انتقال خون.....
۲۲۹.....	کارشناس انتقال خون.....

پزشک عمومی

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، در سطح پزشکی عمومی، با استفاده از روش‌های علمی و به‌کارگیری ابزارهای تشخیصی به انجام اقدامات پیشگیری و تشخیص بیماری، درمان و بازتوانی بیماران به‌صورت سرپایی و بستری در اورژانس یا بخش‌های بیمارستانی و مراکز بهداشتی درمانی می‌پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- ویزیت سرپایی بیماران اورژانسی و غیر اورژانسی بستری در بخش در تمام ساعات برحسب نیاز (در صورت عدم وجود دستیار).
- ویزیت بیماران سرپایی مراجعه‌کننده و ارجاع به بخش‌ها و متخصصان مربوطه.
- انجام کشیک‌های موظفی به‌صورت مقیم.
- تکمیل برگه‌های مربوطه به معاینه بیماران و مشاوره پزشکی (مانند برگه‌های شرح حال، خلاصه پرونده، رضایت‌نامه و...)
- عضویت فعال در تیم احیای قلبی و تنفسی (CPR) بیمارستان.
- معاینه، تشخیص و درمان بیماران در سطح پزشکی عمومی.
- درخواست آزمایش و سایر اقدامات تشخیصی در صورت لزوم.
- پیگیری، ارجاع و مراقبت بیماران و بررسی‌های اپیدمیولوژیکی بیمار و اطرفیان آن در خصوص بیماری‌های قابل کنترل و مراقبت.
- انجام اقدامات فوری برای ارجاع و اعزام بیماران به مراکز مجهزتر.
- مشاوره با پزشکان دیگر در صورت لزوم.
- مراقبت در اجرای دستورات دارویی و بهداشتی داده‌شده و راهنمایی بیماران.

- انجام معاینات دوره‌ای دانش‌آموزان، زنان، مادران باردار، کودکان، سالمندان و متصدیان اماکن و مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی.
- اقدامات پیشگیرانه در برابر بیماری‌ها از طریق واکسیناسیون.
- پیشگیری از گسترش بیماری‌ها از طریق بررسی‌های اپیدمیولوژیکی.
- مشارکت در مدیریت بحران و شناسایی و کنترل اپیدمی‌ها و طغیان بیماری‌ها.
- برآورد و پیگیری برای تأمین به‌موقع نیازهای واحدهای اورژانس مستقل و وابسته جهت پاسخگویی مناسب به نیازهای جمعیت تحت پوشش.
- رعایت احتیاط و اصول استاندارد به‌منظور پیشگیری از ابتلا به بیماری‌های منتقله از راه خون، ترشحات، تنفس و تماس و نظارت بر رعایت آن در محل ارائه خدمات
- بررسی بیماری‌های بومی و اپیدمی‌های منطقه و پیشگیری از گسترش بیماری‌های شایع منطقه.
- بازدید از اماکن عمومی و فضای محیطی منطقه، خانه‌های بهداشت، مدارس و سایر امورات مرتبط در حیطه اختیارات تعیین‌شده.
- اطمینان از کنترل و مراقبت وضعیت دارو، تجهیزات و لوازم فنی واداری واحد.
- راهنمایی بهداشتی و تغذیه‌ای مربوط به زنان باردار و مادران و کودکان.
- همکاری برای مجزا کردن مبتلایان به امراض همه‌گیر در بیمارستان‌ها به‌منظور جلوگیری از شیوع بیماری‌های مسری.
- نظارت بر عملکرد و آموزش‌های لازم در مورد کارکنان فنی، بهداشتی یا درمانی.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی و مهارتی و برنامه‌های آموزشی و مطالعاتی، جهت ارتقاء دانش و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری آن‌ها در انجام وظایف.
- تهیه و تنظیم برنامه‌های تحقیقاتی و شرکت در بررسی‌ها و پژوهش‌های بهداشتی و درمانی و همکاری با مؤسسات بهداشتی باهدف بالا بردن سطح بهداشت عمومی.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه سلامت در شغل مربوطه.
- تهیه مقالات علمی و انتشار آن‌ها در مجلات مختلف پزشکی و علمی و یا معرفی آن‌ها در سمینارها و کنفرانس‌های مربوط.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی دکتری حرفه‌ای در رشته پزشکی عمومی.

❖ مهارت:

- مهارت انجام معاینه فیزیکی شامل مشاهده، گوش دادن و لمس کردن
- مهارت توجه به علائم و نشانه‌های بیماری‌ها و انجام تست‌های فیزیکی
- مهارت نسخه‌نویسی
- مهارت انتخاب بهترین رویکرد تشخیصی درمانی و اجرای آن
- مهارت انجام تزریق، واکسیناسیون و سایر مراقبت‌های اختصاصی
- مهارت تجویز مناسب‌ترین آزمایش‌ها با توجه به شرایط و وضعیت بیمار
- مهارت تفسیر و تحلیل داده‌های آزمایش‌های تشخیصی
- مهارت جمع‌آوری، ثبت و نگهداری اطلاعات (شامل سابقه پزشکی، گزارش‌ها، نتایج آزمایش‌ها)
- مهارت برقراری ارتباط با بیمار و انجام معاینه و پایش وضعیت وی
- مهارت اعمال هماهنگی بین ارائه‌کنندگان خدمات پزشکی
- مهارت استفاده و نگهداری از لوازم، دستگاه‌ها و تجهیزات پزشکی (شامل ماسک اکسیژن، افتالموسکوپ، اتوسکوپ، ماسک احیا و ...) واداری
- مهارت برنامه‌ریزی برای تشکیل تیم سلامت و اجرای برنامه‌های سلامت.

❖ ورودی آموزشی:

- طب و قانون
- اصول و روش تحقیق
- احیای قلبی و تنفسی پیشرفته
- اخلاق پزشکی
- رعایت اصول استاندارد و ایمنی مبتنی بر روش انتقال (قطره‌ای، تماسی و هوابرد) به‌منظور پیشگیری

از آلودگی کارکنان، بیماران، مراجعین و محیط

- آموزش بیمار
- حقوق بیماران
- مفاهیم ایمنی بیمار
- مدیریت خطر (واکنشی و پیشگیرانه)

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کارشناس نظارت بر امور سلامت کارکنان : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- کارشناس امور سلامت کارکنان : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- معاون فنی : معاونت بهداشتی
- معاون اجرایی : معاونت بهداشتی
- کارشناس طب سنتی : معاونت بهداشتی
- رئیس گروه هماهنگی امور بیمه، تعرفه و استاندارد: معاونت درمان
- کارشناس بیمه و اقتصاد درمان : معاونت درمان
- مدیر امور بیماریها و مراکز تشخیصی درمانی : معاونت درمان
- کارشناس مسئول تعالی خدمات بالینی : معاونت درمان
- کارشناس خدمات اقامتی بیمار : معاونت درمان
- کارشناس گردشگری سلامت : معاونت درمان
- رئیس اداره درمان بیماریها : معاونت درمان
- کارشناس مدیریت بیماریها : معاونت درمان
- کارشناس فراهم آوری و پیوند اعضا : معاونت درمان
- کارشناس دیالیز و بیماریهای خاص : معاونت درمان
- مدیر نظارت و اعتبار بخشی امور درمان : معاونت درمان
- پزشک عمومی : معاونت دانشجویی و فرهنگی، بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- رئیس مرکز بهداشت شهرستان : مراکز بهداشت شهرستان
- معاون مرکز بهداشت شهرستان : مراکز بهداشت شهرستان
- پزشک خانواده (رئیس مرکز) : مراکز خدمات جامع سلامت

- پزشک خانواده : مراکز خدمات جامع سلامت
- پزشک عمومی (رئیس مرکز): مراکز خدمات جامع سلامت
- رئیس بیمارستان : بیمارستانها
- سوپروایزر پیشگیری و کنترل عفونتهای بیمارستانی : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- مدیر شبکه : ستاد شبکه
- معاون درمان و رئیس بیمارستان : ستاد شبکه

پزشک متخصص

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، در سطح تخصصی یا فوق تخصصی پزشکی در حیطه‌های پیشگیری، تشخیصی، درمانی، باز توانی، آموزشی، پژوهشی و اجتماعی در بیمارستان‌ها و درمانگاه‌ها درمان بیماران را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- معاینه، تشخیص، درمان، مراقبت و توان بخشی بیماران مربوط به رشته تخصصی.
- حضور به موقع بر بالین بیمار و ویزیت وی در ساعات اداری، کشیک یا آنکالی و پیگیری دستورات تشخیصی، درمانی و پیشگیرانه و اطمینان از انجام صحیح آن‌ها.
- ارائه خدمات پزشکی تخصصی در سطح دوم یا سوم و فوق تخصصی در سطح سوم نظام ارجاع در مؤسسات دولتی، عمومی، خیریه یا خصوصی.
- حضور فعال در بیمارستان‌ها و نظارت بر حسن انجام دستورات پزشکی صادر شده و هدایت تیم درمان.
- تعیین نوع و دستور انجام تست‌ها و آزمایش‌های تشخیصی در صورت نیاز.
- تعیین روش‌های درمانی مناسب برحسب وضعیت بیمار و تجویز نوع و میزان داروهای مورد نیاز.
- پیگیری مداوم تشخیص و درمان بیماران و مراقبت از انجام دستورات داده شده در بخش‌ها توسط پرستاران و پزشکان عمومی.
- مراقبت در اجرای دستورات دارویی و بهداشتی داده شده و راهنمایی بیماران و همراهان آن‌ها.
- ویزیت بیماران سرپایی مراجعه کننده به درمانگاه و اورژانس بیمارستان و ارجاع به بخش‌های تخصصی مربوطه.
- انجام کشیک‌های موظفی به صورت مقیم بر اساس ضوابط و دستورالعمل‌ها.

- تکمیل برگه‌های مربوطه به پرونده پزشکی بیماران و مشاوره پزشکی (مانند برگه‌های شرح حال، خلاصه پرونده، رضایت‌نامه و...).
- عضویت در کمیته‌ها و گروه‌های تخصصی بیمارستان و مراکز درمانی.
- اعزام و راهنمایی بیماران اورژانسی به مراکز تخصصی و فوق تخصصی.
- مشاوره با پزشکان دیگر برای تشخیص، درمان، مراقبت و باز توانی بیماران در صورت لزوم.
- آموزش، هدایت و راهبری علمی مراحل مختلف تشخیص، درمان، مراقبت و باز توانی بیماران در همه سطوح.
- مشارکت در تدوین راهنماهای تشخیصی، درمانی، مراقبتی و باز توانی در حوزه تخصصی ذی‌ربط.
- مشارکت در مدیریت بحران و فوریت‌های پزشکی در حیطه تخصصی و پیشگیری و کاهش آسیب‌های آن.
- شناسایی اپیدمی‌های واگیر و غیرواگیر در حیطه تخصصی و مشارکت در کنترل آن‌ها و برنامه‌ریزی جهت از بین بردن آن‌ها.
- بررسی بیماری‌های بومی و اپیدمی‌های منطقه و پیشگیری از گسترش بیماری‌های شایع منطقه.
- رعایت احتیاط و اصول استاندارد به‌منظور پیشگیری از ابتلا به بیماری‌های منتقله از راه خون، ترشحات، تنفس و تماس و نظارت بر رعایت آن در محل ارائه خدمات.
- نظارت، کنترل و مراقبت از وضعیت بخش از نظر رعایت استانداردهای الزامی و پیگیری اقدامات لازم.
- شرکت در امر تحقیقات بهداشتی و درمانی و همکاری با سایر مؤسسات بهداشتی.
- نظارت و آموزش‌های لازم در مورد کارکنان فنی، بهداشتی یا درمانی.
- شرکت در برنامه‌های آموزشی و مطالعاتی و گردآوری و ارائه آخرین تحقیقات پزشکی در حیطه تخصصی مربوطه.
- مستندسازی اقدامات انجام‌شده در قالب فایل، فیلم، عکس و گزارش‌های علمی به‌صورت چند تخصصی و گزارش آن‌ها در مجلات علمی.
- شرکت در برنامه‌های آموزشی در رشته تخصصی مربوطه، برحسب شرح وظایف و یا در صورت نیاز راهنمایی و آموزش بیمار و خانواده ایشان و ارائه اطلاعات لازم در خصوص سیر بیماری و راه‌های پیشگیری و درمان آن.
- شرکت فعال در دوره‌های آموزشی کارآموزی و مهارتی در جهت ارتقاء دانش و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری آن‌ها در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن گواهینامه / دانشنامه تخصصی در یکی از رشته‌های تحصیلی تخصص بالینی پزشکی.

❖ مهارت:

- مهارت معاینه سیستمی بیمار و ارجاع آن
- مهارت کاربرد و تفسیر داده‌های حاصل از آزمایش‌ها و تصویربرداری
- مهارت انجام اقدامات پیشگیری‌کننده از پیشرفت بیماری و عوارض آن
- مهارت تفسیر مفاهیم پزشکی برای بیماران
- مهارت انجام مشاوره و انتقال درخواست و بیان دقیق اقدامات لازم.

❖ دوره‌های آموزشی:

- طب و قانون (قوانین پزشکی، نظام پزشکی، پزشکی قانونی)
- تخلفات پزشکی و تعهدات پزشکان در قبال بیمار)
- اصول و روش تحقیق، احیای قلبی و تنفسی پیشرفته

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- مدیر سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد : معاونت بهداشتی
- مدیر امور بیماریها و مراکز تشخیصی درمانی : معاونت درمان
- رئیس اداره درمان بیماریها : معاونت درمان
- کارشناس مدیریت بیماریها : معاونت درمان
- کارشناس فراهم آوری و پیوند اعضا : معاونت درمان
- کارشناس دیالیز و بیماریهای خاص : معاونت درمان
- مدیر نظارت و اعتبار بخشی امور درمان : معاونت درمان
- کارشناس پزشک خانواده : معاونت بهداشتی

- پزشک خانواده (رئیس مرکز) : مراکز خدمات جامع سلامت
- پزشک خانواده : مراکز خدمات جامع سلامت
- پزشک عمومی (رئیس مرکز) : مراکز خدمات جامع سلامت
- رئیس بیمارستان : بیمارستانها
- کلیه پست های متخصص : بیمارستانها
- کلیه پست های فوق تخصص : بیمارستانها
- مدیر شبکه : ستاد شبکه
- معاون درمان و رئیس بیمارستان : ستاد شبکه

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، طرح و برنامه‌ریزی مراقبت از بیماران را بر اساس فرآیندهای مراقبت‌های پرستاری در واحدها و بخش‌های مختلف بهداشتی و درمانی، برقراری ارتباط با بیماران و همراهان آن‌ها به منظور درک نیازهایشان و کمک به رفع مشکلات بهداشتی و درمانی آن‌ها با همکاری سایر اعضای گروه پزشکی، رساندن و بکار بردن دارو، لوازم، ابزار، مواد و فرآورده‌های تشخیصی و درمانی بر اساس راهنماها و دستورالعمل‌ها و توجه به واکنش‌های حاصله از کاربرد آن‌ها، سرپرستی و ارزیابی فعالیت‌های انجام‌شده توسط گروه پرستاری و شناسایی و بررسی مشکلات خدمات پرستاری و کمک در حل آن‌ها در سطوح مختلف سازمانی را عهده‌دار می‌باشند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- برقراری ارتباط صمیمی و خوشامدگویی به بیمار
- شناسایی و پذیرش مددجو و بیمار
- معرفی خود و درمواقع لزوم همکاران به مددجو/ بیمار
- بررسی وضعیت سلامت بیمار/ مددجو (شرح‌حال و معاینه فیزیکی) و ثبت در پرونده کاغذی/ الکترونیکی.
- تعیین و ثبت مشکلات و نیازهای بیمار/ مددجو مبتنی بر تشخیص‌های پرستاری.
- آشنایی بیمار با محیط و انتظارات وی و آموزش وی در جهت ارتقا سطح سلامت (خود مراقبتی).
- انجام اقدام‌های اولیه مراقبتی (تهیه نوار قلبی، کنترل علائم حیاتی، رگ گیری، آزمایش‌های و...).
- اجرای دقیق دستورات دارویی تجویز شده و ثبت دقیق و صحیح آن.
- تعیین واکنش بیمار به دارو (تداخلات دارویی و تداخل دارو با غذا)
- ثبت صحیح گزارش‌های پرستاری (ذکر اولویت‌ها، پیگیری‌ها، ذکر ساعت برچسب نوع هدف و اجرا،

- مشاوره‌ها، سونوگرافی و...).
- بررسی وضعیت بیمار کاندیدای عمل جراحی (رضایت آگاهانه، آموزش قبل و بعد از عمل) به‌منظور پیشگیری از عوارض.
- ثبت دقیق و صحیح وقایع اتفاقی در مورد بیمار (سقوط از تخت، زدو خورد و...) و گزارش آن و اقدامات انجام‌یافته به مافوق.
- احترام و رعایت حقوق بیماران.
- کنترل دستگاه الکتروشوک، وسایل و تجهیزات احیای قلبی- ریوی و شوک قلبی و آشنایی کامل با تجهیزات بخش قلب.
- تحویل گرفتن بیماران (کلیه بیماران بستری در بخش) و تجهیزات بخش در تمامی شیفت‌ها.
- رعایت اصول احتیاطات همه‌جانبه استاندارد به‌منظور پیشگیری از ابتلاء به بیماری‌های منتقله از راه خون، ترشحات، تنفس و تماسی.
- هماهنگی با تیم درمان در انجام فرآیندهای تشخیصی، درمانی و توان‌بخشی.
- پیش‌بینی نیازهای واحد مربوطه از نظر امکانات، تجهیزات موجود و لوازم مصرفی و پیگیری جهت تأمین آن.
- ایجاد هماهنگی و ارتباطات لازم با سایر بخش‌های بیمارستان جهت انجام وظایف.
- تشکیل پرونده بهداشتی و تنظیم برنامه معاینات دوره‌ای و واکسیناسیون برای کارکنان بیمارستان و ارائه گزارش از موارد مثبت.
- ارزیابی وسایل و تجهیزات لازم برای عفونت‌های خطرناک و ارائه راهکاری مناسب با همکاری پزشک متخصص عفونی به کمیته کنترل عفونت بیمارستان.
- انجام مراقبت برای جلوگیری از بروز زخم بستر و پانسمان زخم‌ها (بازدید زخم، شستشو، بررسی درد، گزارش نیاز به واکسیناسیون و جراحی در صورت لزوم).
- بررسی و ارزیابی عروق وریدی محیطی برای دسترسی به آن در شرایط نسبتاً ثابت، با کمترین تحرک و کمترین خطر عفونت و مراقبت مؤثر از آن برای پیشگیری از عوارض مرتبط با محل رگ گیری و انجام آموزش‌های ضروری به بیمار و همراهان ایشان و تعویض به‌موقع آن.
- برنامه‌ریزی برای استقرار تیم پرستاری رگ گیری.
- آرام‌سازی محیط فیزیکی، کنترل دما و نور، سروصدای محیط و سایر عوامل محیطی و تأمین شرایط استراحت به آرامش بیمار.
- مراقبت و کنترل کاترهای شریانی، وریدهای مرکزی و شنت‌ها و گزارش هرگونه اختلال در کارکرد

- و عوارض ناشی از آن‌ها.
- ارائه مراقبت‌های لازم از بیمار پس از انجام اقدامات تشخیصی و درمانی تهاجمی شامل کنترل وضعیت همودینامیک، سطح هوشیاری و سایر مراقبت‌های مرتبط با اقدامات انجام‌شده.
- انجام کار با تجهیزات مراقبت‌های ویژه در مراحل مختلف درمان بیمار بستری در بخش مراقبت‌های ویژه.
- کنترل وضعیت تغذیه بیمار و انجام اقدامات پرستاری لازم در موارد تغذیه از طریق لوله‌های گوارشی و تغذیه کامل وریدی.
- آموزش بیمار در نحوه استفاده از وسایل مصنوعی، پروتزها و کمکی.
- آموزش ضمن ترخیص (اولین ویزیت، پی گیری دستورات پزشک و روند درمان).
- مدیریت خطر بیماران با ارائه مراقبت‌های لازم بر اساس نیاز بیمار و شناسایی بیماران در معرض خطر به منظور پیشگیری از وقایع ناخواسته (سقوط بیمار، ترومبوز و ترومبوآمبولی وریدی یا ریوی، و زخم فشاری).
- همکاری با کمیته مرگومیر و بیمارستانی و انجام تحلیل علل ریشه‌ای.
- بررسی بهداشت محیط و برنامه‌ریزی رعایت آن.
- تشکیل پرونده ارتقا فردی جهت کارکنان و تعیین دوره‌های آموزشی موردنیاز.
- شرکت در ویزیت بیماران و انجام امور مربوطه در صورت نیاز.
- مراقبت و نظارت در توزیع غذای بیماران.
- همراهی در آموزش دانشجویان پرستاری با مربی مربوطه.
- ارزیابی دانشجویان پرستاری و بخش‌های بالینی، ارائه نتیجه به حوزه‌های مرتبط و مشارکت و همکاری در برنامه‌ریزی آموزش نظری، عملی و بالینی دانشجویان.
- آموزش دستورالعمل‌ها و مطالب علمی در خصوص راه‌های کنترل عفونت در بیمارستان به گروه پرستاری.
- برنامه‌ریزی در جهت اجرای استانداردهای مراقبتی.
- برنامه‌ریزی جهت ارتقاء کیفیت خدمات ارائه‌شده توسط کادر تحت سرپرستی.
- شرکت در کمیته‌های مربوطه جهت تدوین استانداردهای مورد عمل در حوزه خدمات پرستاری و تنظیم ضوابط و دستورالعمل‌های پرستاری.
- سرپرستی و هماهنگی در تقسیم فعالیت‌های پرستاری با توجه به تجربیات و معلومات هریک از اعضا گروه پرستاری، آموزش، مشاوره و راهنمایی.

- تأمین و ایجاد شرایط مناسب و اقدام در زمان بروز فوریت‌های تأمین نیروی انسانی، تجهیزات، امکانات و ....
- بازدید مستمر از واحدهای مرتبط به منظور حصول اطمینان از حسن ارائه خدمات، ثبت و ارائه گزارش به مافوق.
- همکاری با تیم کنترل عفونت بیمارستانی برای تشخیص، تحقیق، کنترل و ارزیابی عفونت‌های بیمارستانی.
- تهیه و تنظیم گزارش‌های کمی و کیفی از وضعیت موجود گیرندگان خدمت، ارائه‌کنندگان خدمت و عملکرد واحدهای ذی‌ربط.
- مشارکت در توزیع پرستاران بر اساس توانایی‌ها، نیازها و شیفت‌های واحدها.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی پرستاری
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در گرایش‌های رشته تحصیلی پرستاری، تکنولوژی گردش خون **مشروط** به دارا بودن کارشناسی پرستاری.
- ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکتری تخصصی (Phd) در گرایش‌های رشته تحصیلی پرستاری **مشروط** به دارا بودن کارشناسی پرستاری و کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکرشده در بند ب.

❖ پست:

کارشناس ارشد رشته‌های پرستاری مندرج در بند ب عبارتند از: پرستاری اورژانس، پرستاری توانبخشی، پرستاری سالمندی، پرستاری داخلی - جراحی، پرستاری سلامت جامعه، پرستاری کودکان، پرستاری مراقبت‌های ویژه، پرستاری مراقبت‌های ویژه کودکان، پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان، پرستاری نظامی، روان پرستاری، مدیریت خدمات پرستاری

❖ مهارت:

- مهارت ارتباطی و رفتاری با بیمار
- مهارت معاینات فیزیکی
- مهارت پایش همودینامیک
- مهارت انجام محاسبات دارویی
- مهارت تحلیل نتایج آزمایش گازهای خونی و سایر آزمایش‌های خونی معمول
- مهارت تحلیل مسائل روز پرستاری
- مهارت تصمیم‌گیری در شرایط بحرانی
- مهارت‌های مراقبتی و توان‌بخشی
- مهارت برنامه‌ریزی مراقبت از بیماران
- مهارت آموزش نکات بهداشتی و مراقبتی به بیماران و خانواده‌های آن‌ها
- مهارت انجام پژوهش
- مهارت مشاوره دادن
- مهارت برنامه‌ریزی برای کارکنان پرستاری
- مهارت تحلیل اطلاعات،
- مهارت برآورد هزینه‌ها
- مهارت اعمال نظارت و ارزیابی فعالیت‌ها

❖ دوره‌های آموزشی:

- آگاهی از قوانین و مقررات پرستاری،
- احیای قلبی و ریوی پیشرفته،
- مدیریت فرآیند مراقبت از بیمار،
- آشنایی با اهداف و برنامه‌های استراتژیک بیمارستان

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- مدیر پرستاری : مدیریت پرستاری
- رئیس اداره پرستاری : مدیریت پرستاری
- کارشناس مسئول نظارت بالینی : مدیریت پرستاری
- کارشناس پرستاری : مدیریت پرستاری، دانشکده ها
- کارشناس مسئول آموزش و ایمنی بیمار : مدیریت پرستاری
- کارشناس کنترل عفونت‌های بیمارستانی : مدیریت پرستاری
- کارشناس پرستاری (آموزش بیمار) : مدیریت پرستاری
- کارشناس پرستاری (ایمنی بیمار) : مدیریت پرستاری
- کارشناس نظارت و اعتباربخشی پرستاری : مدیریت پرستاری
- کارشناس مسئول تعالی خدمات بالینی : معاونت درمان
- کارشناس خدمات اقامتی بیمار : معاونت درمان
- کارشناس گردشگری سلامت : معاونت درمان
- کارشناس دیالیز و بیماریهای خاص : معاونت درمان
- پرستار : معاونت دانشجویی و فرهنگی، مراکز خدمات جامع سلامت، بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی، دانشکده ها
- کارشناس بهداشت پرستاری و مامایی : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مراقب سلامت : مراکز خدمات جامع سلامت
- سوپروایزر پیشگیری و کنترل عفونت‌های بیمارستانی : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس مسئول پیشگیری و کنترل عفونت‌های بیمارستانی : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس پیشگیری و کنترل عفونت‌های بیمارستانی : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- رئیس اداره بهبود کیفیت و ایمنی بیمار : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس بهبود کیفیت و ایمنی بیمار : بیمارستانها

- کارشناس ایمنی بیمار : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- مدیر خدمات پرستاری : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- رئیس خدمات پرستاری: بیمارستانها
- سوپروایزر آموزشی : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- سوپروایزر آموزش سلامت : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- سوپروایزر در گردش : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- سرپرستار : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- سرپرستار (اتاقهای عمل، ریکاوری و سی اس آر) : بیمارستانها
- کارشناس مسئول بهبود کیفیت و ایمنی بیمار : مراکز آموزشی درمانی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، فعالیت‌هایی شامل ارائه مراقبت‌های اولیه پرستاری به بیماران نظیر حمل و جابجایی بیماران، کمک به آن‌ها در فعالیت‌های روزمره زندگی، نظافت، کنترل عفونت و حفظ ایمنی بیماران، برقراری ارتباط با بیماران، آموزش و پاسخگویی به آن‌ها، آماده‌سازی تجهیزات مورد نیاز مراقبت و درمان بیماران، کمک به انجام عملیات احیاء (در تیم) را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- انجام الکتروکاردیوگرام (ECG)
- انجام انمای بیماران طبق دستور و روتین بخش با نظارت پرستار
- شمارش نبض و تنفس بیمار
- اندازه‌گیری فشارخون و درجه حرارت بدن بیمار
- اندازه‌گیری و گزارش قد و وزن بیمار
- گزارش مایعات خورده شده و دفع شده بیمار
- مراقبت از کاتتر ادراری، تخلیه کیسه ادراری و گزارش مقدار ادرار دفع شده
- استعمال داروهای چشمی، گوش، بینی، استنشاقی، خوراکی، مقعدی، واژینال، پوستی، زیر جلدی برای بیماران
- کمک به پرستار در توزیع داروهای خوراکی به بیماران
- کمک به پرستار در انجام، تعویض و برداشتن انواع پانسمان‌ها و باندازها
- آماده‌سازی و مراقبت از جسد طبق موازین شرع و استانداردها و انتقال به سردخانه
- حفظ ایمنی بیمار در هنگام فعالیت
- کمک در انجام اقدامات اولیه در احیاء پایه
- انجام ماساژ قلبی

- تهویه تنفسی با آمبویگ
- برقراری ارتباط درمانی با بیمار
- قرار دادن بیمار در وضعیت (پوزیشن) مناسب برای انجام احیاء قلبی ریوی مغزی
- قرار دادن وسایل مورد نیاز احیاء قلبی ریوی مغزی شامل ترالی اورژانس، دستگاه شوک و نظایر آن به سرعت در دسترس تیم احیاء
- بسته بندی (ست) وسایل برای استریلیزاسیون
- کار با دستگاه اتوکلاو، و سایر دستگاه های بخش CSSD و CSR
- جمع آوری و انتقال ایمن نمونه های آزمایشگاهی شامل مدفوع، ادرار و خلط به آزمایشگاه
- انتقال ایمن نمونه های خون اورژانسی به آزمایشگاه
- تحویل خون و فرآورده های خونی از بانک خون
- رفع نیازهای دفعی بیماران شامل دادن لوله و لگن به بیماران، شستشو و ضد عفونی آنها با رعایت اصول بهداشتی، تعبیه سوند خارجی و مراقبت از آن بر اساس رعایت اصول مربوطه
- اعلام نقص تاسیسات و تجهیزات بخش شامل تخت، برانکارد، صندلی چرخدار و نظایر آن
- کمک به تکمیل و چیدمان منظم تجهیزات مصرفی (stoke) بخش
- جایگزینی البسه، بالش، پتو و ملحفه تمیز مورد نیاز بخش
- رعایت بهداشت متعلقات و وسایل شخصی معمول بیمار همچون دندان مصنوعی، سمعک، لنز تماسی، عینک، عصا و نظایر آن
- بی خطر سازی زباله عفونی و غیر عفونی و اشیاء تیز و برنده
- تهیه غلظت مناسب از محلولهای ضد عفونی برای اشیاء و وسایل مختلف
- گندزدایی، نظافت، مرتب و آماده سازی اجزای واحد (یونیت) بیمار شامل تخت، تشک، تشک مواج، پتو ملحفه، بالش، کنسول بالای تخت، کمد بیمار، میز بیمار، زنگ احضار پرستار، وسایل کمک تنفسی، انکوباتور نوزاد، شیشه ساکشن و نظایر آن
- تعویض یا تخلیه ترشحات تمامی کیسه ها و ظرف هایی که نیاز به تخلیه دارند مانند کیسه های ادراری، کیسه کلتومی، شیشه ساکشن، درن و نظایر آن، با نظارت پرستار
- تعویض لباس، پتو، بالش، روتختی و ملحفه های بیمار در فواصل مناسب و شستشو و مرتب نمودن به روش صحیح در لندری
- آموزش بیمار در مورد استفاده از تخت و سایر اجزای واحد (یونیت) بیمار

- کمک به بیمار در رعایت بهداشت فردی، شستشوی دست، سر، صورت، حمام کردن، مسواک زدن، دهانشویه، حمام در تخت، ماساژ پوست، گاوژ، غذا دادن نوزاد با شیشه شیر، مراقبت از سر آلوده به شپش، گرفتن ناخن، نظافت و شستشوی ناحیه پرینه، شیو محل عمل جراحی و نظایر آن و در صورت نیاز انجام این اقدامات به جای بیمار
- آماده کردن وسایل لازم جهت انجام امور مراقبتی (وسایل پانسمان، سونداژ، گاوژ و ...)، جمع‌آوری آنها پس از اتمام کار، شستشوی وسایل و انتقال به مرکز سترون‌سازی (استریلیزاسیون)
- آماده کردن تجهیزات مورد نیاز برای انتقال بیمار
- کمک و همراهی در آماده نمودن بیمار برای انتقال به اتاق عمل، رادیولوژی و سایر واحد/ بخش‌های داخل بیمارستان با نظارت پرستار یا جهت انجام مشاوره، آزمایشات، رادیوگرافی‌ها و سایر مستندات پرونده پزشکی در خارج از مرکز
- انتقال و جابجایی بیمار به روش ایمن به/ از مراکز بهداشتی درمانی طبق دستورالعمل‌های ابلاغی
- آماده کردن بیمار و وضعیت دهی به بیمارارن برای معاینات پزشکی با رعایت حریم خصوصی وی
- تغییر وضعیت بیمار به روش ایمن در فواصل زمانی دستور داده شده
- کمک به بیمار در راه رفتن، بلند شدن از تخت و صندلی، بالا و پایین رفتن از پله و نظایر آن
- کمک به بیمار در غذا خوردن و نوشیدن مایعات
- همکاری در تحویل وسایل بخش طبق روتین در هر نوبت کاری
- خارج کردن (وسایل زینتی و غیره) براساس دستورالعمل‌های مربوطه
- انتقال پرونده، برگه‌های تصویربرداری، آزمایشات و نظایر آن از بخش‌ها به رادیولوژی و سایر واحدها
- دریافت جواب آزمایشات، تصویربرداری و نظایر آن از واحدهای مربوطه و تحویل به مسئول نوبت کاری (در صورت نبود سیستم الکترونیک)
- حفظ ظاهر حرفه‌ای و سازگار شدن با شرایط کاری و نقش شغلی خود
- تبعیت از برنامه‌های پیشگیری و کنترل عفونت‌های بیمارستانی و شستشوی مکرر دست
- شرکت فعال در دوره‌های بازآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و بکارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله
-
- کمک در امر توان‌بخشی بیمار یا معلول (کمک در بکار بردن چوب زیر بغل و ...).
- نظارت و مراقبت در خوابانیدن و بیدار کردن معلولین.
- آموزش نحوه پوشش و تعویض لباس به معلولین تربیت‌پذیر و آموزش پذیر و شناساندن انواع مختلف

لباس و موارد استفاده هر یک از آنها.

- تعویض ملحفه، روبالشی و روتختی بیماران و معلولین و تحویل آنها به رختشوی خانه.
- ارائه آموزش‌های لازم به معلولین در زمینه جویدن و بلعیدن غذا.
- مراقبت از اجساد طبق موازین شرع و استانداردها.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی در هریک از رشته های تحصیلی مندرج در جدول برنامه های آموزش مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی به همراه گواهینامه کمک پرستاری مورد تایید مرکز ملی ، آموزشی ، مهارتی و حرفه ای علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی دیپلم بهیاری مورد تایید وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و وزارت آموزش و پرورش
- ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دیپلم به همراه گواهینامه کمک پرستاری مورد تایید مرکز ملی ، آموزشی ، مهارتی و حرفه ای علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران

❖ مهارت:

- مهارت ارتباطی و رفتاری با بیمار،
- مهارت تصمیم‌گیری در شرایط بحرانی،
- مهارت‌های دستی،
- مهارت استفاده از انواع فشارسنج (عقربه‌ای یا جیوه‌ای)،
- مهارت استحمام بیمار،
- مهارت کار با اندام‌های مصنوعی،
- مهارت آموزش دادن به بیماران،

- مهارت گزارش دهی بیماری.

❖ دوره‌های آموزشی:

- کمک‌های اولیه،
- استریلیزاسیون وسایل و تجهیزات بیمارستانی،
- تغذیه بیماران،
- رعایت اصول احتیاطات همه‌جانبه و ایمنی بیمار،
- آموزش بیمار،
- مدیریت خطر،
- موازین پیشگیری و کنترل عفونت
- کنترل کیفیت

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- بهیار: بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- کمک پرستار : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- کمک بهیار : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی

کارشناس اتاق عمل

بهداشتی دهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، فعالیت‌هایی شامل ارائه کمک‌های لازم فنی در اتاق عمل به جراحان، آماده نمودن وسایل جراحی و استریل جهت استفاده و اداره اتاق‌های عمل را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- کنترل پرونده بیمار قبل از جراحی برای اطمینان از کامل بودن مدارک پزشکی موردنیاز مانند اجازه عمل، آمادگی عمل، داروهای قبل از عمل، عدم داشتن وسایل مصنوعی و زیورآلات و...).
- اطمینان از سالم بودن و کارایی دستگاه‌ها و تجهیزات موردنیاز جهت عمل جراحی قبل از شروع (شامل ساکشن، دستگاه الکتروکوتر، چراغ و...) و گزارش هرگونه نقص، خطا و خرابی به مسئولین ذی‌ربط.
- کنترل اتاق عمل از نظر نور کافی، سیستم برق‌رسانی، درجه حرارت، رطوبت، پاکیزگی، ایمنی و....
- اطلاع از وجود لوازم و امکانات موردنیاز جراحی و آماده نمودن اتاق عمل با لوازم و وسایل جراحی.
- کنترل و اطمینان از استریل بودن لوازم و بسته‌های وسایل.
- کنترل بیمار از نظر آمادگی جسمی و روانی جهت عمل جراحی و ارائه آموزش‌های لازم.
- هدایت بیمار به تخت عمل، قرار دادن بیمار بر روی تخت و تنظیم تخت جراحی و چراغ‌ها برحسب نوع و ناحیه عمل.
- قرار دادن کلیه دستگاه‌ها و تجهیزات در اطراف تخت جراحی بر طبق قابلیت دسترسی و نیاز.
- حضور در تمام طول عمل و اشراف بر محیط و اتفاقات و وضعیت بیمار، کمک به جراحان و پرستار اسکراب در پوشیدن گان و دستکش و....
- بازنمودن پوشش‌های اولیه بسته‌های استریل و نخ‌ها و سایر وسایل و در اختیار گذاردن آن‌ها.

- شمارش و ثبت نخ، گاز، لانگ گاز، درن و... قبل از اتمام به همراه تیم جراحی و جمع‌آوری آن‌ها پس از استفاده.
- تکمیل کلیه گزارش‌های و موارد ثبتی از ابتدا تا اتمام عمل جراحی.
- کمک در جابجایی و انتقال بیمار به ریکاوری و ارائه گزارش شفاهی و کتبی در مورد وضعیت ناحیه جراحی.
- پوشاندن میزها با پوشش استریل و قرار دادن وسایل و لوازم به شکل استریل بر روی آن‌ها (شامل وسایل جراحی، نخ، درن، گاز،...).
- کمک در شستن نهایی پوست بیمار (پرپ) و پوشاندن بیمار با پوشش‌های استریل (درپ).
- گزارش کلیه اقدامات انجام‌شده و وسایل متصله به بیمار به مسئول ریکاوری.
- جمع‌آوری و شست و شوی وسایل و انتقال آن‌ها به مرکز استریلیزاسیون.
- مطالعه و تحقیق در مورد پیشرفت‌های علمی و تکنولوژیک در زمینه اتاق عمل و کسب دانش روزانه.
- شرکت در انجام عملیات احیاء در اتاق عمل.
- نظارت و کنترل بر فعالیت کاردان‌های اتاق عمل.
- حصول اطمینان از کارکرد صحیح و دقیق ابزار و تجهیزات اتاق عمل.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی تکنولوژی اتاق عمل
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد تکنولوژی اتاق عمل، تکنولوژی گردش خون، پرستاری مراقبت‌های ویژه، پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان **مشروط** به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی تکنولوژی اتاق عمل.

❖ مهارت:

- مهارت برقراری ارتباط با بیمار،
- مهارت ارزیابی بیمار،
- مهارت بررسی و کنترل تجهیزات اتاق عمل (قبل از انجام عمل)،
- مهارت انجام احیای قلبی / ریوی،
- مهارت در رعایت اصول ایمنی بیمار و کنترل عفونت (بهداشت دست، استریلیزاسیون و شستشوی تجهیزات و...)،
- مهارت آماده‌سازی اتاق عمل با فنون استریلیزاسیون و غیرعفونی‌سازی،
- مهارت در اولویت‌بندی مسائل در شرایط اورژانس و استرس‌زا،
- مهارت در مدیریت بحران،
- مهارت کاستن سطح اضطراب بیمار قبل از جراحی،
- مهارت پیشگیری از عوارض ناشی از دریافت بیهوشی،
- مهارت استفاده از اصول صحیح وضعیت دادن به بیمار،
- مهارت استفاده از فنون مناسب در هموستاز.

❖ دوره‌های آموزشی:

- کنترل عفونت
- استریلیزاسیون وسایل و تجهیزات اتاق عمل
- احیای قلبی و ریوی پیشرفته

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کارشناس اتاق عمل : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی، دانشکده ها

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، فعالیت‌هایی شامل ارائه کمک‌های لازم فنی در اتاق عمل به جراحان، آماده نمودن وسایل جراحی و استریل جهت استفاده در اتاق عمل را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- کنترل پرونده بیمار قبل از جراحی برای اطمینان از کامل بودن مدارک پزشکی موردنیاز (مانند اجازه عمل و آمادگی‌های عمل، داروهای قبل از عمل، عدم داشتن وسایل مصنوعی و زیورآلات و...).
- اطمینان از سلامت و کارایی دستگاه‌ها و تجهیزات موردنیاز عمل جراحی قبل از شروع (شامل ساکشن، دستگاه الکتروکوتر، چراغ و...) و گزارش هر نوع نقص، خطا و خرابی به مسئولین ذی‌ربط.
- کنترل اتاق عمل از نظر نور کافی، سیستم برق‌رسانی، درجه حرارت، رطوبت، پاکیزگی، ایمنی و....
- اطلاع از وجود لوازم و امکانات موردنیاز جراحی و آماده نمودن اتاق عمل با لوازم و وسایل جراحی.
- کنترل و اطمینان از استریل بودن لوازم و بسته‌های وسایل.
- کنترل بیمار از نظر آمادگی جسمی و روانی جهت عمل جراحی و ارائه آموزش‌های لازم.
- هدایت بیمار به تخت عمل، قرار دادن بیمار بر روی تخت و تنظیم تخت جراحی و چراغ‌ها برحسب نوع و ناحیه عمل.
- قرار دادن کلیه دستگاه‌ها و تجهیزات در اطراف تخت جراحی بر طبق قابلیت دسترسی و نیاز.
- حضور در تمام طول عمل و اشراف بر محیط و اتفاقات و وضعیت بیمار، کمک به جراحان و پرستار اسکراب در پوشیدن گان و دستکش و....
- بازنمودن پوشش‌های اولیه بسته‌های استریل و نخ‌ها و سایر وسایل و در اختیار گذاردن آن‌ها.
- شمارش و ثبت نخ، گاز، لانگ گاز، درن و... قبل از اتمام به همراه تیم جراحی و جمع‌آوری آن‌ها

پس از استفاده.

- تکمیل کلیه گزارش‌های و موارد ثبتی از ابتدا تا اتمام عمل جراحی.
- کمک در جابجایی و انتقال بیمار به ریکاوری و ارائه گزارش شفاهی و کتبی در مورد وضعیت ناحیه جراحی.
- پوشاندن میزها با پوشش استریل و قرار دادن وسایل و لوازم به شکل استریل بر روی آن‌ها (شامل وسایل جراحی، نخ، درن، گاز، ...).
- کمک در شستن پوست بیمار (پرپ) و پوشاندن بیمار با پوشش استریل (درپ).
- گزارش کلیه اقدامات انجام‌شده و وسایل متصله به بیمار به مسئول ریکاوری.
- جمع‌آوری و شست و شوی وسایل و انتقال آن‌ها به مراکز استریلیزاسیون.
- شرکت در انجام عملیات احیاء در اتاق عمل.
- مراقبت از اجساد طبق موازین شرع و استانداردها.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی اتاق عمل.

❖ مهارت:

- مهارت برقراری ارتباط با بیمار،
- مهارت ارزیابی بیمار،
- مهارت بررسی و کنترل تجهیزات اتاق عمل (قبل از انجام عمل)،
- مهارت انجام احیای قلبی/ریوی،
- مهارت در رعایت اصول ایمنی بیمار،
- مهارت در رعایت اصول کنترل عفونت (بهداشت دست، استریلیزاسیون و شستشوی تجهیزات و...).

- مهارت آماده‌سازی اتاق عمل با فنون استریلیزاسیون و غیرعفونی‌سازی،
- مهارت در اولویت‌بندی مسائل در شرایط اورژانس و پراسترس،
- مهارت استفاده از اصول صحیح وضعیت دادن به بیمار، مهارت استفاده از تکنیک‌های مناسب در هموستاز.

❖ دوره‌های آموزشی:

- کنترل عفونت
- استریلیزاسیون وسایل و تجهیزات اتاق عمل
- احیای قلبی و ریوی پیشرفته

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کاردان اتاق عمل : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی

کارشناس هوشبری

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، با شناخت کامل دستگاه و فرآیندهای تخصصی بیهوشی، دادن بیهوشی به بیماران را تا ریسک سه، زیر نظر متخصص بیهوشی بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- بررسی، اصلاح و ارتقاء فرآیندهای انجام کار مربوط به بیهوشی.
- همکاری در تعیین وضعیت بیمار در حین عمل و کنترل علائم حیاتی و سطح هوشیاری.
- ارزیابی وضعیت بالینی و آزمایش‌های بیمار قبل از عمل.
- همکاری‌های لازم با گروه آموزشی بیهوشی در زمینه‌های آموزشی و تحقیقاتی.
- انجام مشاوره و تصمیم‌گیری (با هماهنگی متخصص) و با لحاظ رضایت بیمار در مورد نوع بیهوشی (عمومی یا ناحیه‌ای) با توجه به وضعیت بالینی بیمار و نتایج آزمایش‌های پاراکلینیکی.
- تزریق داروهای قبل از بیهوشی بر اساس تجویز پزشک متخصص از نظر نوع و مقدار دارو و روش استفاده از آن.
- دادن بیهوشی به بیماران تا ریسک ۳ و شرکت در مراحل مختلف آن از جمله القای بیهوشی و نگهداری و اتمام آن زیر نظر متخصص بیهوشی.
- تحت نظر داشتن بیمار در طول عمل و انتقال بیمار به ریکاوری تا هوشیاری کامل و ترخیص.
- بررسی بیمار از نظر نیاز به دستگاه تنفس مصنوعی با بررسی گازهای خون شریانی.
- رگ‌گیری شریانی، کارگذاری لوله تراشه و احیای قلبی ریوی در بخش‌های ویژه - اورژانس و....
- اجرای روندهای عملی بالینی (پروسیجر) متداول بیدردی (مانند بیدردی بعد از عمل - حین زایمان و...).
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.

- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته هوشبری.

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت‌های ویژه، پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان، تکنولوژی گردش خون، آموزش هوشبری **مشروط** به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی هوشبری

❖ مهارت:

- مهارت ارزیابی بیمار،
- مهارت تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی در شرایط بحرانی،
- مهارت در احیای قلبی-ریوی (CPR)،
- مهارت در رعایت اصول کنترل عفونت و ایمنی بیمار،
- مهارت در کنترل گردش خون و هموستاز،
- مهارت استفاده از اصول صحیح وضعیت بیمار در هنگام عمل،
- مهارت آموزش به بیمار و خانواده وی،
- مهارت مراقبت و پایش مداوم علائم حیاتی بیمار در مراحل مختلف بیهوشی.
- مهارت مانیتورینگ تجهیزات کنترلی،
- مهارت ارزیابی هوشیاری و پایش علائم حیاتی بیمار،
- مهارت استفاده از ریاضی (جهت تعیین دوز دارویی)،
- مهارت به‌کارگیری تجهیزات، وسایل و داروهای بیهوشی در جراحی‌ها،

❖ دوره‌های آموزشی:

- آشنایی با قوانین و مقررات اتاق عمل
- ایمنی بیمار

- کنترل عفونت
- احیای قلبی و ریوی پیشرفته

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کارشناس هوشبری : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی، دانشکده ها

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، با شناخت کامل دستگاه‌های بیهوشی و مونیتورهای مختلف مورد استفاده در اتاق عمل و واحد مراقبت‌های ویژه و دستگاه‌های تنفس مصنوعی، تنظیم و به‌کارگیری دستگاه‌های اندازه‌گیری گازهای خون و سایر وسایل آزمایشگاهی مربوط به رشته بیهوشی، بی‌هوش ساختن بیمار تحت نظر متخصص بیهوشی و ارائه مراقبت‌های قلبی-تنفسی از بیمار بی‌هوش را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- همکاری در انجام اقدامات اولیه احیاء تا رسیدن تیم احیاء.
- حصول اطمینان از سالم بودن و کارایی دستگاه‌ها و تجهیزات بیهوشی مورد نیاز قبل از شروع هر شیفت کاری (شامل دستگاه‌های بیهوشی، ساکشن، مانیتور، پالس اکسی متر و...) و گزارش هرگونه نقض یا خرابی به مسئولین ذی‌ربط.
- اطلاع از وجود داروهای مورد نیاز و امکانات بیهوشی موجود و گزارش موارد ناکافی و یا کمبودها.
- آشنایی با روش‌های استریلیزاسیون و ضدعفونی، کاربرد و رعایت آن در تمام مراحل عمل.
- آماده نمودن کلیه دستگاه‌ها و لوازم مورد نیاز بیهوشی طبق لیست عمل جراحی.
- کنترل پرونده بیمار قبل از جراحی برای اطمینان از کامل بودن مدارک پزشکی مورد نیاز (مانند اجازه عمل، آزمایش‌های ضروری، نوار قلب، مشاوره پزشکی، آماده بودن خون و...).
- انجام اقدامات و تدابیر بعد از بیهوشی بیمار.
- انتقال بیمار به ریکاوری و گزارش مکتوب آخرین وضعیت بیمار.
- شستشو و ضدعفونی و آماده نمودن کلیه وسایل مربوط به بیهوشی.
- کمک به متخصص بیهوشی در تمام مراحل قبل، حین و بعد از عمل.

- دقت و توجه در بروز علائم خطر و آمادگی جهت اقدام ضروری و آگاه نمودن متخصص بیهوشی در صورت مشاهده اشکال در بیمار و دستگاه‌ها.
- آماده نمودن بیمار بر روی تخت اتاق عمل و مراقبت در حین عمل جراحی و پس از آن تا بیهوش آمدن بیمار و تحویل به بخش.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقا معلومات و توانمندی‌های شغلی و به کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: مدرک تحصیلی کاردانی در رشته هوشبری.

❖ مهارت:

- مهارت ارزیابی بیمار،
- مهارت برنامه‌ریزی،
- مهارت تصمیم‌گیری در شرایط بحرانی،
- مراقبت از هوشیاری و پایش علائم حیاتی بیمار در مراحل مختلف بیهوشی،
- مهارت در احیای قلبی / ریوی (CPR)،
- مهارت آموزش به بیمار و خانواده وی،
- مهارت مانیتورینگ تجهیزات کنترلی،
- مهارت استفاده از ریاضی (جهت تعیین دوز دارویی)،
- مهارت به کارگیری تجهیزات و وسایل و داروهای بیهوشی در جراحی‌ها،
- مهارت مراقبت از بیماران در مراحل مختلف بیهوشی.

❖ دوره‌های آموزشی:

- آشنایی با قوانین و مقررات اتاق عمل
- ایمنی بیمار
- کنترل عفونت
- احیای قلبی و ریوی پایه

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کاردان هوشبری : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها براساس علم تکنولوژی گردش خون حمایت از بیماران قلبی (مادرزادی، دریچه‌ای، عروقی و پیوند) و غیر قلبی (سرطان، بیماری‌های ریوی، تروما، حوادث، سوختگی و مسمومیت‌ها) در تمام گروه‌های سنی را، با استفاده از تجهیزات فوق پیشرفته حفظ حیات مانند CPB، JABP، LVAD، IMPLANTED VADS، RVAD، ECMO، CELL SAVER و CRRT بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- بررسی کامل پرونده بیمار و تعامل با جراح و بیهوشی در مورد نوع و شیوه عمل.
- اقدام به ثبت گزارش پرفیوژن، وقایع و حوادث.
- انجام محاسبات موردنیاز نظیر میزان سطح بدن، ایندکس قلبی، میزان جریان خون، هماتوکریت و GFR بر اساس پروتکل.
- تعیین نوع کانون، اکسیژناتور و فیلترها برای محاسبات.
- اطمینان یافتن از عملکرد درست تمامی قسمت‌های دستگاه CPB، هیتر کولر و VAVD.
- آماده‌سازی، پرایم و هواگیری اکسیژناتور، فیلترها و ست لوله‌ها متناسب با نوع عمل و وضعیت بیمار و طبق پروتکل.
- فعال‌سازی سیستم‌های ایمنی دستگاه پمپ شامل: بابل دیتکتور، پروپ‌های درجه حرارت، لول دیتکتور، اوکلودر
- اتصال و کنترل لاین و سنسور فشارها
- استفاده از سیستم فوق پیشرفته پایش آنالین و اکسیمتری مغزی در جهت حفظ ایمنی بیشتر بیمار، طبق پروتکل.

- شروع CPB پس از هوشیاری و آمادگی کامل بیمار و با هماهنگی تیم درمان.
- مدیریت دمای بدن بیمار بر اساس نوع عمل جراحی (نورموترمی، هیپوترمی خفیف، متوسط و عمیق).
- آماده‌سازی دستگاه CEEL SAVER در صورت نیاز، طبق پروتکل.
- پایش و اصلاح همودینامیک و پارامترهای حیاتی پرفیوژن مانند: مسیرهای فشار (شریانی، وریدی، کاردیوپلژی و اکسیژناتور)، میزان جریان گاز، فلوی خون و درجه حرارت (بیمار، مسیر وریدی - شریانی و مسیرهای ورودی و خروجی آب) بیمار در مراحل مختلف عمل.
- استفاده از هموفیلتر با روش‌های خاص (DUF, MUF, PBUF, Z-BUF) با توجه به هماتوکریت، دیورز، مشکلات کلیوی بیمار، الکترولیت‌ها و لاکتات، جهت کنترل سیستم التهابی.
- مبادرت به اصلاح وضعیت بیمار بر اساس نتایج تست‌های آزمایشگاهی در حین بای پس (گازهای خونی، الکترولیت‌ها و...), با هماهنگی تیم درمان.
- گرم کردن بیمار، طبق پروتکل، جهت محافظت از میوکارد با هماهنگی جراح.
- مشارکت با تیم پیوند اعضا در جهت حمایت از میوکارد به هنگام جداسازی قلب اهدایی.
- استفاده از تجهیزات مدرن و با فناوری بالا در بیماران ویژه غیرقلبی مانند: شیمی درمانی، احیا عضو قطع‌شده، غرق‌شدگی، سرمازدگی و CRRT
- حضور بر بالین بیمار به صورت STAND BY جهت اعمال جراحی مرتبط مانند: OFF PUMP, جراحی عروق بزرگ، پریکارد افیوژن.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصيلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد تکنولوژی گردش خون مشروط به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی پرستاری، اتاق عمل، هوشبری.

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی پرستاری، اتاق عمل، هوشبری با طی دوره دوساله آموزش علمی و عملی در مراکز درمانی معتبر و اخذ گواهینامه پرفیوژن مورد تأیید انجمن تکنولوژی گردش خون برون پیکری ایران (IRANSECT) و انجمن جراحان قلب ایران

❖ تجربه:

- برای احراز پست تکنولوژی گردش خون در بیماران اطفال، دو سال تجربه به عنوان پرفیوژیست لازم می باشد.
- برای احراز پست تکنولوژی گردش خون در اکسیژناسیون غشایی برون پیکری (ECMO)، سه سال تجربه به عنوان پرفیوژیست لازم می باشد.
- برای احراز پست تکنولوژی گردش خون در درمان بیماران سرطانی و خاص سه سال تجربه به عنوان پرفیوژیست لازم می باشد.
- برای احراز پست تکنولوژی گردش خون در تصفیه خون (CRRT) دو سال تجربه به عنوان پرفیوژیست لازم می باشد.

❖ مهارت:

- مهارت انتخاب، آماده سازی و به کارگیری تجهیزات پیشرفته مرتبط
- مهارت ارتباطی و رفتاری با تیم درمان،
- مهارت پایش همودینامیک،
- مهارت انجام محاسبات دارویی و دیگر پارامترهای مورد نیاز،
- مهارت تحلیل نتایج آزمایش گازهای خونی و سایر آزمایش های خونی مرتبط،
- مهارت تحلیل مسائل مبتنی بر اطلاعات به روز تکنولوژی گردش خون،
- مهارت تصمیم گیری در شرایط بحرانی (حوادث) و اورژانس
- مهارت شناسایی و کنترل عوامل ایجادکننده حوادث در حین CPB (ایمنی)،
- مهارت انجام پژوهش و تحلیل اطلاعات،
- مهارت نظارت فنی بر دستگاه ها و حفظ و نگهداری آنها،
- مهارت تفسیر ECG و آریتمی ها.

❖ دوره های آموزشی:

- کنترل عفونت

- احیای قلبی و ریوی پیشرفته
- آموزش دستگاه‌ها و تجهیزات به‌روز شده و پیشرفته
- آموزش روش‌های خاص درمانی جدید
- آموزش و بازآموزی دوره‌های اطفال، JABP، ECMO، VADS، CELL SAVER، CRRT
- پایش همودینامیک، آب و الکترولیت، همویژولانس، تفسیر ECG و ABG

❖ **پست‌های قابل تخصیص:**

فوریت‌های پزشکی بیمارستانی

بهداشتی دهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، به انجام وظایف امداد سریع، ارائه خدمات درمانی اولیه پزشکی پیش بیمارستانی و کمک‌رسانی به مصدومین، بیماران و مجروحین اورژانسی و انتقال آنان به مراکز درمانی باهدف کاهش مرگ‌ومیر، نقص عضو و آسیب در کمترین زمان ممکن و همچنین سرپرستی، طرح‌ریزی و هماهنگی امور مرتبط با فوریت‌های پزشکی می‌پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- معاینه بیماران و مصدومین در صورت امکان و بنا به دستور پزشک مربوطه.
- انجام کمک‌های اولیه پزشکی در مورد بیماران و مجروحان و گزارش وضع اولیه به پزشک مربوطه.
- کنترل علائم حیاتی بیمار از قبیل فشارخون، نبض، تنفس و غیره و گزارش به پزشک مربوطه.
- پوشاندن و بانداز زخم‌ها.
- آتل‌بندی اندام‌های آسیب‌دیده.
- گرفتن IVLINE (رگ باز) و تزریق داخل وریدی.
- گرفتن EKG (نوار قلب) و مخابره آن از طریق امکانات مخابراتی.
- انجام مانیتورینگ قلبی و اقدامات ABCD (اقدامات ضروری اولیه درمان شامل دارو، جریان خون، مجاری تنفسی، راه هوایی)
- انجام عملیات CPR (احیاء قلبی، تنفسی) درخصوص بیماران اورژانسی.
- کنترل کامل جامیک دارویی و CPR یا کیت احیاء طبق چک‌لیست.
- انجام انتوباسیون (لوله تراشه) با کسب مجوز از پزشک مربوطه.
- تزریق و یا تجویز داروهای موجود در ترالی اورژانس پس از کسب مجوز از پزشک.
- برقرار ساختن ارتباط با مراکز اصلی اورژانس و پزشک مربوطه به‌وسیله دستگاه بی‌سیم و پرهیز از

هرگونه درمان بدون هماهنگی با پزشک مرکز.

- اجرای کامل دستورات دارویی و غیر دارویی صادره از پزشک مرکز (در کدهای فاقد پزشک)
- حضور مداوم و مؤثر بر بالین بیماران در کابین عقب آمبولانس (در زمان حمل بیمار)
- تحویل دقیق بیمار به مرکز درمانی و اخذ امضاء و مهر ارجاع از بیمارستان
- تکمیل فرم مأموریت با دقت کامل و ثبت اطلاعات مورد نیاز
- رعایت تمامی اصول آموزش دیده مربوط به چگونگی حمل بیمار و مدیریت بیماران تا رسیدن به مرکز درمانی

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی در یکی از رشته‌های فوریت‌های پزشکی، پرستاری، هوشبری و اتاق عمل.

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در یکی از رشته‌های فوریت‌های پزشکی، پرستاری، هوشبری و اتاق عمل.

ج: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های فوریت‌های پزشکی، پرستاری، هوشبری، اتاق عمل، سلامت از دور، سلامت در حوادث و بلایا **مشروط** به دارا بودن مدرک کارشناسی در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکر شده در بند الف.

* داشتن گواهینامه رانندگی جهت این شغل الزامی می باشد.

❖ پست:

- احتساب مدرک کارشناسی امداد نجات، مدیریت امداد سوانح طبیعی و غیرطبیعی برای شاغلین در اورژانس با عنوان شغلی "فوریت های پزشکی پیش بیمارستانی" منوط به دارا بودن شرایط ذیل امکان پذیر می باشد:
- کاردانی در یکی از رشته های فوریت ها، اتاق عمل یا هوشبری " باشند،
- شروع به تحصیل یا فارغ التحصیلی در مقطع کارشناسی تا تاریخ ۱۳۹۷/۱/۱ باشد.

داشتن حداقل پنج سال تجربه در شغل فوریت‌های پزشکی پیش بیمارستانی

- اعمال مدرک تحصیلی "کاردانی امداد و سوانح" جهت شاغلین اورژانس با عنوان شغلی "تکنسین فوریت‌ها" نیز که قبل از سال ۹۲ شروع به تحصیل کرده یا فارغ التحصیل شده اند و در آن سالها با اورژانس همکاری مستمر داشته اند، بلامانع است.
- احتساب مدرک کارشناسی ارشد مدیریت بحران جهت کارشناسان با عنوان شغل فوریت‌های پزشکی پیش بیمارستانی مشروط به دارا بودن مدرک تحصیلی لیسانس مرتبط و مندرج در حکم، با دارا بودن ده سال تجربه بلامانع است.

❖ مهارت:

- مهارت ارزیابی سریع وضعیت بیمار
- مهارت برنامه‌ریزی
- مهارت به کارگیری صحیح تجهیزات موجود در آمبولانس
- مهارت احیای قلبی، ریوی پیشرفته.
- مهارت ارزیابی صحنه
- مهارت ارزیابی بیمار
- محدودسازی و انتقال
- مدیریت بیمار ترومایی
- مدیریت راه هوایی
- رگ‌گیری وریدی
- تفسیر پایه الکتروکاردیوگرافی
- مهارت رانندگی با آمبولانس

❖ دوره‌های آموزشی:

- آموزش بدو خدمت اورژانس پیش بیمارستانی امدادگر
- مراقبت‌های اولیه پیش بیمارستانی در بیماران ترومایی
- اخلاق حرفه‌ای در فوریت‌های پزشکی.

- آموزش بدو ورود عمومی و تخصصی
- اتوماسیون عملیاتی اورژانس پیش بیمارستانی
- گواهینامه رانندگی با آمبولانس

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کارشناس نظارت بر آمبولانس‌های خصوصی: اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- رئیس اداره مدیریت حوادث، بلایا و پایش مراقبت‌های درمانی: اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- کارشناس هدایت و پایش مراقبت‌های درمانی بیماران: اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- معاون فنی و عملیات: اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- رئیس اداره دیسیپلین: اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- کارشناس اعزام و هدایت آمبولانس: اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- مسئول ناحیه: اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- رئیس اداره عملیات: اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- کارشناس بهبود کیفیت و اعتباربخشی: اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- کارشناس آموزش عمومی: اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- کارشناس هماهنگی آموزش فوریت‌های پزشکی: اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- کارشناس هماهنگی آموزش عمومی و تخصصی فوریت‌های پزشکی: اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- کارشناس اورژانس هوایی: اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- کارشناس امور فنی و پشتیبانی آمبولانس‌ها: اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- کارشناس فوریت‌های پزشکی: بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی، دانشکده‌ها
- کاردان فوریت‌های پزشکی: بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- مسئول اورژانس پیش بیمارستانی: ستاد شبکه

کارآزمای سلامت در حوادث و بلایا

بهداشتی دهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، برنامه‌ریزی جهت افزایش آگاهی و ارتقای آمادگی و کاهش آسیب‌پذیری عمومی در حوادث و بلایای طبیعی و انسان‌ساخت، جلب توجه و افزایش آگاهی مدیران و تصمیم‌گیران و افزایش تاب‌آوری در حوزه‌هایی که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم با حوزه سلامت ارتباط دارند را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- ارزیابی آسیب‌پذیری و آمادگی تسهیلات و منابع نظام شبکه قبل از وقوع بلایا
- اجرای اقدامات کاهش آسیب‌پذیری و ارتقای آمادگی تسهیلات و منابع نظام شبکه قبل از وقوع بلایا
- جلب مشارکت عمومی برای اجرای برنامه‌های سلامت محور کاهش خطر بلایا قبل از وقوع بلایا
- آگاه‌سازی عمومی درباره راهکارهای ارزیابی و کاهش خطر بلایا قبل از وقوع بلایا
- تدوین برنامه پاسخ هماهنگ و مؤثر با مشارکت سایر بخش‌ها قبل از وقوع بلایا
- ذخیره‌سازی لوازم و ملزومات ارایه خدمت در فاز پاسخ قبل از وقوع بلایا
- اجرای برنامه‌های آموزش تخصصی برای مدیران و کارکنان نظام شبکه قبل از وقوع بلایا
- اجرای تمرین‌های آمادگی بلایا در تسهیلات نظام شبکه و جامعه قبل از وقوع بلایا
- ارزیابی سریع آسیب‌ها و نیازهای تسهیلات نظام شبکه و جامعه در زمان وقوع بلایا
- ارزیابی مستمر نیازهای سلامتی جمعیت آسیب‌دیده در زمان وقوع بلایا
- ارائه مراقبت‌های سلامتی هماهنگ، به موقع و مؤثر در زمان وقوع بلایا
- پایش و ارزشیابی اثربخشی ارایه مراقبت‌های سلامتی در زمان وقوع بلایا
- تدوین برنامه بازیابی تسهیلات نظام شبکه با رویکرد توسعه پایدار پس از وقوع بلایا

- بازیابی تسهیلات و برنامه‌های آسیب‌دیده نظام شبکه پس از وقوع بلایا
- مشارکت در تدوین و اجرای بازیابی روانی-اجتماعی جامعه پس از وقوع بلایا
- پایش و ارزشیابی اقدامات فاز بازیابی بلایا پس از وقوع بلایا

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (Phd) در رشته‌های سلامت در حوادث و بلایا، پدافند غیرعامل، پدافند غیرعامل در نظام سلامت، سایبرنتیک پزشکی.

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (Phd) در رشته‌های اپیدمیولوژی، پرستاری، آموزش بهداشت، بهداشت محیط، آلودگی محیط زیست، بهداشت حرفه‌ای، مدیریت سلامت ایمنی و محیط‌زیست (HSE)، مدیریت بحران، مهندسی سوانح طبیعی، مدیریت در سوانح طبیعی (سیل و زلزله)، مخاطرات محیطی (گرایش طبیعی و انسان‌ساخت)، مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، روانشناسی بالینی، روانشناسی سلامت، سلامت و ترافیک، سلامت و ایمنی در حمل و نقل مشروط به طی دوره‌های MPH مدیریت خطر بلایا و یا DHMR (دوره مدیریت و کاهش خطر بلایا) و یا دوره‌های کوتاه مدت صلاحیت حرفه‌ای سلامت حداکثر تا ۳ سال پس از احراز

ج: دارا بودن مدرک دکترای حرفه‌ای پزشکی عمومی

پست:

در خصوص شغل "کارآزمای سلامت در حوادث و بلایا"؛ عدم درج پیش شرط کارشناسی در بندهای "الف" و "ب"، به منزله بکارگیری کلیه دانش آموختگان مدارک کارشناسی نمی باشد و با توجه به شرح وظایف پست‌های سازمانی تخصیص یافته در این شغل، دارا بودن مدارک کارشناسی در یکی از رشته‌های تحصیلی مصوب وزارت بهداشت، با تشخیص کمیته اجرایی مهندسی مشاغل الزامی می باشد.

❖ تجربه:

- حداقل ۳ سال تجربه مرتبط با شغل

❖ مهارت:

- مهارت طراحی، اجرا و مدیریت برنامه‌های سلامت در بلایا و فوریت‌ها و کاهش آسیب
- مهارت برنامه‌ریزی، حل مشکلات و رهبری در مدیریت و کاهش خطر بلایا
- مهارت آموزش در زمینه مدیریت و کاهش خطر بلایا
- مهارت تحقیق و پژوهش
- مهارت پاسخ‌دهی و بازیابی در بلایا و فوریت‌ها.

❖ دوره‌های آموزشی:

- مدیریت حوادث و بلایا (بررسی، گزارش دهی، تجزیه و تحلیل)
- مهندسی ایمنی و هزینه‌یابی حوادث
- کاربرد آمار و اطلاعات در تحلیل تصمیم‌گیری‌ها

❖ پست‌های قابل تخصص:

- کارشناس مسئول هماهنگی پدافند غیرعامل - هماهنگی پدافند غیرعامل
- کارشناس هماهنگی پدافند غیرعامل - هماهنگی پدافند غیرعامل
- کارشناس هدایت عملیات بحران - اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- رئیس گروه کاهش خطر در بلایا و حوادث - معاونت بهداشتی
- کارشناس کاهش خطر در بلایا و حوادث - معاونت بهداشتی
- کارشناس مسئول کاهش خطر بلایا - مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس کاهش خطر بلایا - مراکز بهداشت شهرستان

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، به برنامه‌ریزی جهت پاسخ‌دهی سریع در حوادث و سوانح مرتبط با مراکز فوریت‌های پزشکی، عملیاتی نمودن برنامه هشدار سریع و تدوین آئین‌نامه‌های مرتبط با آن، تعامل و هماهنگی با سایر مراکز امداد رسانی کشور، نظارت، ارزیابی و پایش توانمندی‌های اتاق کنترل عملیات، گزارش‌گیری و گزارش دهی عملیات بحران و ایجاد آمادگی برای حوادث می‌پردازند را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، هماهنگی و ارزیابی خدمات فوریت‌های پزشکی در حوادث غیر مترقبه.
- برنامه‌ریزی جهت عملیاتی نمودن پاسخ سریع به حوادث و سوانح.
- تهیه برنامه عملیاتی هشدار سریع و تدوین آئین‌نامه‌های مرتبط با آن.
- نظارت، پایش و تعامل با سایر مراکز امداد رسانی کشور به منظور اجرای برنامه‌های مشترک.
- فراهم نمودن زمینه‌های ارتباطات مؤثر برون سازمانی در سطح ملی برای ایجاد هماهنگی‌های عملیاتی در مواجهه با بحران‌ها
- ایجاد هماهنگی جهت اجرایی شدن بسته‌های خدمتی دریافت شده از کارگروه بهداشت و درمان حوادث غیر مترقبه.
- نظارت، ارزیابی و پایش توانمندی‌های مراکز EOC در دانشگاه‌های علوم پزشکی در مواجهه با حوادث غیر مترقبه.
- برنامه‌ریزی عملیاتی برگزاری مانورها و عملیات مشترک درون سازمانی و برون سازمانی.
- نیازسنجی، طراحی و نظارت بر استقرار EOC در مراکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی.
- جمع‌آوری آمار به صورت شبانه‌روزی و تحلیل و پایش عملکرد EOC مراکز مدیریت حوادث و سایر

- سازمان‌های امدادی در خصوص حوادث و فوریت‌های پزشکی.
- پیگیری دریافت گزارش‌های حوادث ویژه شامل حوادث ترافیکی سنگین، انفجار، سیل، زلزله و... از EOC مراکز مدیریت حوادث فوریت‌های پزشکی و سایر مراجع ذی‌ربط به صورت روزانه و آنی.
- اطلاع‌رسانی به مراکز فوریت‌های پزشکی و سایر مراکز امدادی و درخواست آماده‌باش در زمان وقوع حوادث و بلایا.
- تهیه گزارش‌های تخصصی جهت ارایه به مراجع ذیصلاح.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس، پرستاری مراقبت‌های ویژه.
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترای حرفه‌ای پزشکی عمومی
- ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترای تخصصی طب اورژانس
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی دکتری تخصصی (Phd) در یکی از رشته‌های تحصیلی پرستاری، سلامت در بلایا و فوریت‌ها، مامایی.

❖ تجربه:

- حداقل ۵ سال تجربه مرتبط با شغل.

❖ مهارت:

- مهارت آموزش دادن در زمینه مدیریت و کاهش خطر بلایا
- مهارت برنامه‌ریزی، مهارت حل مشکلات و رهبری در مدیریت و کاهش خطر بلایا، مهارت تحقیق و پژوهش

- مهارت طراحی و مدیریت برنامه‌های سلامت در بلایا و فوریت‌ها
- مهارت مدیریت کاهش آسیب
- مهارت پاسخ‌دهی و بازسازی در بلایا و فوریت‌ها.

❖ دوره‌های آموزشی:

- اصول برنامه‌ریزی
- مدیریت بحران و خطر
- کاربرد آمار و اطلاعات در تحلیل تصمیم‌گیری‌ها، مدیریت حوادث (بررسی، گزارش دهی، تجزیه و تحلیل)
- اصول و مبانی کنترل و نظارت
- اصول گزارش‌نویسی

❖ پست‌های قابل تخصص:

- رئیس مرکز اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- رئیس اداره مدیریت حوادث، بلایا و پایش مراقبت‌های درمانی : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- کارشناس هدایت عملیات بحران : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، فعالیت‌های هماهنگی، نظارت و ارزیابی وضعیت و بهینه‌سازی شاخص‌های عملکرد و فرآیندهای اورژانس پیش بیمارستانی در تعامل با اورژانس بیمارستانی را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- تدوین سیاست‌ها، ضوابط، شاخص‌ها و استانداردهای ملی نیروی انسانی، منابع فیزیکی، داروها و برنامه‌های عملیات اورژانس پیش بیمارستانی.
- برنامه‌ریزی و نظارت بر نحوه انجام خدمات فوریت‌های پزشکی تا رفع مخاطرات فوری بیماران و مصدومین در حوزه پیش بیمارستانی و بیمارستانی.
- نظارت بر عملکرد و نحوه تعامل اورژانس پیش بیمارستانی با بیمارستانی.
- همکاری در تدوین طرح‌های پوشش فراگیر نظام خدمات فوریت‌های پزشکی.
- بررسی و برنامه‌ریزی در جهت افزایش پوشش امدادی نقاط حادثه‌خیز و تلاش برای کاهش تعداد این نقاط با همکاری سایر سازمان‌های ذی‌ربط.
- جمع‌آوری اطلاعات به‌صورت مستمر جهت بهینه نمودن فعالیت اورژانس‌های پیش بیمارستانی با بیمارستانی.
- بررسی موقعیت استقرار پایگاه‌ها در سراسر کشور و تطبیق آن با پوشش فراگیر.
- جمع‌آوری اطلاعات در خصوص وسایل نقلیه هوایی، دریایی و زمینی و تجهیزات تخصصی به منظور تهیه و تنظیم شناسنامه اورژانس‌های پیش بیمارستانی
- تهیه طرح‌های مشترک امدادهای ویژه و ایجاد هماهنگی‌های لازم با سایر سازمان‌های ذی‌ربط.
- تدوین خط‌مشی امداد و نجات و انتقال مصدومین تا قبل از پذیرش در بیمارستان.

- تعیین اولویت‌های پشتیبانی و تجهیزات پزشکی و نظارت بر توزیع آن در اورژانس پیش بیمارستانی.
- مشارکت در ارائه الگوهای مناسب در خصوص تأمین، توزیع آمبولانس، تجهیزات و سایر اقلام موردنیاز واحد فوریت‌های پزشکی و نظارت بر چگونگی خدمات پس از فروش آن‌ها با همکاری واحدهای ذی‌ربط.
- تحلیل و پردازش داده‌ها و ارائه راهکارهای علمی و اجرایی جهت بهینه نمودن امور مربوط به مدیریت اورژانس‌های پیش بیمارستانی.
- بررسی آماری در سطح منطقه‌ای ملی و مقایسه آن با وضعیت بین‌المللی.
- بررسی مستمر سطح رضایتمندی ذینفعان ارایه خدمات اورژانس.
- تدوین و اجرای ارزیابی عملکرد کارکنان و مدیران مراکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی و اورژانس‌های پیش بیمارستانی.
- مشارکت در تهیه و تدوین برنامه‌ها و مطالب آموزشی و کمک آموزشی پرسنل عملیاتی و غیر عملیاتی واحدهای فوریت‌های پزشکی به منظور افزایش سطح علمی شاغلین و ارتقاء کمی و کیفی ارائه خدمات.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های پرستاری اورژانس، پرستاری مراقبت‌های ویژه.
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترای حرفه‌ای پزشک عمومی یا دکتری تخصصی (Phd) در یکی از گرایش‌های رشته پرستاری.

❖ تجربه:

- حداقل ۲ سال تجربه مرتبط با شغل.

❖ مهارت:

- مهارت کار با نرم افزارهای تحلیل داده
- مهارت گردآوری و تحلیل داده‌ها
- مهارت برنامه‌ریزی
- مهارت هدایت فعالیت‌ها جهت انجام تغییرات
- مهارت تحلیل مالی و برآورد هزینه‌ها.

❖ دوره‌های آموزشی:

- کاربرد آمار و اطلاعات در تحلیل، تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی راهبردی
- اصول و مبانی نظارت و کنترل
- اصول و مبانی سازماندهی

❖ پست‌های قابل تخصیص:

کارشناس ارتباطات و عملیات

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، در مراکز ارتباطات و فرماندهی عملیات، اموری نظیر دریافت تماس‌های مردمی، اعزام انواع وسایل نقلیه امدادی به محل حادثه یا بیمار و هدایت عملیات فوریت‌های پزشکی در شرایط متعارف و غیرمتعارف را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- تهیه گزارش جامع سالیانه از وضعیت عمومی پایگاه‌ها (وضعیت بنا و ساختمانی، وضعیت وسایل رفاهی پایگاه‌ها و...).
- برآورد نیروی انسانی موردنیاز.
- تنظیم برنامه شیفت کارکنان مرکز ارتباطات و فرماندهی عملیات.
- نظارت و ارزیابی عملکرد کارکنان اداره ارتباطات و فرماندهی عملیات.
- آموزش نیروهای جدید با تجهیزات، شرح وظایف و مسئولیت‌های اداره ارتباطات و فرماندهی عملیات.
- نظارت بر نحوه پاسخگویی پزشکان مشاور و راهنما، اپراتورهای ۱۱۵ و بیسیم.
- پیگیری و رسیدگی به کلیه موارد گزارش‌های و شکایات مردمی از کارکنان.
- نظارت بر استخراج آمارهای مورد لزوم.
- پیگیری و رفع مشکلات موجود در زمینه رفاهی و عملیاتی اداره ارتباطات نظارت بر عملکرد مسئولین پایگاه‌ها و پایش آن‌ها.
- تعیین مسئولین پایگاه‌ها براساس ارزیابی عملکرد.
- نظارت بر آموزش و آشنا کردن نیروهای جدید با منطقه مأموریت، تجهیزات، شرح وظایف و مسئولیت‌های اورژانس و کارکنان.
- نظارت بر تشکیل جلسات کوتاه علمی در منطقه.

- نظارت دقیق بر نحوه تکمیل دفاتر پایگاه‌ها.
- پیگیری و رسیدگی به گزارش‌های و شکایات مرکز از کارکنان پایگاه‌ها و بالعکس.
- نظارت بر فرآیند تکمیل دفتر ثبت گزارش‌های روزانه پایگاه‌ها.
- آنالیز دقیق اطلاعات مورد لزوم حتی بازگشت کدهای منطقه از ماموریت و کنترل برگ ماموریت های مناطق.
- نظارت بر نحوه تکمیل فرمهای ماموریت مناطق.
- کنترل و نظارت آمارهای اعلام‌شده از سوی پایگاه‌ها به تفکیک موارد وقوع (لغو ماموریت کد ۱۹-۱۰، انتقال قبل از رسیدن کد ۳۲-۱۰، درمان سرپایی و عدم نیاز به انتقال بیمار به مرکز درمانی کد ۱۰-۱۰). (۲۹-۱۰).
- اعلام آمارهای اعزام به تصادف و ثبت نتیجه آن به تفکیک کد و تکنسین و شیفت.
- آنالیز موارد احیای قلبی - ریوی (CPR) موفق به تفکیک کد و تکنسین و شیفت.
- کنترل و نظارت بر داروها و تجهیزات مصرفی پایگاه‌ها و ثبت موارد جایگزین.
- نظارت بر تعداد ماموریت‌های انجام‌شده توسط آمبولانس‌های منطقه در خارج از محدوده منطقه عملیاتی با ذکر علت.
- ثبت و انجام اقدامات لازم جهت تعمیر خرابی آمبولانس‌ها کد (۷-۱۰) به همراه علت و نتیجه به تفکیک تکنسین، شیفت و پایگاه.
- کنترل کیلومترهای طی شده و تناسب آن با ماموریت‌های انجام‌شده مناطق.
- نظارت بر وضعیت فنی آمبولانس‌ها اعم از آلارم، چراغ گردان، راهنما، چراغ‌های جلو و داخل کابین، آمپر بنزین و هماهنگی با اداره مربوطه جهت رفع نقایص.
- اعلام موارد تصادف آمبولانس‌ها به مرکز.
- دریافت اقلام دارویی و غیر دارویی از اداره مربوطه و توزیع آن در پایگاه‌ها.
- پیگیری فرآیند تعمیر و فعالیت مجدد آمبولانس‌ها.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در یکی از رشته‌های پرستاری، فوریت‌های پزشکی.
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های پرستاری اورژانس، پرستاری مراقبت‌های ویژه
- ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترای حرفه‌ای پزشک عمومی یا دکتری تخصصی (Phd) در یکی از گرایش‌های رشته پرستاری.

❖ تجربه:

- حداقل ۵ سال تجربه مرتبط با شغل.

❖ مهارت:

- مهارت ارائه کمک‌های اولیه پزشکی
- مهارت ارزیابی اولیه و سریع بیماری
- مهارت به‌کارگیری صحیح تجهیزات موجود در آمبولانس
- مهارت انجام اقدامات پایه (گرفتن مسیر وریدی مناسب، تجویز اکسیژن، مهارت باز نگه‌داشتن راه هوایی، مهارت انجام پایش قلبی و مهارت تجویز داروهای موجود در آمبولانس).

❖ دوره‌های آموزشی:

- مبانی ارتباطات اورژانس
- اصول و مبانی کنترل و نظارت
- اصول گزارش‌نویسی،
- کاربرد آمار و اطلاعات در تحلیل تصمیم‌گیری‌ها

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کارشناس نظارت بر آمبولانس‌های خصوصی : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- کارشناس هدایت عملیات بحران : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- معاون فنی و عملیات : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث

پزشک اورژانس پیش بیمارستانی

بهداشتی دهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، فعالیت‌هایی شامل ارائه مشاوره به اپراتور تلفن ۱۱۵ فوریت‌های پزشکی و اپراتور بی‌سیم، اخذ شرح حال بیماران و مصدومین، انجام خدمات درمانی و تشخیصی اولیه، انجام عملیات احیا قلبی و ریوی و ارائه دستورات پزشکی به تکنسین فوریت‌های پزشکی را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- اخذ شرح حال بیماران و مصدومین و ارائه طریق به تکنسین‌ها.
- راهنمایی تکنسین‌ها جهت انجام معاینات بیماران و مصدومین.
- صدور دستورات داروئی و غیر داروئی برای بیماران و مصدومین.
- ارائه دستورات پزشکی جهت انتقال صحیح بیماران و مصدومین از محل حادثه تا مرکز درمانی.
- ارائه مشاوره به اپراتور ۱۱۵ و یا بیماران و تماس‌گیرندگان با اورژانس.
- ایجاد اطمینان خاطر در بیماران و مصدومین انجام معاینات پزشکی و اخذ شرح حال بیماران و مصدومین.
- انجام دستورات داروئی و غیر داروئی برای بیماران و مصدومین.
- گرفتن نوار قلب (EKG) و تفسیر آن.
- انجام مانیتورینگ قلبی و اقدامات اقدامات ضروری اولیه درمان شامل دارو، جریان خون، مجاری تنفسی، راه هوایی (ABCD).
- انجام عملیات احیاء قلبی، تنفسی (CPR) درخصوص بیماران اورژانس.
- انجام انتوباسیون (لوله تراشه).
- ثبت دقیق فرم ماموریت.

- نظارت بر حمل صحیح بیماران و مصدومین از محل حادثه تا مرکز درمانی و مدیریت بیماران و مصدومین تا رسیدن به مرکز درمانی.
- حضور دائم بر بالین بیمار در کابین عقب آمبولانس در مدت انتقال به مرکز درمانی.
- انجام مأموریت‌های محوله از مرکز فرماندهی / مرکز پیام و همکاری با آن.
- هماهنگی کامل با پذیرش جهت اعزام بیماران و مصدومین به مرکز درمانی.
- اعزام بیماران و مصدومین به مرکز درمانی در صورت نیاز.
- نظارت بر تحویل دقیق بیمار و مصدومین به مرکز درمانی.
- شرکت فعال در دوره‌های آموزشی کارآموزی و مهارتی در جهت ارتقاء دانش و توانمندی‌های شغلی و به کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترای حرفه‌ای پزشکی عمومی.
- ب: دارا بودن گواهینامه / دانشنامه تخصصی (طب اورژانس، قلب، داخلی، بیهوشی)

❖ تجربه:

- حداقل ۲ سال تجربه مرتبط با شغل.

❖ مهارت:

- مهارت انجام اقدامات تشخیصی درمانی اورژانس (ساکشن معده، کنترل راه هوایی، کنترل دمای بدن)
- مهارت گزارش دهی به پزشک متخصص
- مهارت آرامش دهی به بیمار
- مهارت به کارگیری وسایل انفوزیون وریدی پمپ‌های وریدی

- مهارت به کارگیری لارنگوسکوپ‌های خمیده و مسطح، سیستم‌های اسپلینت ارتوپدی، وسایل مورد ستون مهره‌ها
- مهارت به کارگیری وسایل انفوزیون وریدی تحت فشار.

❖ دوره‌های آموزشی:

- آموزش بدو خدمت اورژانس پیش بیمارستانی پزشکان
- اخلاق حرفه‌ای در فوریت‌های پزشکی
- احیای قلبی و تنفسی پیشرفته

❖ پست‌های قابل تخصص:

- رئیس مرکز اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- کارشناس هدایت و پایش مراقبت‌های درمانی بیماران : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- پزشک هدایت و پایش مراقبت‌های درمانی بیماران : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- معاون فنی و عملیات : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- پزشک هدایت اقدامات درمانی : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- رئیس اداره عملیات : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- کارشناس نظارت بر امور سلامت کارکنان : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- کارشناس امور سلامت کارکنان : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- کارشناس هماهنگی آموزش فوریت‌های پزشکی : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- کارشناس هماهنگی آموزش عمومی و تخصصی فوریت‌های پزشکی : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث

بهداشتی درمانی / اختصاصی

کارشناس تریاژ تلفنی فوریت های پزشکی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، فعالیت‌هایی نظیر پاسخگویی بدون وقفه به تلفن ۱۱۵ و بی‌سیم، اخذ شرح حال بیماران و مصدومین و ارائه مشاوره اولیه، اقدام جهت اعلام فوریت و پیگیری اعزام آمبولانس از نزدیک‌ترین پایگاه به محل مصدوم یا بیمار و تصمیم‌گیری صحیح و ایجاد هماهنگی در استفاده از خدمات درمانی موجود را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- پاسخگویی بدون وقفه به تلفن ۱۱۵ و بیسیم و ثبت ساعت دریافت پیام در فرم.
- اخذ شرح حال بیماران و مصدومین.
- اخذ نشانی بیماران و مصدومین و محل حادثه.
- تماس با نزدیک‌ترین پایگاه و ابلاغ سریع به همکاران.
- هماهنگی اعزام آمبولانس.
- اعلام و ثبت کلیه زمانهای مربوط به عزیمت آمبولانس به محل حادثه و بیمار و بازگشت آن‌ها به پایگاه‌ها.
- ارائه مشاوره به بیماران و تماس گیرندگان با اورژانس.
- مشاوره با پزشک مرکز.
- ارجاع به پزشک مرکز در موارد ضروری.
- ایجاد اطمینان خاطر در بیماران و مصدومین.
- رعایت حسن خلق و همکاری لازم توأم با احترام به بیمار و خانواده او.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.

- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در یکی از رشته های پرستاری، فوریت های پزشکی .
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس، پرستاری مراقبت های ویژه.
- ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترای حرفه ای پزشک عمومی یا دکتری تخصصی (Phd) در یکی از گرایش های رشته پرستاری.

❖ مهارت:

- مهارت انجام ارزیابی اولیه و سریع بیمار
- مهارت ارائه گزارش پزشکی
- مهارت مدیریت بحران
- مهارت درک مطالب و انتقال مفاهیم
- مهارت انجام مشاوره، مدیریت استرس.

❖ دوره های آموزشی:

- مبانی ارتباطات اورژانس
- شناخت GPS و کارکرد آن در اورژانس ۱۱۵
- علائم حیاتی و گرفتن شرح حال سیستمی بیمار

❖ پست های قابل تخصیص:

- رئیس اداره دیسپچ : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- کارشناس تریاژ تلفنی : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، فعالیت‌هایی شامل آموزش بهداشت و ارائه خدمات بهداشتی و مامایی به زنان در سنین باروری با درک نیازهای فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و بهداشتی خانواده، مشاوره و راهنمایی خانواده در مورد بهداشت ازدواج و بهداشت نسل، انجام زایمان، انجام مشاوره و مراقبت‌های دوران بارداری، زایمان و بعد از زایمان و مراقبت نوزاد، تشخیص زودرس بیماری‌های دوران بارداری و بیماری‌های زنان و پی بردن به موارد غیرطبیعی در مادر و جنین و نوزاد و شیرخوار با کمک تیم پزشکی و بهداشتی از مصادیق این شغل می‌باشد.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- تدوین برنامه‌های بهبود کیفیت خدمات مامایی در بخش زایمان و سایر بخش‌ها.
- مطالعه و شناسایی جمعیت و برنامه‌ریزی برای مادران و کودکان تحت پوشش.
- سرشماری و استخراج گروه‌های سنی و دفترنویسی (مادر و کودک و واکسن) و ثبت زیج حیاتی و تجزیه و تحلیل شاخص‌های امور مامایی.
- نظارت بر حسن اجرای ضوابط و مقررات تعیین شده توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در رابطه با امور مامایی طبق دستورالعمل‌های مربوطه.
- مشارکت در فرآیند آموزش بالینی دانشجویان مامایی (کاردانی و کارشناسی و کارشناسی ارشد) در بخش‌های مامایی، زنان، اطاق زایمان، نوزادان، جراحی زنان و سایر بخش‌ها طبق کتابچه راهنمای بالینی.
- بررسی آمار و علل مرگ و میر مادر و نوزاد در بخش‌های بهداشتی.
- انجام کلیه مراقبت‌های دوره‌ای مادر باردار.
- پذیرش زائو در اتاق درد و زایمان.

- معاینه فیزیکی و مامایی و در صورت لزوم معاینات واژینال و تشخیص موارد غیرطبیعی و ارجاع به پزشک.
- درخواست امور پارکلینیکی سونوگرافی، رادیوگرافی، تست بدون استرس (NST) در ختم حاملگی در صورت عدم وجود پزشک متخصص.
- کنترل علائم حیاتی مادر و صدای قلب جنین و ثبت آن در فرم‌های مربوطه.
- انجام القای زایمانی (اینداکشن) و تقویت و تشدید دردهای زایمانی با نظر پزشک متخصص زنان و زایمان در صورت لزوم.
- انجام مراحل مختلف زایمان با نمایش سر (سه مرحله زایمانی)، دادن بی حسی موضعی و انجام اپی زیوتومی و ترمیم پارگی درجه یک و دو و ترمیم اپی زیوتومی در صورت لزوم.
- سنجش آپگار و بررسی سلامت ظاهری نوزاد.
- کمک به مادر در تغذیه نوزاد با شیر مادر، مراقبت از بند ناف و....
- نظارت بر وضعیت درمان‌های ساده علامتی در خانه‌های بهداشت و آموزش آن به بهورزان و مربیان و....
- آموزش مادران و گروه‌های سنی مختلف در زمینه‌های بهداشت فردی و محیط و تغذیه و راه‌های پیشگیری از بیماری‌ها.
- تهیه پرونده جهت مادر و صدور خلاصه پرونده به بیمارستان و زایشگاه.
- همکاری با پزشک در معاینه و تجویز دارو به بیماران در مراکز بهداشتی درمانی برای مادران و زنان باردار.
- نظارت بر نظافت بخش مامائی و بهداشتی و انجام دستورات بهداشتی و فنی مربوط به مادر و نوزاد و مراقبت در اجرای این دستورات در مراحل پیش و پس از زایمان.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته مامایی.

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد مامایی، مامایی گرایش آموزش، مشاوره در مامایی، آناتومی، فیزیولوژی، آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، ژنتیک پزشکی، ژنتیک انسانی، سلامت ازدور **مشروط** به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی مامایی.

ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکتری تخصصی (Phd) در یکی از رشته‌های مامایی، اخلاق پزشکی، ژنتیک پزشکی، بهداشت باروری، بیولوژی تولید مثل، آموزش بهداشت و ارتقا سلامت، فیزیولوژی، آناتومی **مشروط** به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی مامایی و کارشناسی ارشد رشته‌های تحصیلی ذکر شده در بند ب.

❖ مهارت:

- مهارت ارتباطی و رفتاری با بیمار،
- مهارت تحلیل مسائل مبتنی بر اطلاعات به‌روز مامایی،
- مهارت استفاده از دستگاه‌های تشخیص درمانی مورد استفاده در پزشکی،
- مهارت تصمیم‌گیری در شرایط بحرانی،
- مهارت پایش و کنترل عملکرد تجهیزات،
- آموزش بهداشت و ارائه خدمات بهداشتی و مامایی،
- مشاوره و راهنمایی خانواده،
- مهارت اعمال مراقبت‌های دوران بارداری،
- مهارت انجام زایمان و اعمال مراقبت‌های بعد از زایمان،
- مهارت تشخیص به موقع بیماری‌های دوران بارداری.

❖ دوره‌های آموزشی:

- آشنایی با قوانین و مقررات مامایی

- اورژانس‌های مامایی و زایمان
- احیای نوزاد و مراقبت از نوزادان نارس و پرخطر

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- رئیس اداره مامایی : معاونت درمان
- کارشناس مامایی : معاونت درمان، دانشکده ها
- کارشناس بهداشت پرستاری و مامایی : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مراقب سلامت (مسئول پایگاه) : مراکز خدمات جامع سلامت
- ماما : مراکز خدمات جامع سلامت، بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس مراقب سلامت ماما : مراکز خدمات جامع سلامت
- کارشناس ماما مراقب : مراکز خدمات جامع سلامت

کارشناس بهداشت خانواده

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، به ارائه خدمات سلامت به جامعه، خانواده، مادران، نوزادان، کودکان، میانسالان و سالمندان می‌پردازند و سرپرستی، طرح‌ریزی و هماهنگی امور مرتبط با خدمات مربوطه را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- اجرای برنامه‌های آموزشی بهداشت عمومی در سطوح مختلف.
- بررسی و برنامه‌ریزی و تعیین اهداف و خط‌مشی‌های اجرایی در زمینه بهداشت خانواده در قالب سیاست‌های وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی.
- پایش و نظارت بر کمیت و کیفیت خدمات و مقایسه آن‌ها با ضوابط و معیارها.
- ارائه نظرات مشورتی و تخصصی در زمینه‌های مختلف بهداشت خانواده.
- تحلیل آمارهای مربوطه با بررسی‌های انجام‌شده و ثبت نتایج به‌صورت مکتوب.
- شناسایی مشکلات منطقه تحت پوشش و اولویت‌بندی آن‌ها.
- تشکیل، ابلاغ و پیگیری مصوبات کمیته‌های مرگ‌ومیر مادران باردار و کودکان زیر ۵ سال.
- ارائه خدمات و مشاوره تنظیم خانواده براساس سیاست‌های کلان کشور و آموزش و مراقبت از مادران باردار.
- مراقبت از کودکان همراه با آموزش مادران بر اساس برنامه‌های تنظیم‌شده.
- مراقبت از زنان در سنین باروری و ارائه آموزش‌های لازم به ایشان در زمینه‌های مربوط به بهداشت خانواده.
- نظارت بر آموزشگاه‌ها به منظور معاینه دانش‌آموزان و شناسایی دانش‌آموز بیمار و معرفی به مراکز درمانی و بهداشتی و راهنمایی آن‌ها در رعایت اصول بهداشتی.

- همراهی با پزشک و سایر کارشناسان عضو تیم در بازدیدهایی که از مراکز بهداشتی به عمل آمده و ارائه کمک‌های لازم به ایشان در انجام وظایف محوله.
- ثبت مشخصات و شرح حال مراجعین به مراکز بهداشتی از جمله اندازه‌گیری درجه حرارت، فشار خون و وزن بیماران پیش از معاینات پزشکی.
- مشارکت و انجام واکسیناسیون زمانی و عمومی در صورت نبود عوامل واکسینیاتور.
- آموزش و حساس‌سازی مردم و بهورزان در مورد مسائل بهداشتی.
- مراقبت و حمایت از مادران باردار آسیب‌پذیر.
- اخذ پذیرش حضوری یا تلفنی مادران باردار در موارد اورژانسی.
- تهیه و تأمین اقلام دارویی، تجهیزات و واکسن‌های خانه‌های بهداشت و نیز نظارت بر حفظ زنجیره سرما حین نگهداری، انتقال و تزریق.
- برآورد سالانه داروهای بهداشتی مورد نیاز برنامه مادران، کودکان و تنظیم خانواده.
- نظارت بر تأمین و نگهداری و توزیع داروهای برنامه مادر، کودک و تنظیم خانواده.
- هماهنگی در جهت تهیه و توزیع آگهی‌های آموزشی، فرم‌ها و دفاتر بهداشت خانواده در واحدهای بهداشتی
- پوشش سالانه کادر بهداشت خانواده.
- بررسی و تکمیل پرسشنامه مرگ کودکان زیر ۵ سال.
- همکاری با مراکز بهداشتی و درمانی در اجرای طرح‌ها و برنامه‌های نظارت بر کمیت و کیفیت خدمات و برنامه‌ها و مقایسه آن با ضوابط و معیارهای تعیین شده.
- تهیه دستورالعمل‌های لازم در زمینه مراقبت از رشد جسمانی، روانی، عاطفی و اجتماعی کودکان و تشخیص به موقع بیماری‌های انگلی، عفونی و جلوگیری از انتشار و همه‌گیر شدن آن‌ها.
- انجام پایش کارشناسی از واحدهای ارائه‌دهنده خدمت توسط کارشناسان.
- تهیه و ارسال نتایج پایش‌های بعمل آمده به مراکز بهداشتی درمانی و خانه‌های بهداشت.
- همکاری و ارتباط منطقی و مناسب با سایر واحدهای مراکز بهداشت با بهره‌مندی از توان و تجربه سایر واحدها.
- تهیه و ارائه برنامه‌های آموزشی بهداشت مامایی و تنظیم خانواده در سطوح مختلف علوم پزشکی و بهداشتی.
- ارائه الگوها، روش‌ها و فنون آموزشی متناسب با رشته‌های مختلف علوم پزشکی.
- ارائه و پیاده‌سازی الگوها، روش‌ها و فنون ارزشیابی برنامه‌های آموزشی.

- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء دانش و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی بهداشت عمومی، مامایی.
- ب: دارا بودن کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های علوم اجتماعی (جمعیت شناسی)، مامایی، علوم بهداشتی در تغذیه، فیزیولوژی، آموزش بهداشت، آموزش بهداشت و ارتقا سلامت، سلامت سالمندی، اکولوژی انسانی، مشاوره در مامایی، اپیدمیولوژی، سلامت از دور **مشروط** به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکر شده در بند الف.
- ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکتری تخصصی (Phd) در رشته تحصیلی مامایی، سالمندشناسی، آموزش بهداشت و ارتقا سلامت، آموزش پزشکی، آمار و جمعیت، علوم اجتماعی (جمعیت شناسی)، بیولوژی تولیدمثل، خانواده و سلامت جنسی، بهداشت باروری، سیاستگذاری سلامت؛ **مشروط** به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکر شده در بند الف و ب.
- د: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترای حرفه‌ای پزشکی عمومی.
- و: دارا بودن دانشنامه تخصصی در رشته پزشک خانواده.
- ی: دارا بودن دانشنامه تخصصی پزشکی در رشته‌های مربوط با تشخیص کمیته اجرایی مهندسی مشاغل

❖ پست:

مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد جمعیت شناسی با کارشناسی ارشد علوم اجتماعی (جمعیت شناسی) مطابقت دارد.

احتساب مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی جهت کارکنانی که با رعایت شرایط احراز کارشناسی مندرج در بند الف به مدت حداقل ده سال در شغل کارشناس بهداشت خانواده

اشتغال داشته اند، بلامانع می باشد.

❖ مهارت:

- مهارت اندازه گیری فشار خون، درجه حرارت، وزن؛
- مهارت آموزش افراد تحت پوشش
- مهارت طراحی و تحقیق روش های مداخله بهداشتی
- مهارت های پایه و کاربردی در زمینه سلامت و مراقبت های جامع سالمندان
- مهارت برقراری ارتباط کلامی با سالمندان
- مهارت اجرای تمرینات ورزشی با سالمندان
- مهارت ارائه و انجام طرح های تحقیقاتی در زمینه های آموزش بهداشت
- مهارت ارزشیابی برنامه های آموزش بهداشت
- مهارت مشاوره و راهنمایی خانواده ها
- مهارت آموزش مراقبت های دوران بارداری.

❖ دوره های آموزشی:

- مراقبت های ادغام یافته سلامت مادر و کودک
- بهبود شیوه زندگی سالم
- کنترل عوامل خطر
- پیشگیری از بیماری های شایع و ترویج خود مراقبتی

❖ پست های قابل تخصص:

- معاون فنی : معاونت بهداشتی
- رئیس گروه آموزش و ارتقاء سلامت : معاونت بهداشتی
- کارشناس آموزش و ارتقاء سلامت : معاونت بهداشتی، مراکز بهداشت شهرستان
- مدیر شبکه و ارتقاء سلامت : معاونت بهداشتی

- کارشناس مسئول آموزش بهورزی: معاونت بهداشتی
- کارشناس آموزش بهورزی : معاونت بهداشتی
- کارشناس آموزش و بازآموزی: معاونت بهداشتی
- رئیس گروه گسترش شبکه های بهداشتی درمانی : معاونت بهداشتی
- کارشناس گسترش شبکه های بهداشتی درمانی : معاونت بهداشتی
- کارشناس هماهنگی طرح گسترش : معاونت بهداشتی
- کارشناس هماهنگی طرح گسترش (برآورد نیروی انسانی): معاونت بهداشتی
- کارشناس پزشک خانواده : معاونت بهداشتی
- مدیر سلامت خانواده، جمعیت و مدارس : معاونت بهداشتی
- رئیس گروه سلامت مادران، جمعیت و باروری : معاونت بهداشتی
- کارشناس سلامت مادران : معاونت بهداشتی
- کارشناس مشاوره ازدواج : معاونت بهداشتی
- کارشناس جمعیت و سلامت باروری : معاونت بهداشتی
- رئیس گروه سلامت نوزادان و کودکان : معاونت بهداشتی
- کارشناس سلامت کودکان : معاونت بهداشتی
- کارشناس سلامت نوزادان : معاونت بهداشتی
- کارشناس ترویج شیر مادر : معاونت بهداشتی
- رئیس گروه سلامت نوجوانان، جوانان و مدارس : معاونت بهداشتی
- کارشناس سلامت نوجوانان : معاونت بهداشتی
- کارشناس سلامت جوانان : معاونت بهداشتی
- کارشناس سلامت مدارس : معاونت بهداشتی
- رئیس گروه سلامت میانسالان و سالمندان : معاونت بهداشتی

- کارشناس سلامت میانسالان : معاونت بهداشتی
- کارشناس سلامت سالمندان : معاونت بهداشتی
- رئیس مرکز بهداشت شهرستان : مراکز بهداشت شهرستان
- معاون مرکز بهداشت شهرستان : مراکز بهداشت شهرستان
- رئیس گروه سلامت خانواده، جمعیت و مدارس : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مسئول سلامت خانواده، جمعیت و مدارس : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس سلامت خانواده و جمعیت : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مسئول بهداشت مدارس : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس بهداشت مدارس : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس بهبود کیفیت و اعتباربخشی : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مشارکت مردمی : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مسئول آموزش و ارتقاء سلامت : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مراقب سلامت (مشاوره) : مراکز خدمات جامع سلامت
- کارشناس مراقب سلامت : مراکز خدمات جامع سلامت
- کارشناس مراقب ناظر : مراکز خدمات جامع سلامت
- کارشناس آموزش بهداشت : دانشکده ها
- کارشناس آموزش سلامت : دانشکده ها
- رئیس گروه گسترش شبکه : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مسئول گسترش شبکه : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس گسترش شبکه : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس پایش و ارزشیابی : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس بهبود کیفیت و اعتباربخشی : مراکز بهداشت شهرستان

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، طی همکاری با پزشک و کارشناسان بهداشت خانواده، درک مفاهیم بهداشت عمومی را برای گروه‌های خاص و نیز عموم مردم تسهیل نموده و شناسایی و به‌کارگیری امکانات بهداشتی را برای آنان امکان‌پذیر می‌سازند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- مشارکت در شناسایی و کنترل طغیان بیماری‌ها و اپیدمی‌ها.
- آموزش به مردم و حساس سازی مردم و به‌روزان درخصوص مسائل بهداشتی جهت بالا بردن آگاهی مردم.
- ارائه خدمات و مشاوره برنامه‌ریزی خانواده در جهت سیاست‌های کلان کشور، آموزش مراقبت از مادران باردار.
- آموزش به‌روزان درخصوص کلیه طرح‌های اجرائی بر طبق دستورالعمل‌ها.
- همکاری و اقدام در زمینه اجرای برنامه‌های آموزش بهداشت در سطوح مختلف.
- همکاری با کارشناسان در زمینه جمع‌آوری اطلاعات و تحلیل و ارزشیابی اطلاعات مربوط به عملکرد برنامه‌ها.
- همکاری در تهیه گزارش از نحوه عملکرد پیشبرد برنامه‌ها و ارسال آن‌ها به مسئولین مربوطه.
- معاینه و آموزش مادران باردار براساس روش‌ها و دستورالعمل‌ها در مراکز بهداشتی و درمانی مربوط.
- مراقبت از کودکان همراه با آموزش مادران بر اساس برنامه‌های تنظیم‌شده.
- مراقبت از کلیه زنان در سنین باروری و ارائه آموزش‌های لازم به ایشان در زمینه‌های مربوط به بهداشت خانواده.
- مراجعه به آموزشگاه‌ها و مدارس به منظور معاینه دانش‌آموزان و شناسایی و معرفی احتمالی

- دانش آموز بیمار به مراکز درمانی و بهداشتی و راهنمایی آن‌ها در رعایت اصول بهداشت و برگزاری جلسات آموزشی
- ثبت مشخصات و شرح حال مراجعین به مراکز بهداشتی از جمله اندازه‌گیری درجه حرارت، فشارخون و وزن بیماران پیش از معاینات پزشکی.
  - مشارکت در واکسیناسیون‌های عمومی.
  - تشکیل پرونده برای مراجعین بهداشتی و ارائه خدمات بهداشتی موردنیاز.
  - مراقبت از کودکان زیر ۸ سال و آموزش به مادران آن‌ها.
  - غربالگری از نظر سرطان گردن رحم (سرویکس) و پستان، ارجاع پاپ اسمیر و معاینه پستان و آموزش خودآزمایی پستان
  - اجرای برنامه رابطین بهداشتی و آموزشی به آن‌ها.
  - انجام واکسیناسیون زمانی در صورت نبود عوامل واکسیناتور.
  - نمونه‌برداری میکروبی از منابع تأمین آب آشامیدنی و نیز نمونه‌برداری‌های شیمیایی و پیگیری نتیجه آزمایش‌های و انجام اقدامات لازم.
  - تهیه و تأمین اقلام دارویی، تجهیزات و واکسن‌های خانه‌های بهداشت و نیز نظارت بر حفظ زنجیره سرما حین نگهداری، انتقال و تزریق.
  - شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
  - مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی در رشته بهداشت عمومی (بهداشت خانواده)، مامایی، مربی بهداشت مدارس.

❖ مهارت:

- مهارت اندازه‌گیری فشارخون

- درجه حرارت، وزن
- مهارت آموزش افراد تحت پوشش
- مهارت انجام مصاحبه‌های پژوهشی
- مهارت گردآوری داده‌ها
- مهارت شناسایی افراد در معرض خطر و پرخطر
- مهارت‌های پایه و کاربردی در زمینه سلامت و مراقبت‌های جامع سالمندان
- مهارت مشاوره و راهنمایی خانواده‌ها
- مهارت آموزش مراقبت‌های دوران بارداری.

❖ دوره‌های آموزشی:

- مراقبت‌های ادغام یافته سلامت مادر و کودک
- بهبود شیوه زندگی سالم
- کنترل عوامل خطر
- پیشگیری از بیماری‌های شایع و ترویج خود مراقبتی

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کاردان مراقب ناظر : مراکز خدمات جامع سلامت
- کاردان مراقب سلامت : مراکز خدمات جامع سلامت

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، به انجام معاینات اولیه و آزمایش‌های ساده، مراقبت و پایش سلامت و بهداشت دانش‌آموزان، تشکیل اتاق بهداشت طبق استانداردهای لازم در مدارس، آموزش بهداشت، بهسازی محیط و خدمات بهداشتی درمانی در واحدهای آموزشی، شناسایی و جداسازی دانش‌آموزان بیمار و معرفی آنان به مراکز بهداشتی و درمانی را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- انجام برنامه‌های مدون و تحلیل پایش عملکرد مراقبان سلامت مدارس.
- برنامه‌ریزی براساس نیازهای نیروی انسانی مدارس در خصوص مراقبان سلامت مدارس.
- تهیه و تنظیم آمارهای بهداشتی واحد آموزشی و استخراج نتایج آن جهت برنامه‌ریزی بهینه پیشرفت روند فعالیت‌های مربوطه.
- نظارت بر نحوه تغذیه دانش‌آموزان در داخل آموزشگاه.
- تنظیم برنامه شرکت دادن دانش‌آموزان در مسایل بهداشتی با همکاری مدیریت آموزشگاه (تشکیل‌های دانش‌آموزی بهداشتیان - پیشگامان و....).
- اجرای دقیق آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های مربوط به امور بهداشتی آموزشگاه و دانش‌آموزان (ستادی و استانی).
- مشارکت در شناخت مشکلات بهداشتی دانش‌آموزان و معرفی آنان به مراکز بهداشتی و درمانی با هماهنگی مدیریت آموزشگاه.
- مشارکت در آموزش‌های مقدماتی و لازم بهداشتی به دانش‌آموزان به منظور استفاده بهینه در مواقع اضطراری.

^۱. این شغل مربوط به وزارت آموزش و پرورش می باشد.

- مشارکت در تهیه و تأمین لوازم اولیه بهداشتی موردنیاز آموزشگاه و فعال نمودن این واحد با هماهنگی مدیریت یا معاونین آموزشگاه (تجهیز اتاق بهداشت).
- تهیه و تنظیم گزارش‌های و ارائه آن به مقامات ذی‌ربط به منظور تأمین بهداشت مدرسه.
- رعایت کلیه ضوابط و مقررات آموزشی، تربیتی و بهداشتی و اصول و موازین اسلامی در انجام وظایف محوله.
- کنترل و نظارت بر بهداشت پایگاه تغذیه سالم (بوفه) مدارس و عوامل اجرایی آن.
- همکاری با مدیر یا معاونین و سایر کارکنان آموزشگاه در زمینه مربوط به شغل مورد تصدی.
- کنترل وضعیت بهداشتی دانش‌آموزان واحدهای آموزشی و آشنا نمودن آنان با امور بهداشتی.
- اقدام به انجام کمک‌های اولیه در موارد اورژانس در صورت لزوم.
- شناخت مشکلات بهداشتی دانش‌آموزان و اقدام برای برطرف کردن آن‌ها با همکاری سایر مربیان و مدیریت آموزشگاه.
- شرکت در کلاسهای آموزش بهداشتی به منظور افزایش و ارتقاء سطح علمی مربوط.
- توجیه و تبیین مسائل بهداشتی و آموزش بهداشت فردی و محیطی به کلیه همکاران و اولیاء دانش‌آموزان.
- آموزش مسائل بهداشتی از طریق سخنرانی و استفاده از وسایل کمک‌آموزشی از قبیل فیلم و اسلاید و.....
- شرکت در جلسات مخصوص مربیان بهداشت که در سطح استان یا مناطق توسط مدیریت‌های آموزش و پرورش جهت هماهنگی.
- ایجاد ارتباط تنگاتنگ با مراکز بهداشتی درمانی و امور کنترل و پیشگیری بیماری‌های واگیر و غیر واگیر با هماهنگی مدیر آموزشگاه.
- کنترل و مراقبت بهداشت فردی دانش‌آموزان و جدا نمودن دانش‌آموزان بیمار.
- گزارش موارد بیماری‌های واگیر و معرفی بیماران به مراکز درمانی.
- اقدام به تشکیل پرونده بهداشتی برای دانش‌آموزان (شامل شناسنامه سلامت و...).
- اهتمام در نصب پوستر یا تراکت یا عکس‌های بهداشتی در مکان‌های مناسب مدرسه به منظور انتقال معلومات بهداشتی به دانش‌آموزان.
- اهتمام در تهیه و ارایه فیلم‌ها و اسلایدهای بهداشتی با هماهنگی و همکاری مدیریت آموزشگاه جهت آشنا نمودن دانش‌آموزان به مسائل بهداشتی.
- پاسخگویی به سوالات دانش‌آموزان و هدایت و راهنمایی آنان در زمینه مربوطه.

- تشکیل جلسات آموزشی در زمینه مسائل بهداشتی با شرکت اولیاء دانش‌آموزان باهدف آگاه‌سازی والدین از مسایل بهداشتی و آشنایی با تجربیات والدین.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد یا دکترا در یکی از رشته‌های علوم تغذیه، بهداشت محیط، بهداشت عمومی، تغذیه، معلم فنی بهداشت، پزشکی، مامایی، پرستاری، بهداشت مدارس، بهداشت خانواده، مراقب سلامت، مشاوره در مامایی.

❖ مهارت:

- مهارت ارتباط مؤثر با دانش‌آموزان
- مهارت آموزش شیوه‌های مراقبت از خود
- مهارت آموزش پیشگیری و ارتقاء سلامت
- مهارت انجام کمک‌های اولیه
- مهارت ارائه آموزش‌های لازم در زمینه تغذیه و بهداشت.

❖ دوره‌های آموزشی:

- بیماری‌های شایع در مدارس
- اصول و اهداف مراقبت بهداشت در مدارس
- روش فعال آموزش بهداشت
- اصول ایمنی و کمک‌های اولیه

❖ پست‌های قابل تخصیص:

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، وظیفه برقراری ارتباط نزدیک و مستمر با روستائیان و ارائه خدمات پیش‌گیری، درمانی (در موارد مشخص‌شده) و توان‌بخشی مشخص، کنترل و پایش عوامل تهدیدکننده سلامت و نیز مشارکت در کنترل عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت در روستا و حفظ و ارتقا سلامت روستائیان را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- آموزش، پایش اقدامات انجام‌شده ارائه گزارش به رده فوقانی و اخذ و اجرای دستورالعمل‌های صادره، دیده بانی از بیماری‌ها، انجام غربالگری‌ها، ارجاع بیماران در حیطه مراقبت از سلامت و کنترل بیماری‌ها.
- آموزش، ایمن‌سازی، بهسازی محیط، مراقبت از گروه‌های مختلف هدف در جامعه من‌جمله اطفال - مادران باردار - میان‌سالان و سالمندان و... در حیطه پیشگیری.
- انجام خدمات درمانی اولیه و استمرار اقدامات درمانی براساس دستورالعمل‌ها و آئین نامه بهروزی و مراقبت از بیماران براساس پسخوراند پزشکان در حیطه درمانی.
- بهره‌گیری از فرصت‌ها و ارائه آموزش‌های مستقیم و غیر مستقیم، فردی، گروهی و با کمک افراد و نهادهای محلی به منظور تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت افراد تحت پوشش در حیطه آموزشی عمومی.
- آموزش و مشارکت در اقدامات لازم در چهارچوب دستورالعمل‌ها و همکاری با سایر نهادهای توسعه اجتماعی فرهنگی روستا در حیطه مشارکت فعال در توسعه اجتماعی و فرهنگی.
- آموزش و جلب اعتماد مردم و ایجاد انگیزه‌های لازم نزد مخاطبان برای مشارکت و ارتقاء مشارکت در امور مربوط به خود و روستا در حیطه جلب مشارکت.
- کسب و جمع‌آوری اطلاعات مؤثر در سلامت و بیماری و تلاش در حل معضلات و گزارش امور

- انجام شده و اطلاعات جمع آوری شده به مربیان و رده های مافوق و نیز ارائه اطلاعات لازم به گیرندگان خدمات بهوزان در حیطه ارتباطی و اطلاع رسانی دو جانبه.
- شرکت فعال در دوره های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی های شغلی و به کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
  - مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در یکی از رشته های تحصیلی: بهداشت عمومی، پرستاری، مامائی، بهداشت محیط با طی دوره آموزشی تطبیقی..
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی در یکی از رشته های تحصیلی: بهوزی، بهداشت عمومی (بهداشت خانواده/مبارزه با بیماری ها)، مامائی، بهداشت حرفه ای، بهداشت محیط، پرستاری و طی دوره آموزش تطبیقی مهارت های کاردانی بهوزی.
- ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دیپلم کامل متوسطه و طی دوره آموزش بهوزی.
- د: دارا بودن دیپلم بهوزی.
- ه: دارا بودن پایان دوره راهنمایی تحصیلی و طی دوره دوساله آموزش بهوزی برای مناطق محروم و دورافتاده در نقاط روستایی واقع در بخش های توسعه نیافته و کمتر توسعه یافته مشروط به عدم وجود بهوز دارای مدرک تحصیلی دیپلم کامل متوسطه.

❖ پست:

* پیرو مذاکرات این مرکز با معاونت بهداشت و مفاد نامه شماره ۲۲۴۰۹/۳۰۰ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۷ آن معاونت، احتساب مدارک ذیل برای بهوزان زن و مرد شاغل بلامانع است.

۱- مدارک تحصیلی کاردانی در رشته بهداشت حرفه ای و ایمنی کار ، بهداشت مدارس صرفا برای بهوزان زن و مرد شاغل

۲- مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته های بهداشت حرفه ای، بهداشت مدارس، بهداشت محیط، مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، روانشناسی، مشاوره صرفا برای بهوززان زن و مرد شاغل

بدیهی است مدارک تحصیلی برای گزینش بهوززان؛ مدارک مندرج در ذیل قسمت تحصیلات می باشد.

**پیرو نظریه دبیرشورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در نامه شماره ۵۲۳/۲۷۰/د مورخ ۱۴۰۲/۳/۲۷ به اطلاع می رساند؛

برنامه آموزشی مقطع کاردانی رشته بهوززی مصوب جلسه ۵۴ مورخ ۱۳۹۳/۲/۲۷ شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی است و به عنوان مقطع تحصیلی مورد تایید آن دبیرخانه می باشد.

- آموزش های عملی و کارآموزی به میزان اعلام شده در آئین نامه بهوززی.

- مهارت انجام کار گروهی،
- مهارت آموزش دستورالعمل ها،
- آموزش بهداشت به افراد و گروه ها،
- ایمن سازی،
- بهسازی محیط،
- پیشگیری و مراقبت بیماری ها،
- دیده بانی از بیماری ها،
- غربالگری،
- شناخت داروها،
- انجام اقدامات کمک های اولیه،
- انجام اقدامات امدادی در بلایا و سوانح و حوادث،
- به کارگیری نرم افزارهای نظام شبکه.

❖ دوره‌های آموزشی:

- آشنایی با آخرین آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مراکز بهوز
- آشنایی با نحوه تکمیل و دستورالعمل فرم‌های معاینات دوره‌ای
- مهارت‌های ارتباطی و رفتاری

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- بهوز زن : خانه‌های بهداشت
- بهوز مرد : خانه‌های بهداشت

مربی خدمات بهداشتی

بهداشتی دهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، ارتقای نگهداری و بهبود سلامت فردی و عمومی با کمک به افراد و گروه‌ها برای کسب عادات رفتاری سالم از طریق آموزش دروس نظری و عملی در آموزشگاه‌های بهورزی را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- برنامه‌ریزی برای پذیرش بهورز بر اساس نیازهای نیروی انسانی شبکه‌های بهداشتی و درمان.
- انجام برنامه‌های مدون پایش عملکرد مربیان و تحلیل پایش عملکرد بهورزان توسط مربیان.
- مشارکت در اجرای نظام آموزش دوره‌های بهورزی و ارزشیابی عملکرد آموزش.
- همکاری در برآورد اعتبارات موردنیاز مراکز آموزش بهورزی و آموزش‌های ضمن خدمت مربیان و بهورزان.
- تهیه و تدوین برنامه‌های آموزش کارکنان ذی‌ربط (مربیان و بهورزان).
- مشارکت در پذیرش، مصاحبه و گزینش از پذیرفته‌شدگان دانش‌آموزان بهورزی.
- برگزاری کلاس‌های آموزشی و انجام آزمون‌های دانش‌آموزان و صدور گواهینامه پایان دوره بهورزی.
- بازآموزی دانش‌آموزان و مربیان و بهورزان براساس نیازسنجی آموزشی.
- ارزشیابی سالیانه مربیان و بهورزان در راستای توسعه منابع انسانی.
- همکاری در تهیه طرح درس آموزش تئوری - عملی و کارآموزی دروس بهورزی.
- برگزاری کلاس‌های آموزش تئوری و عملی بهورزان، مربیان، کاردانان و کارشناسان مربوطه.
- بازدید از خانه‌های بهداشت و ارائه آموزش‌های کارآموزی و کارورزی به بهورزان در صورت لزوم.
- همکاری در طراحی سؤالات امتحان تئوری و عملی پایان دوره پایه‌های آموزش بهورزی.
- همکاری در طراحی سؤالات امتحانی نهایی و برگزاری امتحان نهایی دوره‌های آموزش بهورزی.

- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته بهداشت عمومی، بهداشت محیط، پرستاری، مامایی
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد آموزش پزشکی، مشاوره در مامایی، سلامت سالمندی، آموزش بهداشت، مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، بهداشت محیط، پرستاری، مامایی، اپیدمیولوژی، آموزش جامعه نگر در نظام سلامت، روانشناسی (کلیه گرایش‌ها)، **مشروط** به دارا بودن مدرک کارشناسی در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکر شده در بند الف.
- ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکتری تخصصی (Phd) در رشته تحصیلی مامایی، سالمندشناسی، آموزش بهداشت و ارتقا سلامت، آموزش پزشکی، بهداشت باروری، سیاستگذاری سلامت، بهداشت محیط، پرستاری، روانشناسی (کلیه گرایش‌ها) **مشروط** به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکر شده در بند الف و ب.

❖ مهارت:

- مهارت آموزش بهداشت به افراد و گروه‌ها
- مهارت مشاوره و راهنمایی خانواده
- مهارت به‌کارگیری تکنولوژی آموزشی جدید

❖ دوره‌های آموزشی:

- روش‌ها و فنون تدریس
- تکنولوژی‌های آموزشی
- آزمون‌ها و روش‌های ارزشیابی پیشرفت تحصیلی به‌روزان

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- مدیر شبکه و ارتقاء سلامت : معاونت بهداشتی
- کارشناس مسئول آموزش بهورزی : معاونت بهداشتی
- کارشناس آموزش بهورزی : معاونت بهداشتی
- کارشناس آموزش و بازآموزی : معاونت بهداشتی
- مدیر مرکز آموزش بهورزی و بازآموزی برنامه های سلامت : مراکز آموزش بهورزی و بازآموزی برنامه های سلامت
- مربی : مراکز آموزش بهورزی و بازآموزی برنامه های سلامت
- کارشناس هماهنگی امور آموزش : مراکز آموزش بهورزی و بازآموزی برنامه های سلامت
- کارشناس آموزش بدوخدمت و بازآموزی : مراکز آموزش بهورزی و بازآموزی برنامه های سلامت
- کارشناس تکنولوژی آموزشی، آموزش بدوخدمت و از راه دور : مراکز آموزش بهورزی و بازآموزی برنامه های سلامت
- ناظمه : مراکز آموزش بهورزی و بازآموزی برنامه های سلامت

تعریف شغل

این رشته شغلی دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، به ارائه خدمات سلامت دهان و دندان (پیشگیری، درمان و توان بخشی) نظیر دندانپزشکی بیماران سیستمی، داروشناسی و فوریت‌های دندانپزشکی و نیز سرپرستی، طرح‌ریزی و هماهنگی امور مرتبط در تیم سلامت دهان و دندان و آموزش و مشاوره سلامت می‌پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- انجام آموزش‌های نظری و عملی به عنوان مربی آموزشی برای دانشجویان از قبیل نحوه معاینه، تشخیص و درمان بیماران مراجعه‌کننده.
- شرکت در برنامه‌های آموزشی و تحقیقات دندانپزشکی.
- ارائه آموزش‌های لازم در زمینه‌های بهداشت دهان و دندان به کارکنان فنی.
- جمع‌آوری داده‌های لازم در باره گروه‌های سنی و جنسی جمعیت، توزیع جغرافیای گروه‌های هدف، توزیع جغرافیای واحدهای ارائه خدمات بهداشت دهان و دندان.
- بررسی روش‌های زیستی و عادت‌های غذایی رایج در مناطق مختلف شهرستان و آثار احتمالی آن‌ها در وضعیت بهداشت دهان و دندان مردم منطقه.
- تدوین و پیشنهاد برنامه تفصیلی فعالیت بهداشت دهان و دندان در سطح شهرستان و تنظیم بودجه عملیاتی آن.
- تجزیه و تحلیل سالانه شاخص‌های سلامت دهان و دندان.
- اجرای برنامه و دستورالعمل‌های ارسالی از سوی مراجع ذی‌ربط.
- رسیدگی به گزارش‌های واصله در ارتباط با مشکلات درمانی و تجزیه و تحلیل کارشناسی مشکلات.
- صدور تأییدیه مربوط به خدمات و درخواست‌های پزشکان و مراکز پزشکی طبق ضوابط و

آیین نامه های قانونی.

- ارتقاء سلامت دهان و دندان و کلیه گروه های سنی و گروه های هدف.
- فرهنگ سازی، آموزش و جلب مشارکت های مردمی جهت ترویج سلامت دهان و دندان آحاد جامعه.
- نظارت، پایش و ارزشیابی بر کمیت و کیفیت برنامه ها و فرایندهای بهداشت دهان و دندان و مدارس.
- بررسی اپیدمیولوژیک در زمینه میزان وضعیت آب آشامیدنی از نظر فلوراید.
- بررسی وضعیت تغذیه و شناسایی مواد غذایی مضر برای دندان ها در افراد تحت پوشش.
- معاینه، تشخیص و درمان بیماران در سطح دندان پزشکی عمومی و یا تخصصی مرتبط.
- تعیین دستور نوع آزمایش های پاراکلینیکی در صورت لزوم.
- ارائه خدمات پیشگیری دندان پزشکی از قبیل فلوراید تراپی، فیشور سیلانت، جرم گیری، ترمیم سطحی دندان ها در صورت لزوم.
- ارائه خدمت مشاوره دندان پزشکی جهت بالا بردن اطلاعات دندان پزشکی مردم از نظر نحوه گرفتن خدمات و درمان لازم.
- انجام فرایندهای معاینه، کشیدن دندان، ترمیم های سطح بدون انجام عصب کشی، جرم گیری، فلوراید تراپی، فیشور سیلانت، انجام رادیوگرافی دندان.
- شرکت فعال در دوره های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء دانش و توانمندی های شغلی و به کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- دارا بودن مدرک دکتری حرفه ای دندان پزشکی
- دارا بودن گواهینامه / دانشنامه تخصصی در یکی از تخصص های دندان پزشکی

❖ مهارت:

- مهارت ارزیابی و معاینه دهان و دندان
- مهارت تجویز منطقی دارو

- مهارت مدیریت تیم سلامت دهان
- مهارت انجام تحقیق و پژوهش
- مهارت آموزش و مشاوره سلامت
- مهارت انتخاب بهترین رویکرد تشخیصی و درمانی و اجرای آن
- برقراری ارتباط مؤثر با مراجعین

❖ دوره‌های آموزشی:

- کنترل عفونت در دندانپزشکی
- تروما و اورژانس‌های دندانپزشکی
- احیای قلبی-ریوی پیشرفته

❖ پست‌های قابل تخصص:

- معاون فنی : معاونت بهداشتی
- رئیس گروه سلامت دهان و دندان : معاونت بهداشتی
- کارشناس سلامت دهان و دندان : معاونت بهداشتی
- کارشناس مسئول امور دندانپزشکی : معاونت درمان
- کارشناس امور دندانپزشکی : معاونت درمان
- رئیس مرکز بهداشت شهرستان : مراکز بهداشت شهرستان
- معاون مرکز بهداشت شهرستان : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مسئول سلامت دهان و دندان : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس سلامت دهان و دندان : مراکز بهداشت شهرستان
- دندانپزشک : مراکز خدمات جامع سلامت
- رئیس کلینیک دندانپزشکی: دانشکده دندانپزشکی

کارشناس پروتز دندانی

بهداشتی دهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، به‌عنوان عضو تیم درمان دندانپزشکی، عهده‌دار ساخت و ترمیم انواع پروتز شامل پروتزهای متحرک کامل و ناکامل، پروتزهای ثابت و روکش‌ها، اجزاء کاشتنی (ایمپلنت‌ها)، پروتزهای فک و صورت و پلاک‌ها و پروتزهای مربوط به ارتودنسی می‌باشد که تحت نظر دندان‌پزشک فعالیت می‌نماید و یا سرپرستی، طرح‌ریزی و هماهنگی امور مرتبط با پروتزهای دندانی را عهده‌دار می‌شود.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- همکاری در آموزش عملی لابراتوار دندانپزشکی به دانشجویان دوره کارشناسی پروتزهای دندانی.
- نظارت بر تهیه قالب‌های مربوط به عملکرد موم‌گذاری بازسازی دندان.
- انجام امور مربوط به لابراتوار پروتزهای دندانی از قبیل پروتز کامل، پلاک ارتودنسی و ناکامل، روکش‌های چینی و غیره.
- آموزش بازسازی مجدد جفت شدن دندان‌ها یا برهم‌آیی دندان‌ها.
- پر کردن قالب‌های منفی گچ و مواد دیگر.
- تهیه موم آرتیکولاسیون و چیدن دندان‌ها.
- جانشین کردن انواع روکش و بریج روی قالب‌ها با مواد مختلف.
- ساختن پلاک ناکامل از فلزات و آلیاژهای مختلف.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء دانش و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته ساخت پروتزهای دندانی.

❖ مهارت:

- مهارت قالب‌گیری و انجام کارهای لابراتواری
- مهارت ساخت پروتزهای ثابت و متحرک
- مهارت به‌کارگیری ابزارآلات مکانیکی، انواع چرخ‌ها، وسایل تراش و پرداخت
- مهارت ترمیم انواع پروتزهای متحرک کامل و ناکامل، و ثابت و روکش‌ها

❖ دوره‌های آموزشی:

- آشنایی با آخرین روش‌های ساخت و طراحی پروتزهای دندانی
- آشنایی با مواد بکار رفته در ساخت پروتزهای دندانی
- آشنایی با ابزار آلات مکانیکی، چرخ‌ها، وسایل پرداخت جدید

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کارشناس پروتز دندانی : دانشکده دندانپزشکی

کاردان پروتز دندانی

بهداشتی دمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، به‌عنوان عضو تیم درمان دندانپزشکی، عهده‌دار ساخت و ترمیم انواع پروتزهای متحرک کامل و ناکامل، پروتزهای ثابت و روکش‌ها، اجزاء کاشتنی (ایمپلنت‌ها)، پروتزهای فک و صورت و پلاک‌ها و پروتزهای مربوط به ارتودنسی می‌باشد که تحت نظر دندان‌پزشک در امر درمان کمک می‌کند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- پر کردن قالب‌های منفی گچ و مواد دیگر.
- تهیه موم آرتیکولاسیون و چیدن دندان‌ها.
- جانشین کردن انواع روکش (کورون) و بریج روی قالب‌ها با مواد مختلف.
- ساختن پلاک ناکامل (پارسیل) از فلزات و آلیاژهای مختلف.
- ساختن اسپلیت و پروتزهای استثنائی.
- انجام امور مربوط به لابراتوار پروتزهای دندانی از قبیل پروتز کامل، پلاک ارتودنسی و ناکامل (پارسیل)، روکش‌های چینی و غیره.
- آموزش بازسازی مجدد جفت شدن دندان‌ها یا برهم‌آیی دندان‌ها.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء دانش و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی در رشته تکنسین پروتزهای دندان.

❖ مهارت:

- مهارت انجام کارهای لابراتواری
- مهارت ساخت پروتزهای ثابت و متحرک
- مهارت به کارگیری ابزارآلات مکانیکی، انواع چرخ‌ها، وسایل تراش و پرداخت
- مهارت ترمیم انواع پروتزهای متحرک کامل و ناکامل، و ثابت و روکش‌ها

❖ دوره‌های آموزشی:

- آشنایی با آخرین روش‌های ساخت و طراحی پروتزهای دندانی
- آشنایی با مواد بکار رفته در ساخت پروتزهای دندانی
- آشنایی با ابزارآلات مکانیکی، چرخ‌ها، وسایل پرداخت جدید

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کاردان دندانسازی : دانشکده دندانپزشکی

کاردان بهداشت دهان

بهداشتی دهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، فعالیت‌هایی نظیر آموزش بهداشت دهان و روش صحیح مسواک کردن به بیمار، کمک در مراکز دندانپزشکی با هماهنگی دندان‌پزشک در زمینه برقراری کامل اصول گندزدایی و سترونی، شرکت در فعالیت‌های آموزش بهداشت و پیشگیری و انجام معاینات دهانی در مدارس، درمانگاه‌ها، کارخانجات، بیمارستان‌ها و سازمان‌ها را عهده‌دار می‌باشند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- شناسایی وضعیت آب آشامیدنی منطقه از نظر فلوراید موجود و سایر مواد معدنی.
- آموزش امور مربوط به بهداشت دهان و دندان به صورت فردی و جمعی به جمعیت تحت پوشش و شرکت در تحقیقات مربوط به بهداشت دهان و دندان.
- همکاری و مشارکت در برنامه‌ها و طرح‌های سلامت بهداشت دهان و دندان.
- غربالگری و معاینات ادواری گروه‌های هدف و یا در معرض خطر.
- آموزش مداوم کادر بهورزی در زمینه بهداشت دهان و دندان.
- بررسی وضعیت تغذیه و شناسایی مواد غذایی مضر در سلامت دندان‌های جمعیت تحت پوشش.
- برگزاری کلاس‌های بهداشت دهان و دندان برای مدیران مدارس، مربیان، بهورزان، دانش‌آموزان و مربیان مهدکودک‌ها.
- معاینه بیماران مراجعه‌کننده به بخش دندانپزشکی و تشخیص و در صورت لزوم ارجاع به مراکز دیگر.
- ارائه خدمات پیشگیری از بیماری‌های دهان و دندان از قبیل فلورایدتراپی و کمک در انجام فیشورسیلنت تراپی.
- کمک به دندان‌پزشک در کنترل عفونت و حفظ بهداشت محیط و وسایل کار.

- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقا معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی در رشته تکنسین سلامت دهان.

❖ مهارت:

- مهارت جرم‌گیری و صاف کردن سطح ریشه
- مهارت آموزش روش صحیح مراقبت از دهان و دندان
- مهارت تهیه گزارش از وضعیت دهان و دندان
- مهارت به‌کارگیری روش‌های موضعی فلوراید
- مهارت انجام شیارپوشی دندان‌ها

❖ دوره‌های آموزشی:

- آشنایی با برنامه‌های طرح ادغام بهداشت دهان و دندان
- مراقبت‌های دهان و دندان در گروه‌های سنی
- کنترل عفونت در دندانپزشکی

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- بهداشتکار دهان و دندان

کارشناس بهداشت محیط

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، فعالیت‌هایی شامل تدریس و تحقیق در یکی از زمینه‌های بهداشت محیط، مشارکت در ارائه طرح کانال‌های جمع‌آوری فاضلاب و سیلاب‌های شهری، مشارکت در ارائه طرح سیستم‌های جمع‌آوری، تصفیه و دفع زباله و فاضلاب و سیستم‌های تصفیه، انتقال و توزیع آب بهداشتی و آشامیدنی، کنترل آلودگی هوا، بهداشت پرتوها، بررسی جنبه‌های فنی و اقتصادی طرح‌ها و تصمیم‌گیری در مورد را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- نظارت بر اجرای سیاست‌های کشوری و منطقه‌ای بهداشت محیط.
- همکاری در تهیه و تدوین پروتکل‌های آموزشی.
- برآورد و پیشنهاد اعتبارات جاری و عمرانی مربوط به برنامه‌های بهداشت محیط.
- مشارکت در شناسایی و کنترل طغیان بیماری‌ها و همه‌گیر (اپیدمی).
- مشارکت در تهیه گزارش‌های ارزیابی اثرات زیست محیطی.
- مشارکت در طراحی سیستم‌های انتقال، تصفیه و توزیع آب آشامیدنی.
- مشارکت در طراحی سیستم‌های جمع‌آوری و تصفیه فاضلاب شهری و صنعتی.
- مشارکت در تدوین برنامه‌های جامع کاهش و کنترل آلودگی هوا.
- تفسیر و به‌کارگیری نتایج آزمایش‌های کیفیت آب.
- مشارکت در تهیه گزارش‌های پیوست سلامت.
- مشارکت در طراحی سیستم‌های جمع‌آوری و دفع مواد زائد جامد.
- بررسی و تهیه گزارش‌های تحلیلی از کیفیت منابع آب و تغییرات روند آن‌ها.
- نظارت بر فعالیت‌های اجرای بخش خصوصی فعال مرتبط

- مشارکت در طراحی و اجرای مطالعات بار محیطی بیماری‌ها.
- مشارکت در طراحی و اجرای مطالعات تماس با عوامل محیطی.
- مشارکت در طراحی سیستم‌های کنترل آلودگی هوا.
- مشارکت در انجام مطالعات اپیدمیولوژی محیط.
- مشارکت در انجام مطالعات سم‌شناسی محیط.
- انجام بازدید به منظور پایش، نظارت و ارزشیابی فعالیت‌های واحدهای تابعه.
- مطالعه و بررسی مشکلات منطقه در زمینه آلوده‌کننده‌های هوا در مناطق شهری و روستایی و تهیه گزارش‌های لازم.
- پیگیری تأمین تجهیزات و وسایل موردنیاز اجرای برنامه‌های بهداشت محیط.
- برنامه‌ریزی و تعیین اهداف مربوط به اجرای فرآیندهای بهداشت محیط در زمینه‌های کنترل بهداشتی آب و فاضلاب.
- ایجاد هماهنگی بین‌بخشی با نهادهای ذی‌ربط به‌ویژه شرکت‌های مهندسی آب و فاضلاب شهری و روستایی در جهت بهبود وضعیت بهداشتی، منابع آب و شبکه‌های آب‌رسانی و روستایی.
- اخذ آمار و اطلاعات مربوط به وضعیت آب آشامیدنی شهرها و روستاهای استان از شهرستان‌ها، تجزیه و تحلیل اطلاعات و ارسال بازخورد به آن‌ها.
- نظارت کمی و کیفی بر روی آزمایشگاه‌های آب و فاضلاب.
- نظارت و کنترل بهداشتی و حفاظتی مراکز پرتو پزشکی و تجزیه و تحلیل نتایج.
- تهیه بسته‌های آموزشی و آموزش مداوم برای گروه‌های هدف.
- پایش آلاینده‌های هوا، آب‌وخاک با استفاده از دستگاه‌های سنجش.
- انجام آزمایش‌های مربوط به آلودگی هوا، آب و فاضلاب، بهداشت پرتوها و سایر آزمایش‌های لازم در آزمایشگاه‌های اختصاصی بهداشت محیط.
- کنترل و نظارت بهداشتی بر کلیه مراکز و اماکن مشمول و غیر مشمول قانون مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی.
- مشارکت در اجرای قانون مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی.
- کنترل و نظارت بهداشتی بر کیفیت مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی در سطح عرضه (بعد از تولید تا مصرف).
- نمونه‌برداری از مواد غذایی (غیر از مواد خام دامی) در سطح عرضه.

- بازدید و جمع‌آوری اطلاعات و آمار موردنیاز از مراکز تهیه و توزیع و فروش و نگهداری مواد خوراکی و آشامیدنی و بهداشتی، اماکن عمومی و مدارس، در زمینه‌های مختلف بهداشت محیط از قبیل بهداشت آب و فاضلاب، هوا، خاک و پرتوها، جمع‌آوری و دفع زباله، بهسازی محیط روستا، حشرات و جوندگان ناقل، سوانح و بلایا و...
- اقدام و پیگیری در مورد اجرای قوانین و مقررات و اعمال معیارها و ضوابط بهداشتی در رابطه با مسائل بهداشت محیط.
- نظارت و بازدید بهداشتی مستمر از واحدهای تابعه (خانه‌های بهداشت و هدایت و نظارت بر کار بهورزان در زمینه وظایف بهداشت محیط و...).
- همکاری در برنامه‌ریزی و اجرای کارآموزی دانشجویان رشته مهندسی بهداشت محیط.
- شناخت و دسته‌بندی مسایل بهداشت محیط بیمارستان و ارائه راهکارهای فنی و اجرایی جهت حل مشکلات موجود.
- هماهنگی با سوپروایزر آموزشی در اجرای برنامه‌های آموزشی برای پرسنل، بیماران و مراجعین و اختصاص بخشی از برنامه‌های آموزشی به موضوعات بهداشت محیط و کنترل عفونت.
- ایجاد هماهنگی و ارتباط با مرکز بهداشت شهرستان و مرکز بهداشت استان و جلب همکاری بین بخشی و درون بخشی جهت حل مشکلات بهداشتی بیمارستان.
- نظارت بر نحوه جمع‌آوری، تفکیک، حمل و نقل و دفع بهداشتی زباله‌های معمولی، عفونی و نوک تیز بیمارستان.
- نظارت بر جمع‌آوری، تصفیه و دفع بهداشتی فاضلاب، بهسازی و سالم‌سازی محیط بیمارستان.
- کنترل بهداشتی رختشوی‌خانه و استریلیزاسیون مرکزی و نظارت بر نحوه شست‌وشو، گندزدایی و جداسازی البسه و نحوه استریل کردن صحیح وسایل پزشکی.
- مشارکت در تهیه و ابلاغ دستورالعمل‌های اجرایی برنامه‌های بهداشت محیط.
- مشارکت در جمع‌آوری، طبقه‌بندی و تحلیل اطلاعات موردنیاز بهداشت محیط.
- مشارکت و همکاری در برنامه‌های پزشک خانواده در ارتباط با بهداشت محیط.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی بهداشت محیط.

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های بهداشت محیط، آموزش بهداشت، بهداشت محیط (بهداشت پرتوها، سم شناسی محیط)، محیط زیست (کلیه گرایش‌ها)، سم شناسی، علوم و صنایع غذایی (کلیه گرایش‌ها)، منابع طبیعی (محیط‌زیست)، مدیریت سلامت ایمنی و محیط‌زیست، عمران (محیط‌زیست، آب و فاضلاب)، اکوهیدرولوژی، طراحی شهری، جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای، آموزش محیط‌زیست، اکولوژی انسانی، اپیدمیولوژی، آلودگی محیط‌زیست، مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، بهداشت و ایمنی مواد غذایی، بهداشت مواد غذایی، پدافند غیرعامل در نظام سلامت، علوم محیط زیست، علوم و مهندسی محیط زیست، جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، شیمی گرایش ایمنی، بهداشت و محیط زیست مشروط به داشتن کارشناسی در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکر شده در بند الف مندرج در شرایط احراز.

ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکتری تخصصی (Phd) در رشته بهداشت محیط، سلامت در بلایا و فوریت‌ها، بهداشت و ایمنی مواد غذایی، علوم و صنایع غذایی (کلیه گرایش‌ها)، محیط‌زیست، سیاست‌گذاری سلامت، اپیدمیولوژی، علوم مهندسی آب، مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، مدیریت محیط زیست مشروط به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی مهندسی بهداشت محیط و کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکر شده در بند ب.

❖ مهارت:

- مهارت آموزش دستورالعمل‌ها،
- مهارت انجام کارگروهی،
- مهارت تحلیل اطلاعات،
- مهارت به‌کارگیری ابزارهای آمار و اطلاعات و نرم‌افزارها،
- مهارت شناسایی و کنترل عوامل آلاینده محیط (در زمینه‌های تصفیه و سالم‌سازی آب، جمع‌آوری و تصفیه و دفع فاضلاب، جمع‌آوری و دفع مواد زائد جامد خانگی و مراکز بهداشتی درمانی و صنعتی، کنترل آلودگی هوا)،

- مهارت نظارت بر مراکز تهیه و توزیع مواد خوراکی، آشامیدنی و بهداشتی و سایر مسائل بهداشت محیط،
- مهارت کنترل و ارائه راه‌حل‌های مناسب،
- مهارت تحقیق و پژوهش.

❖ دوره‌های آموزشی:

- آشنایی با آخرین قوانین و مقررات و دستورالعمل‌های اجرایی برنامه‌های بهداشت محیط
- روش‌های گندزدایی و ضدعفونی آب
- مدیریت پسماند

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کارشناس مسئول هماهنگی پدافند غیرعامل : هماهنگی پدافند غیرعامل
- کارشناس هماهنگی پدافند غیرعامل: هماهنگی پدافند غیرعامل
- معاون فنی : معاونت بهداشتی
- کارشناس کاهش خطر در بلایا و حوادث: معاونت بهداشتی
- مدیر شبکه و ارتقاء سلامت : معاونت بهداشتی
- کارشناس مسئول آموزش بهورزی : معاونت بهداشتی
- کارشناس آموزش بهورزی : معاونت بهداشتی
- کارشناس آموزش و بازآموزی: معاونت بهداشتی
- رئیس گروه گسترش شبکه های بهداشتی درمانی : معاونت بهداشتی
- کارشناس گسترش شبکه های بهداشتی درمانی : معاونت بهداشتی
- کارشناس هماهنگی طرح گسترش : معاونت بهداشتی
- کارشناس هماهنگی طرح گسترش (برآورد نیروی انسانی) : معاونت بهداشتی
- مدیر سلامت محیط و کار : معاونت بهداشتی
- رئیس گروه سلامت محیط : معاونت بهداشتی
- کارشناس سلامت محیط : معاونت بهداشتی، مراکز بهداشت شهرستان

- کارشناس سلامت محیط (پرتوها) : معاونت بهداشتی
- کارشناس آزمایشگاه : معاونت بهداشتی
- رئیس مرکز بهداشت شهرستان : مراکز بهداشت شهرستان
- معاون مرکز بهداشت شهرستان : مراکز بهداشت شهرستان
- رئیس گروه سلامت محیط و حرفه ای : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مسئول سلامت محیط و حرفه ای : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مسئول سلامت محیط : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس بهداشت پرتوها: مراکز بهداشت شهرستان
- رئیس گروه گسترش شبکه : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مسئول گسترش شبکه : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس گسترش شبکه : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس پایش و ارزشیابی : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس بهبود کیفیت و اعتباربخشی : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مسئول کاهش خطر بلایا : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس کاهش خطر بلایا : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس آزمایشگاه : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس بهداشت محیط: مراکز خدمات جامع سلامت، بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی، دانشکده ها
- کارشناس مسئول بهداشت محیط : مراکز آموزشی درمانی

کاردان بهداشت محیط

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، در تهیه و اجرای طرح‌های انتقال، تصفیه و توزیع آب در سطح روستا و شهرستان، شناسایی منابع آلوده‌کننده آب‌وهوا، ارائه راه‌حل‌های ساده جهت جمع‌آوری، تصفیه و دفع فاضلاب اجتماعات کوچک آموزش راه‌های بهداشتی جمع‌آوری، دفع و یا استفاده از فضولات حیوانی و انسانی و زباله، بهسازی چاه‌ها، قنات، چشمه‌سارها و منابع آب، فعالیت در جهت بهداشت مسکن، بهسازی اماکن عمومی و بهداشت مواد غذایی و آموزش بهداشت و ارتباط با مردم فعالیت می‌نماید.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- پایش و ارزشیابی و نظارت بر فرآیندهای مربوط به کنترل عوامل محیطی به منظور مراقبت، پیشگیری و مبارزه با بیماری‌ها در سطح خانه‌های بهداشت.
- مشارکت در برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزشی در ارتباط با بهداشت محیط بیمارستان.
- آموزش به مردم و بهورزان در خصوص مسائل بهداشتی جهت ارتقاء آگاهی آنان.
- کنترل کیفی مواد غذایی در سطح عرضه و تهیه گزارش اقدامات به عمل آمده در مورد نمونه‌برداری از مواد غذایی مشکوک و ارسال نمونه‌ها به آزمایشگاه.
- مشارکت در شناسایی و کنترل طغیان بیماری‌ها و اپیدمی‌ها.
- بازدید از مدارس تحت پوشش و آموزش به کارکنان مدارس و بهورزان در خصوص رعایت استانداردهای بهداشت محیط مدارس.
- اولویت‌بندی مشکلات و برنامه‌ریزی در جهت حل مشکلات و ارتقاء شاخص‌های منطقه.
- جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل و ارسال آمار و اطلاعات مربوط به کنترل عوامل محیطی مرتبط با

بیماری‌ها.

- انجام کنترل کیفی آب آشامیدنی (کلر سنجی، نمونه‌برداری و نظارت بر آب‌رسانی).
- بازدید و جمع‌آوری اطلاعات و آمار موردنیاز در زمینه‌های مختلف بهداشت محیط (در مراکز تهیه و توزیع و فروش و نگهداری مواد خوراکی و آشامیدنی و بهداشتی، اماکن عمومی و مدارس) از قبیل بهداشت آب و فاضلاب، بهداشت هوا، بهداشت پرتوها، جمع‌آوری و دفع پسماند، بهسازی محیط روستا، حشرات و جوندگان ناقل، سوانح و بلایا و...،
- اقدام و پیگیری در مورد اجرای مقررات و قوانین و اعمال معیارها و ضوابط بهداشتی در رابطه با مسائل بهداشت محیط.
- جمع‌آوری، طبقه‌بندی و تجزیه و تحلیل اطلاعات موردنیاز در زمینه‌های مختلف بهداشت محیط واحدهای تحت پوشش و بیمارستان‌ها.
- همکاری و نظارت بر نحوه ضدعفونی و گندزدایی بخش‌های مختلف واحدها و مراکز و پیگیری در جهت انجام نمونه‌برداری میکروبی و آزمایش در موارد لزوم برای تأیید گندزدایی.
- نظارت و بازدید بهداشتی مستمر از واحدهای تابعه (خانه‌های بهداشت و هدایت و نظارت بر کار بهورزان در زمینه وظایف بهداشت محیط و...).
- همکاری با بهورزان در خصوص طرح‌های اجرائی بر طبق پروتکل‌ها.
- بازدید از وضعیت بهداشت محیط منطقه و آموزش به مردم در مورد فرآیندهای بهداشت محیط.
- بازدید از روستاهای اقماری خانه‌های بهداشت و کنترل و برنامه‌ریزی بازدید بهورزان از روستاهای اقماری.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی در رشته بهداشت محیط.

❖ مهارت:

- مهارت آموزش دستورالعمل‌ها
- مهارت انجام کارگروهی
- مهارت تحلیل اطلاعات
- مهارت به‌کارگیری ابزارهای آمار و اطلاعات و نرم‌افزارها
- مهارت شناسایی عوامل آلاینده محیطی
- مهارت پیشگیری از بیماری‌های ناشی از عوامل محیطی در روستا و شهر
- مهارت اعمال نظارت، پیشگیری و کنترل عوامل آلاینده محیطی
- مهارت گزارش مشکلات بهداشتی محیط به صورت علمی و عملی
- مهارت اعمال نظارت و کنترل مسائل و مشکلات بهداشت محیط بر اساس دستورالعمل‌ها.

❖ دوره‌های آموزشی:

- آشنایی با آخرین قوانین و مقررات و دستورالعمل‌های اجرایی برنامه‌های بهداشت محیط
- روش‌های گندزدایی و ضدعفونی آب
- مدیریت پسماند

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کاردان بهداشت محیط : مراکز خدمات جامع سلامت

کارشناس بهداشت حرفه‌ای

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، به شناسایی و اندازه‌گیری عوامل فیزیکی و شیمیایی زیان‌آور محیط کار، ارزشیابی نتایج و رفع اشکالات اساسی می‌پردازند. تشخیص روش‌ها و مراحل تولیدی گوناگون و عللی که عوامل زیان‌آور محیط کار را به وجود می‌آورند، عوامل مهم بیولوژیکی محیط کار، عدم انطباق شرایط کار با قابلیت‌های جسمی و روانی افراد شاغل، مسائل ایمنی محیط کار و علل حوادث ناشی از کار و نیز شناسایی بیماری‌های مهم حرفه‌ای و معرفی افراد به پزشک جهت تشخیص قطعی از مصادیق این رشته شغلی است و اجرای بازرسی و حصول اطمینان از مطابقت فعالیت‌ها با قوانین و مقررات حاکم بر بهداشت و ایمنی افراد یا سرپرستی، طرح‌ریزی و هماهنگی امور مرتبط با بهداشت حرفه‌ای را نیز در برمی‌گیرد.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- برنامه‌ریزی جهت دستیابی به اهداف کلی بهداشت حرفه‌ای با توجه به سیاست‌ها، دستورالعمل‌ها و امکانات.
- نظارت و ارزشیابی و پایش برنامه‌های اجراشده در واحدهای سازمانی مرتبط و تعیین نقاط قوت و ضعف آنان.
- شناسایی، اندازه‌گیری و پایش عوامل زیان‌آور محیط کار و تعیین راهکارهای مناسب.
- شناسایی، ارزیابی و اعلام نواقص بهداشت حرفه‌ای کارگاه‌ها به کارفرمایان و مسئولین مافوق.
- اجرای برنامه‌های آموزشی بهداشت حرفه‌ای برای گروه‌های هدف.
- آشنایی با اصول خدمات بهداشتی اولیه و نظارت بر حسن اجرای این خدمات بر شاغلین حرف گوناگون.
- بازدید از کارگاه‌های تحت پوشش و بررسی و ارزیابی اجرای دستورالعمل‌ها، قوانین و مقررات

- بهداشتی مطابق چک‌لیست و فرم‌های بازدید.
- نظارت بر انجام فرآیندهای بهداشت حرفه‌ای در مراکز بهداشتی درمانی و خانه‌های بهداشت روستایی.
  - بررسی، ارزیابی و تحلیل آمار و اطلاعات فعالیت‌های بهداشت حرفه‌ای کارگاه‌های تحت پوشش به منظور ارتقاء فعالیت‌ها.
  - نمونه‌برداری، اندازه‌گیری، تحلیل و ارزشیابی عوامل زیان‌آور و مسائل ارگونومیک در محیط کار و ارائه راهکار به منظور پیشگیری و کنترل عوامل زیان‌آور در محیط کار باتوجه به استانداردهای موجود.
  - نظارت و پیگیری در امر تأسیس، تجهیز و راه‌اندازی خانه‌های بهداشت کارگری و مراکز بهداشت کار.
  - همکاری در تنظیم و پیگیری عملیات اجرائی در زمینه پیشگیری و بیماری‌ها و مبارزه با بیماری‌ها و مسمومیت‌های ناشی از کار.
  - شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
  - مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار.
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های بهداشت حرفه‌ای، بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار، آموزش پزشکی، آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، سم‌شناسی، سم‌شناسی محیط، محیط‌زیست (با گرایش آلودگی هوا)، ایمنی، بهداشت و محیط زیست، ارگونومی، پدافند غیرعامل در نظام سلامت، "مدیریت سلامت، ایمنی و محیط‌زیست"، ایمنی و بازرسی فنی (ایمنی و حفاظت)، تکنولوژی ایمنی در صنعت و محیط کار، مدیریت محیط زیست (hse)، ایمنی صنعتی مشروط به دارا بودن مدرک کارشناسی در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکرشده در بند الف،
- ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکتری تخصصی (Phd) در رشته‌های بهداشت حرفه‌ای، سلامت در بلایا و فوریت‌ها، ارگونومی، سیاست‌گذاری سلامت، مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، آموزش پزشکی،

آموزش بهداشت و ارتقای سلامت مشروط به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکرشده در بند الف و ب .

د: دارا بودن دانشنامه تخصصی در رشته طب کار .

❖ مهارت:

- مهارت برنامه‌ریزی
- مهارت پایش عملکرد
- مهارت گزارش‌گیری
- مهارت آمارگیری
- مهارت پایش و کنترل عملکرد تجهیزات
- مهارت شناسایی و اندازه‌گیری عوامل فیزیکی و شیمیایی زیان‌آور محیط کار
- مهارت تشخیص عدم انطباق شرایط کار با قابلیت‌های جسمی و روانی شاغلین
- مهارت تشخیص و ارائه راه‌حل مسائل ایمنی محیط کار و علل حوادث ناشی از کار
- مهارت آموزش بهداشت به افراد شاغل
- مهارت تشخیص آثار و علائم مسمومیت‌های عمده شغلی و یا بیماری‌های مهم حرفه‌ای.

❖ دوره‌های آموزشی:

- آشنایی با روش‌های نمونه‌برداری و ارزیابی عوامل زیان‌آور محیط کار
- استخراج شاخص‌های بهداشت حرفه‌ای
- نحوه اجرای طرح‌های بهداشت حرفه‌ای

❖ پست‌های قابل تخصص:

- معاون فنی : معاونت بهداشتی
- کارشناس مسئول آموزش بهورزی : معاونت بهداشتی
- کارشناس آموزش بهورزی : معاونت بهداشتی

- کارشناس آموزش و بازآموزی: معاونت بهداشتی
- رئیس گروه گسترش شبکه های بهداشتی درمانی : معاونت بهداشتی
- کارشناس گسترش شبکه های بهداشتی درمانی : معاونت بهداشتی
- کارشناس هماهنگی طرح گسترش : معاونت بهداشتی
- کارشناس هماهنگی طرح گسترش (برآورد نیروی انسانی) : معاونت بهداشتی
- مدیر سلامت محیط و کار : معاونت بهداشتی
- رئیس گروه سلامت کار : معاونت بهداشتی
- کارشناس سلامت کار : معاونت بهداشتی، دانشکده ها
- کارشناس سلامت کار (طب کار) : معاونت بهداشتی
- کارشناس آزمایشگاه : معاونت بهداشتی، مراکز بهداشت شهرستان
- رئیس مرکز بهداشت شهرستان : مراکز بهداشت شهرستان
- معاون مرکز بهداشت شهرستان : مراکز بهداشت شهرستان
- رئیس گروه سلامت محیط و حرفه ای : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مسئول سلامت محیط و حرفه ای : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مسئول سلامت حرفه ای : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس سلامت حرفه ای : مراکز بهداشت شهرستان
- رئیس گروه گسترش شبکه : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مسئول گسترش شبکه : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس گسترش شبکه : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس پایش و ارزشیابی : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس بهبود کیفیت و اعتباربخشی : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس بهداشت حرفه ای : مراکز خدمات جامع سلامت، بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی

کاردان بهداشت حرفه‌ای

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، به شناسایی و اندازه‌گیری عوامل مهم فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی زیان‌آور محیط کار، تشخیص عدم انطباق بعضی از شرایط کار با قابلیت شغلی افراد، تشخیص مسائل عمده ایمنی صنعتی، شرکت در برنامه‌های مربوط به پیشگیری از حوادث در محیط کار و آموزش بهداشت، شناخت علائم و آثار اولیه بیماری‌ها و مسمومیت‌های شغلی مربوطه و معرفی افراد برای تشخیص قطعی و گرفتن کمک‌های لازم به مراکز مربوطه می‌پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- مشارکت در اندازه‌گیری عوامل زیان‌آور محیط کار براساس فرم‌ها و استانداردهای موجود.
- سرشماری کارگاه‌ها و واحدهای تولیدی و تهیه لیست و اطلاعات شناسنامه‌ای کارگاه‌ها.
- تنظیم برنامه و بازدید از کارگاه‌ها (برنامه زمان‌بندی) و واحدهای تولیدی و صنعتی.
- انجام معاینات و آزمایش‌های ادواری (همکاری در تکمیل فرم‌ها و پیگیری نتایج).
- مشارکت در ارائه آمار بازدیدها و معاینات (شش‌ماهه و یک‌ساله) به مراجع و مسئولین ذی‌ربط.
- همکاری در انجام برنامه‌های آموزشی برای متصدیان مشاغل و کارگاه‌ها.
- همکاری در تشخیص عدم انطباق بعضی از شرایط کار با قابلیت‌های افراد شاغل.
- طبقه‌بندی نتایج حاصل از بررسی‌های روزمره محیط و بهداشتی زیر نظر کارشناس بهداشت حرفه‌ای.
- همکاری در تشخیص مسائل عمده ایمنی صنعتی در کارگاه‌ها.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی در رشته‌های بهداشت حرفه‌ای ، بهداشت حرفه ای و ایمنی کار

❖ مهارت:

- مهارت گزارش گیری
- مهارت آمارگیری
- مهارت انجام کار گروهی
- مهارت پیش‌بینی، ارزیابی و کنترل عوامل مخاطره‌ای محیط کار
- مهارت پیشگیری از بیماری‌ها و حوادث ناشی از کار
- مهارت ایجاد تطابق شرایط انسان با کار و کار با انسان.

❖ دوره‌های آموزشی:

- آشنایی با روش‌های نمونه‌برداری و ارزیابی عوامل زیان‌آور محیط کار
- استخراج شاخص‌های بهداشت حرفه‌ای
- نحوه اجرای طرح‌های بهداشت حرفه‌ای

❖ پست‌های قابل تخصیص:

کارشناس سلامت روان

بهداشتی دهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، به فعالیت‌های پیشگیرانه در ابعاد آموزش، اطلاع‌رسانی، آگاه‌سازی، حمایت‌طلبی، توسعه و تقویت فعالیت‌های جایگزین و مشاوره جهت شناسایی، پیشگیری، درمان و مراقبت بیماری‌های روانی، پیشگیری از آسیب‌های روانی، ارتقای سلامت روان جامعه و انجام مداخلات روان‌شناختی جهت بیماران، مدیریت، برنامه‌ریزی و هماهنگی امور مرتبط با سلامت روان می‌پردازند.

شرح وظایف و مسئولیت‌ها

- سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی در حوزه سلامت روان
- برنامه‌ریزی بر اساس سطوح سه‌گانه پیشگیری در زمینه‌های آموزش، مداخلات روان‌شناختی و باز توانی روانی.
- مطالعه و بررسی در زمینه بیماری‌های روان‌پزشکی و تعیین نوع، میزان شیوع بروز این بیماری‌ها در جمعیت تحت پوشش.
- مطالعه در زمینه تعیین استانداردهای لازم برای سلامت روان و تدوین و اجرای شاخص‌ها و الگوهای سلامت روان.
- بررسی نیازها و اولویت‌های مؤثر در امور سلامت روان (در حوزه پیشگیری، درمان و ارتقای استانداردهای مرتبط با سلامت روان)
- پیشنهاد و تدوین برنامه‌های اجرایی مرتبط با سلامت روان
- برنامه‌ریزی و آموزش در جهت ارتقای سلامت روان محیط‌های آموزشی (مدرسه و دانشگاه)
- بررسی و تحقیق در خصوص بیماری‌های روانی و تعیین نوع و حجم بیماری‌های روانی.
- مشارکت و همکاری در تدوین و اجرای برنامه‌های توسعه روانشناسی جامعه نگر.

- هماهنگی و جلب مشارکت درون بخشی و برون بخشی در پیشبرد برنامه های بهداشت روان.
- ارائه روش های اجرایی و علمی مبتنی بر جامعه به منظور افزایش آگاهی عمومی مردم (به ویژه گروه های هدف) و ارتقای سلامت روان
- تدوین استاندارد و دستورالعمل های لازم برای غربالگری، ارجاع، درمان، باز توانی و پیگیری بیماران روانی، غربالگری، ارجاع، و پیگیری
- پایش و نظارت برنامه های مرتبط با سلامت روان
- تهیه و تدوین پروتکل های غربالگری، پیشگیری، مراقبت و درمان و باز توانی بیماری های روانی، پیشگیری از آسیب های روانی، با همکاری مراکز آموزش عالی، نهادهای انجمن های صنفی، علمی، ملی
- ارتقاء و توسعه سلامت روان، با تأکید بر موضوع سلامت خانواده، پیشگیری از بیماری های روانی، طراحی برنامه های آموزشی، پژوهشی و اجرایی به منظور ساماندهی مراکز ارائه دهنده خدمات روان شناختی و مشاوره
- برنامه ریزی و ارزیابی برنامه های مرتبط با سلامت روان
- مشارکت در شناسایی و غربالگری اختلالات روان پزشکی و مشکلات رفتاری در جمعیت تحت پوشش
- کمک به روان پزشک در زمینه ارزیابی روانی و تهیه پرونده سلامت روان افراد.
- همکاری در اجرای مداخلات روانی در بلایا برای سطوح مختلف.
- ارائه مشاوره و مداخلات روان شناختی جهت بیماران روانی و خانواده آنان
- ارائه آموزش های روان شناختی به افراد جامعه جهت پیشگیری از بروز اختلالات روانی و پیشگیری از بروز آسیب های روانی
- برنامه ریزی و مشارکت در ارتقای سطح سواد سلامت روان جامعه
- تهیه و تالیف بسته ها، کتب و محتوای الکترونیکی آموزشی مرتبط با برنامه های سلامت روان
- مشارکت در برگزاری کارگاه، همایش و جلسات آموزشی مرتبط با برنامه های سلامت روان
- گزارش دهی و گزارش گیری، تحلیل داده ها و اطلاعات آماری و عملکرد مرتبط با برنامه های سلامت روان
- شرکت فعال در دوره های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی های شغلی و به کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته روانشناسی (کلیه گرایش‌ها)
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد روانشناسی (کلیه گرایش‌ها)، بهداشت روان، روانشناسی سلامت، روانشناسی بالینی، روانشناسی بالینی کودک و نوجوان، روانشناسی ورزشی، مشاوره و راهنمایی، مشاوره (کلیه گرایش‌ها) **مشروط** به دارا بودن کارشناسی روانشناسی در کلیه گرایش‌ها.
- ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترا تخصصی (Phd) در کلیه گرایش‌های روانشناسی، مشاوره **مشروط** به دارا بودن کارشناسی و کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکرشده در بند الف و ب.

❖ مهارت:

- مهارت ارائه خدمات روان‌شناختی و مشاوره
- مهارت آموزش فردی، گروهی و خانواده
- مهارت برنامه‌ریزی و تدوین استاندارد
- مهارت تشخیص اختلالات روانی و مهارت مداخله در سطح گروه‌های سنی و افراد دارای ناتوانی روانی ناشی از بیماری‌های مزمن جسمی
- مهارت تحلیل آسیب‌های مؤثر بر سلامت روان
- آشنایی با داروهای روان‌پزشکی
- مهارت مداخله در سطح گروه‌های آسیب‌پذیر (سالمنان، زنان، کودکان)

❖ دوره‌های آموزشی:

- آشنایی با آخرین طبقه‌بندی اختلالات روانی بر اساس DSM
- دوره‌های آموزشی پیشگیری از رفتارهای خودکشی
- دوره‌های آموزشی حمایت‌های روانی و اجتماعی در حوادث و بلایا
- دوره‌های آموزشی مدیریت مراکز تشخیص، درمان و مراقبت‌های روان‌پزشکی و مراکز سلامت روان
- کلیه دوره‌های آموزشی پیامدهای فردی، خانوادگی

❖ پستی قابل تخصیص:

- کارشناس سلامت روان : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث، معاونت بهداشتی، معاونت دانشجویی و فرهنگی، مراکز خدمات جامع سلامت
- کارشناس سلامت کارکنان : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث
- مدیر سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد : معاونت بهداشتی
- کارشناس مسئول سلامت روان : معاونت بهداشتی
- کارشناس مسئول سلامت روان و سوء مصرف مواد: معاونت درمان
- کارشناس سلامت روان و سوء مصرف مواد : معاونت درمان
- رئیس اداره مشاوره و سلامت دانشجویی : معاونت دانشجویی و فرهنگی
- روانشناس : معاونت دانشجویی و فرهنگی، بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس مسئول سلامت روان، اجتماعی و کنترل اعتیاد : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس سلامت روان، اجتماعی و کنترل اعتیاد : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس روانشناس بالینی: بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی، دانشکده ها
- کارشناس مسئول روانشناس بالینی: مراکز آموزشی درمانی
- مدیر مشاوره مبتنی بر سبک زندگی اسلامی ایرانی : معاونت دانشجویی و فرهنگی
- رئیس اداره مشاوره و سلامت دانشجویان و دانشگاهیان : معاونت دانشجویی و فرهنگی
- کارشناس مسئول مشاوره و سلامت دانشجویان و دانشگاهیان : معاونت دانشجویی و فرهنگی
- کارشناس مشاوره و سلامت دانشجویان و دانشگاهیان : معاونت دانشجویی و فرهنگی

کارشناس پیشگیری، درمان و کاهش آسیب اعتیاد

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، به فعالیت‌های پیشگیرانه در ابعاد آموزش، اطلاع‌رسانی، آگاه‌سازی، توسعه و تقویت فعالیت‌های جایگزین و مشاوره جهت پیشگیری، درمان و کاهش آسیب اعتیاد به مواد مخدر و الکل، ارتقای سلامت جامعه با تمرکز بر خانواده، محیط‌های آموزشی و کاری و محلات شهری و انجام مداخلات روان‌شناختی جهت معتادان، مدیریت، برنامه‌ریزی و هماهنگی امور مرتبط با پیشگیری، درمان و کاهش آسیب اعتیاد و الکل می‌پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- بررسی نیازها و اولویت‌های مؤثر در امور پیشگیری، درمان و کاهش آسیب اعتیاد و الکل
- سیاست‌گذاری و برنامه در حوزه پیشگیری، درمان و کاهش آسیب اعتیاد و الکل
- پیشنهاد و تدوین برنامه‌های اجرایی مرتبط با پیشگیری، درمان و کاهش آسیب اعتیاد و الکل
- ارائه روش‌های اجرایی و علمی مبتنی بر جامعه به منظور افزایش آگاهی عمومی مردم (به‌ویژه گروه‌های هدف) و ارتقای سطح پیشگیری، درمان و کاهش آسیب اعتیاد و الکل
- تدوین استاندارد و دستورالعمل‌های لازم برای غربالگری، ارجاع، درمان، باز توانی و پیگیری بیماران معتاد
- پایش و نظارت برنامه‌های مرتبط با پیشگیری، درمان و کاهش آسیب اعتیاد و الکل
- تهیه و تدوین پروتکل‌های غربالگری، پیشگیری، درمان و کاهش آسیب اعتیاد و الکل با همکاری مراکز آموزش عالی، نهادها و انجمن‌های صنفی، علمی، ملی
- ارتقاء و توسعه سلامت خانواده با تأکید بر موضوع پیشگیری از اعتیاد و الکل و طراحی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و اجرایی به منظور ساماندهی مراکز ارائه‌دهنده خدمات درمان و کاهش آسیب اعتیاد و الکل

- برنامه‌ریزی و ارزیابی برنامه‌های مرتبط با پیشگیری، درمان و کاهش آسیب اعتیاد و الکل
- مشارکت در شناسایی و غربالگری مشکلات مصرف مواد و الکل در جمعیت تحت پوشش.
- ارائه مشاوره و مداخلات روان‌شناختی جهت معتادان و خانواده آنان
- ارائه مشاوره به افراد جامعه جهت پیشگیری از مصرف مواد و الکل
- برنامه‌ریزی و مشارکت در جهت ارتقای سطح سواد سلامت روان جامعه
- تهیه و تالیف بسته‌های آموزشی، کتاب و بسته‌های الکترونیکی مرتبط با برنامه
- مشارکت در برگزاری کارگاه، همایش‌ها و جلسات آموزشی مرتبط با برنامه‌های، پیشگیری، درمان و کاهش آسیب اعتیاد و الکل
- گزارش دهی و گزارش‌گیری، تحلیل داده‌ها و اطلاعات آماری و عملکرد مرتبط با برنامه‌های مرتبط
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته روانشناسی (کلیه گرایش‌ها) . آسیب‌شناسی اجتماعی (پیشگیری از اعتیاد)، مددکاری اجتماعی .

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در کلیه گرایش‌های روانشناسی، آسیب‌شناسی اجتماعی، مطالعات اعتیاد، پژوهشگری اجتماعی، بهداشت روان، روانشناسی سلامت، روانشناسی بالینی، روانشناسی بالینی کودک و نوجوان، مشاوره (مشاوره اعتیاد) روانشناسی ورزشی **مشروط** به دارا بودن کارشناسی در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکرشده در بند الف

ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترا تخصصی (Phd) در کلیه گرایش‌های روانشناسی، آسیب‌شناسی اجتماعی، مطالعات اعتیاد، پژوهشگری اجتماعی **مشروط** به دارا بودن کارشناسی و کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکرشده در بند الف و ب .

د: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترای حرفه‌ای پزشکی عمومی با طی دوره MPH در رشته سلامت روان یا اعتیاد

❖ مهارت:

- آشنایی با آخرین طبقه‌بندی اختلالات روانی بر اساس DSM
- مهارت ارائه خدمات روان‌شناختی و مشاوره
- مهارت آموزش فردی، گروهی و خانواده
- مهارت تشخیص اختلالات روانی و اعتیاد،
- مهارت مداخله در سطح گروه‌های آسیب‌پذیر
- آشنایی با داروهای روان‌پزشکی، مواد مخدر، محرک و روان‌گردان

❖ دوره‌های آموزشی:

- دوره‌های آموزشی تخصصی تشخیص و درمان اختلالات روان‌پزشکی
- دوره‌های آموزشی پیشگیری و درمان و کاهش آسیب اعتیاد و الکل
- دوره‌های آموزشی پیشگیری از رفتارهای خودکشی
- کلیه دوره‌های آموزشی پیامدهای فردی، خانوادگی و اجتماعی اعتیاد، مشاوره اعتیاد، آسیب‌شناسی، مواد مخدر و روان‌گردان، زمینه‌های گرایش به اعتیاد

❖ پست‌های قابل تخصص:

- مدیر سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد : معاونت بهداشتی
- کارشناس مسئول پیشگیری و کنترل سوءمصرف مواد (مخدر و الکل) : معاونت بهداشتی
- کارشناس پیشگیری و کنترل اعتیاد : معاونت بهداشتی
- کارشناس مسئول سلامت روان و سوءمصرف مواد : معاونت درمان
- کارشناس سلامت روان و سوءمصرف مواد: معاونت درمان
- کارشناس مسئول سلامت روان، اجتماعی و کنترل اعتیاد : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس سلامت روان، اجتماعی و کنترل اعتیاد : مراکز بهداشت شهرستان

کارشناس سلامت اجتماعی

بهداشتی دمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این مشاغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، به فعالیت‌های پیشگیرانه در ابعاد آموزش، اطلاع‌رسانی، آگاه‌سازی، توسعه و تقویت فعالیت‌های جایگزین و مشاوره جهت ارتقای سلامت اجتماعی، پیشگیری از آسیب‌های، اجتماعی، پیشگیری از خشونت در جامعه با تمرکز بر خانواده، محیط‌های آموزشی، محیط‌های کار و محله‌ها، انجام مداخلات اجتماعی، مدیریت برنامه‌ریزی و هماهنگی امور مرتبط با سلامت اجتماعی می‌پردازند

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- بررسی نیازها و اولویت‌های مؤثر در امور سلامت اجتماعی
- سیاست‌گذاری و برنامه در حوزه سلامت اجتماعی
- پیشنهاد و تدوین برنامه‌های اجرایی مرتبط با سلامت اجتماعی
- ارائه روش‌های اجرایی و علمی مبتنی بر جامعه به منظور افزایش آگاهی عمومی مردم (به‌ویژه گروه‌های هدف) و ارتقای سلامت اجتماعی
- تدوین استاندارد و دستورالعمل‌های لازم برای مداخلات اجتماعی، پیشگیری از خشونت، غربالگری، ارجاع، و پیگیری
- پایش و نظارت برنامه‌های مرتبط با سلامت اجتماعی
- تهیه و تدوین پروتکل‌های پیشگیری از خشونت، مراقبت، و مداخلات اجتماعی با همکاری مراکز آموزش عالی، نهادها و انجمن‌های صنفی، علمی، ملی
- ارتقا و توسعه سلامت خانواده و جامعه با تأکید بر پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی و طراحی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و اجرایی به منظور ساماندهی مراکز ارائه‌دهنده خدمات سلامت اجتماعی

- برنامه‌ریزی و ارزیابی برنامه‌های مرتبط با سلامت اجتماعی و پیشگیری از خشونت
- مشارکت در شناسایی و غربالگری مشکلات اجتماعی در جمعیت تحت پوشش
- ارائه مشاوره به افراد جامعه جهت پیشگیری از بروز آسیب‌های اجتماعی
- تهیه و تالیف بسته‌های آموزشی، کتاب و بسته‌های الکترونیکی مرتبط با برنامه‌های سلامت اجتماعی
- مشارکت در برگزاری کارگاه، همایش‌ها و جلسات آموزشی مرتبط با برنامه‌های سلامت اجتماعی
- گزارش دهی و گزارش‌گیری، تحلیل داده‌ها و اطلاعات آماری و عملکرد مرتبط با برنامه‌های مرتبط
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته روانشناسی (کلیه گرایش‌ها)
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (Phd) در کلیه گرایش‌های روانشناسی، روانشناسی سلامت، روانشناسی بالینی، مشاوره (کلیه گرایش‌ها)، روانشناسی بالینی کودک و نوجوان، روانشناسی ورزشی، آسیب‌شناسی اجتماعی، علوم اجتماعی (کلیه گرایش‌ها)، ارتباطات اجتماعی، مددکاری اجتماعی. پژوهش اجتماعی، مطالعات زنان، سلامت و رفاه اجتماعی **مشروط** به دارا بودن کارشناسی در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکر شده در بند الف مندرج در شرایط احراز.
- ج: دارا بودن دانشنامه تخصصی پزشکی اجتماعی.

❖ مهارت:

- مهارت ارائه خدمات مشاوره،
- مهارت آموزش فردی، گروهی و خانواده،
- مهارت برنامه‌ریزی و تدوین استاندارد،
- مهارت مداخله در سطح گروه‌های آسیب‌پذیر (سالمنان، زنان، کودکان)
- مهارت تحلیل آسیب‌های اجتماعی مؤثر بر سلامت

❖ دوره‌های آموزشی:

- دوره‌های آموزشی پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی
- دوره‌های آموزشی پیشگیری از خشونت
- دوره‌های آموزشی مهارت‌های زندگی و فرزندپروری
- روش تحقیق

❖ پست‌های قابل تخصص:

- مدیر سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد : معاونت بهداشتی
- کارشناس مسئول سلامت اجتماعی : معاونت بهداشتی
- کارشناس سلامت اجتماعی: معاونت بهداشتی
- کارشناس مسئول سلامت روان، اجتماعی و کنترل اعتیاد: مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس سلامت روان، اجتماعی و کنترل اعتیاد : مراکز بهداشت شهرستان
- مدیر مشاوره مبتنی بر سبک زندگی اسلامی ایرانی : معاونت دانشجویی و فرهنگی
- رئیس اداره مشاوره و سلامت دانشجویان و دانشگاهیان : معاونت دانشجویی و فرهنگی
- کارشناس مسئول مشاوره و سلامت دانشجویان و دانشگاهیان : معاونت دانشجویی و فرهنگی
- کارشناس مشاوره و سلامت دانشجویان و دانشگاهیان : معاونت دانشجویی و فرهنگی
- رئیس اداره سبک زندگی اسلامی ایرانی : معاونت دانشجویی و فرهنگی
- کارشناس مسئول سبک زندگی اسلامی ایرانی : معاونت دانشجویی و فرهنگی
- کارشناس سبک زندگی اسلامی ایرانی : معاونت دانشجویی و فرهنگی
- رئیس اداره ارتباط خانواده با دانشگاه : معاونت دانشجویی و فرهنگی
- کارشناس مسئول ارتباط خانواده با دانشگاه: معاونت دانشجویی و فرهنگی
- کارشناس ارتباط ارتباط خانواده با دانشگاه : معاونت دانشجویی و فرهنگی
- رئیس اداره پیوند و ازدواج : معاونت دانشجویی و فرهنگی
- کارشناس مسئول پیوند و ازدواج : معاونت دانشجویی و فرهنگی
- کارشناس پیوند و ازدواج : معاونت دانشجویی و فرهنگی

مددکار بهداشتی و درمانی

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آنها، به عنوان خدمتی حرفه ای در محیط‌های بهداشتی و درمانی با تاکید بردانش و مهارت‌های خاص به ارائه خدمات تخصصی مددکاری اجتماعی به بیماران و مراجعین به بیمارستان‌ها و مراکز بهداشتی و درمانی بخصوص گروه‌های آسیب پذیر و خانواده‌های ایشان بر پایه رویکرد مدیریت مورد و از طریق ارزیابی وضعیت روانی، خانوادگی و اجتماعی و شناسایی عوامل اجتماعی موثر بر سلامت فرد، حمایت‌یابی، ارجاع و پیگیری می‌پردازند و همچنین مدیریت، برنامه ریزی و هماهنگی امور مرتبط با شغل را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- غربالگری بیماران و شناسایی گروه‌های هدف از طریق راند و تریاژ
- ارزیابی اجتماعی و خانوادگی و اقتصادی بیمار با دید جامع نگر
- ارائه ی مداخلات اجتماعی به بیماران و گروه‌های آسیب پذیر مطابق پروتکل‌ها و استاندارد های خدمتی ابلاغ شده
- ارائه ی آموزش‌های خود مراقبتی اجتماعی به گیرندگان خدمت و خانواده‌ها
- مشارکت در تدوین و اجرای برنامه مداخله ای به منظور کاهش مشکلات اجتماعی با استفاده از ظرفیت‌های مددکاری جامعه ای
- ارائه ی مشاوره فردی و گروهی به گیرندگان خدمت و خانواده‌ها مطابق با استاندارد مشاوره‌ی آموزشی و تشکیل گروه‌های مددکاری در راستای اهداف تخصصی
- انجام بازدید از منزل گیرنده خدمت بنا به تشخیص مددکار اجتماعی

- حمایت یابی و ارجاع درون و برون سازمانی
- هماهنگی و همکاری با تیم درمان جهت ترخیص ایمن گروه های هدف
- پیگیری پس از ترخیص بیماران در جهت اهداف حرفه ای، پیگیری از بازگشت مجدد به بیمارستان و شناسایی عوامل اجتماعی موثر در بازگشت به بیماری
- همکاری با تیم مداخله در بحران اخبار ناگوار (فردی / خانوادگی) و کمیته اخلاق بالینی و ارائه حمایت های روانی اجتماعی از بیمار و خانواده آنها
- ثبت و مستند سازی مداخلات اجتماعی در پرونده بالینی بیمار طبق فرم های مصوب کشوری
- تهیه و ارائه گزارش های ماهیانه، فصلی و سالیانه به واحد مددکاری اجتماعی ستاد

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف - دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی پیوسته مددکاری اجتماعی، علوم اجتماعی (گرایش خدمات اجتماعی)

ب - دارا بودن مدرک کارشناسی ارشد در رشته های مددکاری اجتماعی، مددکاری اجتماعی کودکان و نوجوانان، مدیریت خدمات اجتماعی، سلامت و رفاه اجتماعی، علوم اجتماعی (خدمات اجتماعی، برنامه ریزی رفاه اجتماعی، جامعه شناسی، پژوهشگری، جمعیت شناسی)، روانشناسی بالینی، روانشناسی عمومی، روانشناسی تربیتی، مشاوره خانواده، مشاوره گرایش توانبخشی، مدیریت توانبخشی، مدیریت خدمات بهداشتی درمانی **مشروط** به دارا بودن مدرک کارشناسی پیوسته در یکی از رشته های تحصیلی ذکر شده در بند الف.

ج- دارا بودن مدرک دکترا در رشته های مددکاری اجتماعی، سلامت و رفاه اجتماعی، جامعه شناسی، سالمند شناسی، مشاوره توانبخشی، مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، مشاوره، روانشناسی **مشروط** به دارا بودن مدرک کارشناسی پیوسته و کارشناسی ارشد در یکی از رشته های تحصیلی ذکر شده در بند الف و ب.

❖ **نکته:**

در صورت دارا بودن مدرک کارشناسی ناپیوسته مددکاری اجتماعی ، مدرک کاردانی باید مددکاری اجتماعی باشد. (مدارک مددکاری اجتماعی صادره از دانشگاه جامع علمی کاربردی مورد پذیرش می باشد).

❖ **مهارت:**

- مهارت بکارگیری تکنیک‌های مصاحبه و فنون مشاوره
- مهارت ارزیابی مشکل و تصمیم‌گیری مشارکتی
- مهارت میانجیگری، حمایت‌یابی و تسهیل‌گری در حل مشکلات فردی، خانوادگی و اجتماعی
- شناخت منابع، بسترها و حمایت‌های اجتماعی
- مهارت کار تیمی و مداخله در بحران
- مهارت استفاده از پایگاه داده‌ها و گزارش‌نویسی
- مهارت انجام تحقیق در موضوعات خانوادگی، اجتماعی و آسیب‌های روانی- اجتماعی

❖ **دوره‌های آموزشی:**

- آشنایی مددکاران با مسائل حقوقی
- تعاملات انسانی در مددکاری اجتماعی با بیماران
- تکنیک‌های مصاحبه در مددکاری بیمارستان‌ها.

❖ **ویژگی‌های شخصی/فردی:**

دارای روحیه‌ی کار مشارکتی و مدیریت روابط بین فردی، تاب‌آوری، قدرت حل مسئله

❖ **پست‌های قابل تخصیص:**

- کارشناس مسئول مددکاری : معاونت درمان
- کارشناس مددکاری : معاونت درمان
- مددکار : معاونت دانشجویی و فرهنگی، بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی، دانشکده ها
- رئیس اداره خدمات مددکاری : بیمارستانها
- رئیس اداره مددکاری : مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس مسئول مددکاری : مراکز آموزشی درمانی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، فعالیت‌هایی شامل جمع‌آوری، تحلیل آمار و اطلاعات، نظارت، پایش و ارزیابی مؤثر جهت مبارزه با بیماری‌های بومی، واگیر، غیر واگیر و عوامل خطر مرتبط، استخراج و تعیین شاخص‌های بهداشتی بیماری‌ها با توجه به اولویت‌های بین‌المللی، منطقه‌ای و ملی و انجام بررسی‌ها و مطالعات اپیدمیولوژیک در شرایط عادی، مواجهه با طغیان بیماری‌ها در شرایط بحرانی را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- مشارکت در برنامه‌ریزی و تنظیم ضوابط، مقررات و دستورالعمل و برنامه‌های تفصیلی و اجرایی سالانه بیماری‌های نظام مراقبت با هماهنگی مسئولین ذی‌ربط در قالب سیاست‌های کشوری و منطقه‌ای.
- انجام مطالعات لازم در مورد بیماری‌های بومی منطقه و تعیین اولویت‌ها جهت پیش‌بینی برنامه‌های اجرایی.
- استخراج و تعیین شاخص‌های بهداشتی بیماری‌های واگیر و غیر واگیر و عوامل خطر مرتبط.
- بررسی، پایش و مراقبت‌های فعال و غیر فعال بیماری‌های قلبی و عروقی، غدد و متابولیک، سرطان‌ها، استخوانی عضلانی، بیماری‌های مزمن ریوی، بیماری‌های چشم، گوش، گوارشی و اعصاب.
- مطالعه و بررسی و تحقیق برای دستیابی به جدیدترین یافته‌های علمی در زمینه پیشگیری و کنترل بیماری‌های غیر واگیر در جهان، کشورهای منطقه، کشور و محل خدمت و انتقال آن به فراگیران مرتبط.
- اجرای دستورالعمل‌های کشوری و استانی در سطح واحدهای تابعه.

- تعیین درصد موفقیت برنامه‌ها با تعیین عوامل مربوطه.
- برنامه‌ریزی لازم برای جلب همکاری درون‌سازمانی و برون‌سازمانی به منظور کنترل بیماری‌ها و عوامل خطر مرتبط.
- تهیه مطالب آموزشی در مورد بیماری‌ها جهت توزیع در بین جمعیت هدف هر بیماری.
- نظارت، شناسایی، نمونه‌برداری و تشخیص و ارائه نظر کارشناسی در خصوص روش مبارزه با رخداد بیماری‌های مشترک بین انسان و حیوانات.
- بررسی و پایش و مراقبت فعال و غیر فعال بیماری‌های مشترک انسان و دام.
- مطالعه، بررسی و تحقیق برای دستیابی به آخرین یافته‌های علمی و اطلاع از وضعیت بیماری‌های مشترک بین انسان و حیوانات در جهان، منطقه و داخل کشور و آموزش و انتقال آن به فراگیران مرتبط.
- مطالعه، گردآوری، طبقه‌بندی، تجربه و تحلیل و مطالعات آماری و اپیدمیولوژی داده‌ها در حوزه فعالیت‌های مرتبط با شغل و تدوین ارائه گزارش‌های لازم.
- جمع‌آوری و تحلیل آمار و اطلاعات مرتبط با اپیدمیولوژی بیماری‌ها و طغیان بیماری‌ها در بلایای طبیعی و شرایط عادی.
- همکاری لازم جهت پیشگیری از گسترش بیماری‌های سل و جذام از طریق بررسی‌های اپیدمیولوژیکی.
- پیش‌بینی و اعلام نیاز دارویی، آزمایشگاهی و... و نظارت بر توزیع مناسب آن با همکاری واحد مربوطه.
- ارائه همکاری‌های مناسب براساس گزارش‌های دریافتی در مورد کانون‌های مکشوفه بیماری‌های عفونی (جدید - بومی) به منظور مهار طغیان بیماری‌ها.
- مشارکت در برنامه‌ریزی کنترل و مراقبت بیماری‌های نظام مراقبت با توجه به اهداف اجرایی مربوطه.
- نظارت، پایش و ارزیابی فعالیت‌های انجام گرفته براساس چک‌لیست‌های مرتبط.
- همراهی با تیم بازدید از مراکز بهداشتی درمانی به منظور بررسی فعالیت مراکز مذکور در زمینه مبارزه با بیماری‌ها.
- شرکت در برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های آموزشی بهداشت.
- انجام بررسی‌ها و مطالعات اپیدمیولوژیک (جامعه نگر و پایگاه‌های دیده‌ور) و تعیین شاخص‌های اپیدمیولوژیک جهت بیماری‌های موردبررسی.
- گزارش تنگناها و نارسائی‌های موجود و پیشنهاد راه حل مناسب.

- کنترل مسافری و وسایل نقلیه وارده به کشور از نظر بیماری‌های قرنطینه‌ای با توجه به مبدأ مسافری.
- نمونه‌گیری از موارد مشکوک به بیماری (التور - سل - آنفولانزا و...).
- انجام طرح دیده وری سالانه از رانندگان و مسافری ترانزیت.
- بازدید و کنترل مستمر از اماکن تهیه و توزیع مواد غذایی.
- مشارکت در سیاستگذاری و برنامه‌ریزی مرتبط با نظام مراقبت، عوارض ناخواسته داروهای گیاهی و فرآورده‌های طبیعی با ادارات نظارت و ارزیابی فرآورده‌های طبیعی، سنتی و مکمل
- مراجعه به محل وقوع بیماری و بررسی علل بروز آن و تأیید یا رد گزارش‌های واصله.
- بررسی و تحلیل گزارش‌های واصله، تهیه بازخورد.
- همکاری در اجرای پروژه‌های آموزشی، تحقیقاتی مرتبط با شغل.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی بهداشت عمومی، بیولوژی و کنترل ناقلین بیماری‌ها.

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های ارزیابی فناوری سلامت، اقتصاد بهداشت، آمار زیستی، اپیدمیولوژی، آموزش بهداشت، انگل‌شناسی پزشکی، بیولوژی و کنترل ناقلین بیماری‌ها، پدافند غیر عامل در نظام سلامت، مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، اکولوژی انسانی، ویروس‌شناسی، میکروب‌شناسی، قارچ‌شناسی، انگل‌شناسی، سم‌شناسی، باکتری‌شناسی، سلامت در حوادث و بلایا **مشروط** به دارا بودن مدرک کارشناسی در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکر شده در بند الف.

ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترا تخصصی (PHD) در یکی از رشته‌های انگل‌شناسی پزشکی، حشره‌شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین، سیاست‌گذاری سلامت، اپیدمیولوژی، آمار زیستی، آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، سلامت در بلایا و فوریت‌ها **مشروط** به دارا بودن مدرک کارشناسی و کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکر شده در بند الف و ب.

د: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترای حرفه‌ای پزشکی عمومی.

و: دارا بودن مدرک تحصیلی دکتری تخصصی (PHD) طب سنتی ایرانی، ژنتیک پزشکی مشروط به دارا بودن مدرک دکترای حرفه‌ای پزشکی عمومی.

ن: دارا بودن گواهینامه/ دانشنامه تخصصی بالینی (عفونی، اطفال، پزشکی اجتماعی، داخلی و قلب).

❖ مهارت:

- مهارت تصمیم‌گیری در مواقع بحرانی
- مهارت نظارت فنی، مهارت برنامه‌ریزی
- مهارت گزارش‌نویسی، مهارت ارزیابی و ارزشیابی عوامل خطر
- مهارت انجام مصاحبه‌های پژوهشی و گردآوری داده‌ها
- مهارت تحلیل نتایج.

❖ دوره‌های آموزشی:

- آشنایی با برنامه‌های کشوری مراقبت از بیماری‌های واگیر غیر واگیر، نوپدید و بازپدید
- کنترل و مراقبت بیماری‌های شایع در بلایا
- کنترل و مراقبت بیماری‌های مشترک بین انسان و حیوان

❖ پست‌های قابل تخصص:

- کارشناس مسئول هماهنگی پدافند غیرعامل: هماهنگی پدافند غیرعامل
- کارشناس هماهنگی پدافند غیرعامل: هماهنگی پدافند غیرعامل
- معاون فنی: معاونت بهداشتی
- رئیس گروه آموزش و ارتقاء سلامت: معاونت بهداشتی
- کارشناس آموزش و ارتقاء سلامت: معاونت بهداشتی
- مدیر شبکه و ارتقاء سلامت: معاونت بهداشتی
- کارشناس مسئول آموزش به‌رورزی: معاونت بهداشتی
- کارشناس آموزش به‌رورزی: معاونت بهداشتی
- کارشناس آموزش و بازآموزی: معاونت بهداشتی
- رئیس گروه گسترش شبکه‌های بهداشتی درمانی: معاونت بهداشتی
- کارشناس گسترش شبکه‌های بهداشتی درمانی: معاونت بهداشتی

- کارشناس هماهنگی طرح گسترش : معاونت بهداشتی
- کارشناس هماهنگی طرح گسترش (برآورد نیروی انسانی) : معاونت بهداشتی
- رئیس گروه آمار و تحلیل عملکرد : معاونت بهداشتی
- کارشناس اپیدمیولوژی: معاونت بهداشتی
- مدیر پیشگیری و مبارزه با بیماریها : معاونت بهداشتی
- رئیس گروه پیشگیری و مبارزه با بیماریهای واگیر : معاونت بهداشتی، مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس پیشگیری و مبارزه با بیماریهای واگیر : معاونت بهداشتی، مراکز بهداشت شهرستان
- رئیس گروه پیشگیری و مبارزه با بیماریهای غیر واگیر : معاونت بهداشتی، مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس پیشگیری و مبارزه با بیماریهای غیر واگیر : معاونت بهداشتی، مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس امور قرنطینه ها : معاونت بهداشتی
- رئیس مرکز بهداشت شهرستان : مراکز بهداشت شهرستان
- معاون مرکز بهداشت شهرستان : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مسئول پیشگیری و مبارزه با بیماریهای واگیر : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس پیشگیری و مبارزه با بیماریها (مسئول زنجیره سرما) : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مسئول پیشگیری و مبارزه با بیماریهای غیر واگیر : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس بهبود کیفیت و اعتباربخشی: مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مشارکت مردمی : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مراقب ناظر : مراکز بهداشت شهرستان، مراکز خدمات جامع سلامت
- رئیس گروه گسترش شبکه : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس مسئول گسترش شبکه: مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس گسترش شبکه : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس پایش و ارزشیابی : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس بهبود کیفیت و اعتباربخشی : مراکز بهداشت شهرستان

کاردان پیشگیری و مبارزه با بیماری‌ها

بهداشتی دهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، به مبارزه با بیماری‌های بومی، واگیر و غیر واگیر در سطح ملی و استانی پرداخته و ضمن همکاری با کارشناسان در شرایط عادی و یا مواجهه با طغیان بیماری‌ها در شرایط بحرانی به کنترل شرایط بهداشتی می‌پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- پایش و ارزشیابی و نظارت بر فرآیندهای مربوط به کنترل، مراقبت، پیشگیری و مبارزه با بیماری‌های واگیر و غیر واگیر.
- استخراج شاخص‌های بهداشت منطقه و مقایسه با استانداردهای استانی و کشوری.
- همکاری در اجرای برنامه‌های مربوط به برنامه‌های بهداشت روان.
- مشارکت در شناسایی و کنترل طغیان بیماری‌ها و اپیدمی‌ها.
- بررسی عملی و مقدماتی اپیدمیولوژیک و مشارکت در واکسیناسیون‌های همگانی و فردی و نظارت بر انجام آن.
- مراقبت و بیماریابی از بیماران واگیر و غیر واگیر مطابق استانداردهای مورد عمل.
- همکاری و آموزش بهورزان درخصوص کلیه طرح‌های اجرائی بر طبق برنامه‌ها و اهداف موردنظر.
- آموزش به مردم و حساس سازی مردم و بهورزان درخصوص مسائل بهداشتی جهت ارتقاء آگاهی.
- بازدید از وضعیت بهداشتی محیط منطقه و آموزش به مردم در مورد کلیه فرآیندهای بهداشتی.
- تهیه و تأمین واکسن‌های خانه‌های بهداشت و نیز نظارت بر حفظ زنجیره سرما حین نگهداری، انتقال و تزریق.
- تأمین اقلام دارو، مواد مصرفی موردنیاز فرآیندهای مبارزه با بیماری‌ها در سطح خانه‌های بهداشت.
- نظارت بر عملیات اجرائی و لاروکشی و مبارزه با ناقلین.

- جمع‌آوری حشرات، نظارت بر سمپاشی و مبارزه با لارو در چهارچوب خط‌مشی‌های تعیین‌شده.
- کنترل مسافری و وسایل نقلیه وارده به کشور از نظر بیماری‌های قرنطینه‌ای با توجه به مبدأ مسافری.
- نمونه‌گیری از موارد مشکوک به بیماری (التور - سل - آنفلوانزا و...).
- انجام طرح دیده‌وری سالانه از رانندگان و مسافری ترانزیت.
- بازدید و کنترل مستمر از اماکن تهیه و توزیع مواد غذایی.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی در رشته بهداشت عمومی (مبارزه با بیماری‌ها).

❖ مهارت:

- انتخاب و به‌کارگیری راهبردهای آموزش مناسب
- مهارت گردآوری داده‌ها، مهارت اندازه‌گیری علائم حیاتی (قد، وزن، حرارت، نبض، فشارخون) و آشنایی با اصول اقدامات حیاتی اولیه.

❖ دوره‌های آموزشی:

- آشنایی با برنامه‌های کشوری مراقبت از بیماری‌های واگیر، غیر واگیر، نوپدید و بازپدید
- کنترل و مراقبت بیماری‌های شایع در بلایا و بیماری‌های مشترک بین انسان و حیوان

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کاردان مراقب ناظر : مراکز خدمات جامع سلامت

کارشناس بیولوژی و کنترل ناقلین بیماریها

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، فعالیت‌های مؤثر جهت مبارزه با بیماری‌های بین انسان و حیوان (زئونوزیس) منتقله از طریق حشرات و ناقلین بیماری‌های انسانی و دامی، کمک به برنامه‌ریزی در موسسات و مراکز بهداشتی و درمانی و آزمایشگاه‌های تشخیص طبی در زمینه آزمایش‌های مرتبط با حشرات ناقل، تدریس و تحقیق در زمینه حشره‌شناسی پزشکی و بیماری‌های منتقله به وسیله بندپایان را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- مطالعه و بررسی بر روی فرآیندهای بیولوژیک و استفاده از آن‌ها در برنامه‌های کنترل حشرات ناقل.
- بررسی وضعیت اپیدمیولوژیک بیماری‌های منتقله از طریق حشرات در سطح محلی و ملی.
- تعیین چگونگی تغییرات ناقلین بیماری‌ها، تعیین نوع دامنه انتشار آن‌ها در منطقه.
- آموزش روش‌های جمع‌آوری به جمع‌آوردگان حشرات در منطقه.
- تعیین میزان اثربخشی حشره‌کش‌ها بر نابودی انواع مختلف حشرات و همچنین تعیین سطح حساسیت حشرات نسبت به حشره‌کش‌ها.
- جمع‌آوری و ثبت نتایج مطالعات و اقدامات انجام‌شده و گزارش به موقع آن‌ها.
- نظارت بر عملیات صحرایی، جمع‌آوری حشرات (بالغ و لارو).
- تشخیص و تعیین انواع حشرات ناقل در مناطق جغرافیایی مختلف.
- ارزشیابی عملیات سمپاشی ابقائی و لاروکشی ناقلین.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی بیولوژی و کنترل ناقلین بیماریها.

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های حشره‌شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین، انگل‌شناسی پزشکی، سم‌شناسی، حشره‌شناسی کشاورزی، اپیدمیولوژی، جغرافیای پزشکی، ویروس‌شناسی، میکروب‌شناسی، قارچ‌شناسی، انگل‌شناسی، باکتری‌شناسی مشروط به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی بیولوژی و کنترل ناقلین بیماریها.

ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترا تخصصی (Phd) در یکی از رشته‌های حشره‌شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین، سم‌شناسی، حشره‌شناسی کشاورزی، اپیدمیولوژی، انگل‌شناسی پزشکی مشروط به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی بیولوژی و کنترل ناقلین بیماریها و کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکر شده در بند ب.

❖ مهارت:

- مهارت به‌کارگیری ابزارهای آمار و اطلاعات
- مهارت شناسایی بیماری‌های منتقله توسط حشرات و دیگر بندپایان.

❖ دوره‌های آموزشی:

- پایگاه‌های دیده‌ور و مراقبت اپیدمیولوژیک
- مدیریت مبارزه با ناقلین
- کنترل حشرات و جوندگان و جانوران مودی

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- مدیر پیشگیری و مبارزه با بیماریها : معاونت بهداشتی
- کارشناس حشره‌شناسی و مبارزه با ناقلین : معاونت بهداشتی

کارشناس آزمایشگاه تشخیص طبی

بهداشتی دهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن، تحت نظارت مسئول فنی واجد شرایط به انجام و پیاده کردن روش‌های آزمایشهای بیوشیمی پزشکی، باکتری شناسی پزشکی، ویروس شناسی پزشکی، انگل شناسی پزشکی، قارچ شناسی پزشکی، هورمون شناسی پزشکی، ایمنی شناسی پزشکی، سرم شناسی پزشکی، خون شناسی پزشکی و بانک خون، مواد مخدر و روان گردان، آسیب شناسی تشریحی، بالینی و سیتولوژی، آسیب شناسی مولکولی، ژنتیک پزشکی، سائتوژنتیک پزشکی، ژنتیک مولکولی، تشخیص مولکولی سنجش سطح سرمی داروها و سم شناسی، جهت تشخیص آزمایشگاهی، اجرای نظام مراقبت آزمایشگاهی از بیماری‌ها، تشخیص و جداسازی عوامل بیماری‌زا و شناسایی و مدیریت خطاها و عدم انطباق‌ها می‌پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- رعایت قوانین، مقررات، ضوابط، آیین نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و استانداردهای ابلاغی وزارت متبوع
- مشارکت در سازماندهی و بهبود عملکرد آزمایشگاههای پزشکی
- انجام وظایف و ماموریت‌های محوله در زمان و محل مشخص شده توسط مدیریت
- انجام کلیه مراحل آزمایش.
- استفاده از داده‌ها و اطلاعات آزمایشگاههای تشخیص پزشکی و استخراج آمارهای مرتبط
- نظارت مستمر بر فعالیت کلیه آزمایشگاههای تشخیص پزشکی تحت پوشش در حوزه بهداشت و درمان
- اجرای برنامه‌های بخش آزمایشگاهی نظام مراقبت بیماری‌های واگیر و غیر واگیر و سایر برنامه‌ها و طرح‌های کشوری مرتبط

- برنامه ریزی و مشارکت در راستای ایجاد دسترسی به خدمات با کیفیت و پاسخگویی به هنگام شبکه ارائه خدمات آزمایشگاهی کشور در حوادث، بلایا و فوریت ها و انطباق با الزامات پدافند غیرعامل
- مشارکت در رسیدگی به تخلفات و شکایات در حوزه خدمات آزمایشگاهی
- مشارکت در برنامه ریزی عملیاتی و تعیین شاخص های عملکردی
- برنامه ریزی، اجرا و ارتقاء برنامه ایمنی و امنیت زیستی و مدیریت ریسک (بیوریسک) و نیز نظارت و حصول اطمینان از اجرای الزامات مرتبط
- رعایت الزامات مرتبط به انتقال امن و ایمن نمونه ها
- اجرای نظام مراقبت از کیفیت و عملکرد و سایل تشخیصی آزمایشگاهی و مشارکت در برنامه بازدید، پایش و نظارت بر عملکرد شرکتهای تامین کننده کیت و تجهیزات آزمایشگاهی
- شناسایی و مدیریت خطاها و موارد عدم انطباق و برنامه ریزی جهت انجام اقدامات اصلاحی
- انجام ارزیابی های آزمایشگاهی لازم جهت کنترل کیفیت و عملکرد کیت ها، فرآورده ها و تجهیزات (وسایل تشخیصی آزمایشگاهی)
- مشارکت در اجرای برنامه مدیریت بهره برداری از خدمات آزمایشگاهی
- شرکت فعال در دوره های کارورزی، مهارت افزایی، آموزشی و بازآموزی داخلی و خارجی جهت ارتقاء دانش، مهارت و توانمندیهای شغلی و به کارگیری آن در انجام بهینه وظایف محوله.
- نظارت بر اجرای برنامه های کنترل و نگهداری وسایل تشخیصی آزمایشگاهی و گزارش مشکلات مشاهده شده به مقام مسئول
- اجرای مفاد "راهنمای اخلاق حرفه ای شاغلین حرف پزشکی"، ابلاغی سازمان نظام پزشکی ایران
- اجرای مفاد "منشور حقوق مراجعین به آزمایشگاههای تشخیص پزشکی"
- همکاری در اجرای برنامه های آموزشی دوره کارآموزی و کارورزی

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی علوم آزمایشگاهی.

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های بیوشیمی بالینی، انگل‌شناسی پزشکی، ویروس‌شناسی پزشکی، ایمنی‌شناسی پزشکی، میکروب‌شناسی پزشکی، قارچ‌شناسی پزشکی، خون‌شناسی آزمایشگاهی و بانک خون (هماتولوژی)، ژنتیک انسانی **مشروط** به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی علوم آزمایشگاهی.

ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترای تخصصی (PHD) در رشته‌های تحصیلی بیوشیمی بالینی، انگل‌شناسی پزشکی، ایمنی‌شناسی پزشکی، باکتری‌شناسی پزشکی، قارچ‌شناسی پزشکی، ویروس‌شناسی پزشکی، خون‌شناسی و بانک خون، ژنتیک پزشکی **مشروط** به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی علوم آزمایشگاهی و کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکر شده در بند ب.

د: دارا بودن مدرک تحصیلی تخصص بالینی در رشته آسیب‌شناسی.

ه: دارا بودن مدرک دکترای حرفه‌ای علوم آزمایشگاهی

❖ مهارت:

مهارت استقرار الزامات استانداردهای آزمایشگاهی

مهارت نظارت و ارزیابی عملکرد آزمایشگاههای پزشکی

مهارت انجام آزمایش بر اساس روش‌های اجرایی استاندارد (SOP)

مهارت اجرای برنامه کنترل کیفیت

مهارت شناسایی موارد عدم انطباق و خطاها

مهارت اجرای الزامات برنامه ایمنی و امنیت زیستی در آزمایشگاه

مهارت مدیریت بحران و مقابله با حوادث و بلایا و اجرای برنامه پدافند غیرعامل

مهارت کار با رایانه و نرم افزارهای پایه و تخصصی مربوطه

مهارت‌های برقراری ارتباط موثر با همکاران، ارباب رجوع و مدیریت ارشد

مهارت‌های استفاده از منابع و بانک‌های اطلاعاتی علمی

مهارت کافی به زبان انگلیسی یا یکی از زبانهای رایج برای استفاده در مطالعه و فهم متون علمی و تخصصی

- مهارت‌های مرتبط با کار گروهی

❖ دوره‌های آموزشی:

- آموزش آئین نامه ها ، ضوابط و مقررات مرتبط با آزمایشگاه پزشکی
- آموزش آئین نامه ها ، ضوابط و مقررات مرتبط با مدیریت آزمایشگاههای پزشکی
- آموزش استانداردهای آزمایشگاهی
- آموزش استفاده از داده ها و اطلاعات آزمایشگاههای تشخیص پزشکی
- آموزش نحوه اجرای برنامه ایمنی و امنیت زیستی و مدیریت ریسک (بیوریسک) در آزمایشگاه
- آموزش های تئوری و عملی بر اساس روش های اجرایی استاندارد (SOP) متناسب با شرح وظایف محوله
- آموزش "راهنمای اخلاق حرفه ای شاغلین حرف پزشکی"، ابلاغی سازمان نظام پزشکی ایران
- آموزش "منشور حقوق مراجعین به آزمایشگاههای تشخیص پزشکی"
- آموزش تدوین برنامه عملیاتی و تعیین شاخصهای عملکردی
- آموزش مرتبط با کار گروهی

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- رئیس آزمایشگاه مرکز بهداشت استان : معاونت بهداشتی
- کارشناس آزمایشگاه : معاونت بهداشتی، مراکز بهداشت شهرستان، بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی، مراکز خدمات جامع سلامت، دانشکده ها
- مدیر آزمایشگاه مرجع سلامت و مدیریت امور آزمایشگاه ها : معاونت درمان
- کارشناس مسئول کیفیت، نظارت و ارزیابی آزمایشگاه ها : معاونت درمان
- کارشناس کنترل کیفیت آزمایشگاه ها: معاونت درمان
- کارشناس نظارت و ارزیابی آزمایشگاه ها : معاونت درمان
- رئیس آزمایشگاه تشخیص طبی : معاونت درمان
- کارشناس آزمایشگاه تشخیص طبی: معاونت درمان
- کارشناس مسئول آزمایشگاه : مراکز بهداشت شهرستان، مراکز آموزشی درمانی

کاردان آزمایشگاه تشخیص طبی

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها اقدام به آماده کردن وسایل و تجهیزات لازم آزمایشگاه، تهیه و تحویل مواد مصرفی آزمایشگاهی و نیز تحت نظارت کارشناس به انجام آزمایشهای علوم پایه نظیر بیوشیمی پزشکی، باکتری شناسی پزشکی، ویروس شناسی پزشکی و ... می پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- رعایت قوانین، مقررات، ضوابط، آیین نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و استانداردهای ابلاغی وزارت متبوع
- مشارکت در سازماندهی و بهبود عملکرد آزمایشگاههای پزشکی
- انجام وظایف و ماموریت‌های محوله در زمان و محل مشخص شده
- اجرای کلیه مراحل قبل از انجام آزمایش از جمله پذیرش، نمونه گیری، آماده سازی نمونه ها و...
- اجرای کلیه مراحل آزمایش های روزمره و گزارش دهی طبق الزامات تعیین شده
- استفاده از داده ها و اطلاعات آزمایشگاههای تشخیص پزشکی و استخراج آمارهای مرتبط
- اجرای برنامه های بخش آزمایشگاهی نظام مراقبت بیماری های واگیر و غیر واگیر و سایر برنامه ها و طرح های کشوری مرتبط
- همکاری در نیازسنجی آموزشی، برنامه ریزی و مشارکت در اجرای برنامه ها و کارگاههای آموزشی و بازآموزی درخصوص ارتقاء دانش و مهارت نیروی انسانی
- مشارکت در راستای ایجاد دسترسی به خدمات با کیفیت و پاسخگویی به هنگام شبکه ارائه خدمات
- آزمایشگاهی کشور در حوادث، بلایا و فوریت ها و پدافند غیرعامل
- مشارکت در رسیدگی به تخلفات و شکایات در حوزه خدمات آزمایشگاهی
- مشارکت در برنامه‌ریزی عملیاتی و تعیین شاخص های عملکردی
- رعایت الزامات مرتبط به انتقال امن و ایمن نمونه ها

- شرکت فعال در دوره های کارورزی، مهارت افزایی، آموزشی و بازآموزی داخلی و خارجی جهت ارتقاء دانش، مهارت و توانمندیهای شغلی و به کارگیری آن در انجام بهینه وظایف محوله.
- مشارکت در اجرای برنامه های کنترل و نگهداری وسایل تشخیصی آزمایشگاهی و گزارش مشکلات مشاهده شده به مقام مسئول
- اجرای مفاد "راهنمای اخلاق حرفه ای شاغلین حرف پزشکی"، ابلاغی سازمان نظام پزشکی ایران
- اجرای مفاد "منشور حقوق مراجعین به آزمایشگاههای تشخیص پزشکی"
- همکاری در اجرای برنامه های آموزشی دوره کارآموزی و کارورزی

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی در رشته علوم آزمایشگاهی.

❖ مهارت:

- مهارت استقرار الزامات استانداردهای آزمایشگاهی
- مهارت انجام آزمایش بر اساس روش های اجرایی استاندارد (SOP)
- مهارت شناسایی موارد عدم انطباق و خطاها
- مهارت اجرای الزامات برنامه ایمنی و امنیت زیستی در آزمایشگاه

❖ دوره های آموزشی:

- آموزش استانداردهای آزمایشگاهی
- آموزش اصول و فنون نظارت و ارزیابی
- آموزش مدیریت بحران و مقابله با حوادث و بلایا و اجرای برنامه پدافند غیرعامل
- آموزش استفاده از داده ها و اطلاعات آزمایشگاههای تشخیص پزشکی

❖ پست های قابل تخصیص:

- کاردان آزمایشگاه : مراکز خدمات جامع سلامت، بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی

کارشناس آزمایشگاه غذا، دارو و بهداشتی

بهداشتی جهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، وظایف حرفه‌ای آزمایشگاهی در آزمایشگاه‌های دارویی، غذایی، بهداشتی، آرایشی، دامپزشکی و نظایر آن، در زمینه انجام آزمایش‌های تخصصی متناسب با فعالیت آزمایشگاه به غیر از آزمایش‌های تشخیص طبی را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها:

- بررسی و انجام آزمایش‌های کنترل کیفیت تولیدات مواد آرایشی و بهداشتی.
- بررسی و انجام آزمایش‌های کنترل کیفیت مواد اولیه مورد استفاده در صنایع و کارگاه‌های تولیدی محصولات خوراکی، آشامیدنی آرایشی و بهداشتی.
- بررسی و اعلام نظر درخصوص آزمایشگاه‌های کنترل کیفیت واحدهای تولیدی در راستای اجرای عملیات آزمایشگاهی مطلوب (GLP).
- آموزش موازین سرمیزی سیستم تحلیل خطر نقاط کنترل بحرانی (HACCP)، اصول ساخت مطلوب (GMP)، عملیات آزمایشگاهی مطلوب (GLP) برای مسئولین فنی واحدهای تولیدی.
- برنامه‌ریزی در تهیه و تدوین ضوابط و مقررات و نوشتن دستورالعمل‌های استاندارد (SOP).
- آموزش مسئولین فنی کارخانجات تولیدی.
- تفسیر و به‌کارگیری نتایج آزمایش‌های کیفیت آب.
- انجام آزمایش‌های مربوط به آلودگی هوا، آب و فاضلاب، بهداشت پرتوها و سایر آزمایش‌های لازم در آزمایشگاه‌های اختصاصی بهداشت محیط.
- پایش آلاینده‌های هوا، آب و خاک با استفاده از دستگاه‌های سنجش.
- نظارت کمی و کیفی بر روی آزمایشگاه‌های آب و فاضلاب.
- نمونه‌برداری، اندازه‌گیری، تحلیل و ارزشیابی عوامل زیان‌آور و مسائل ارگونومیک در محیط کار و

ارائه راهکار به منظور پیشگیری و کنترل عوامل زیان‌آور در محیط کار باتوجه به استانداردهای موجود.

- انجام معاینات و آزمایش‌های ادواری (همکاری در تکمیل فرم‌ها و پیگیری نتایج).
- برنامه‌ریزی‌های لازم درخصوص انجام صحیح و دقیق آزمایش‌های بهداشتی مانند: التور - تالاسمی - آب - مادران و....
- نمونه‌برداری و آزمایش‌های میکروبی، سم‌شناسی و بیوشیمیایی، شیمیایی و فیزیکی، باکتری‌شناسی، ویروس‌شناسی، قارچ‌شناسی، سرولوژی به روی مواد نمونه‌ها براساس آخرین استانداردها و اظهارنظر کارشناسی در مورد قابلیت مصرف آن‌ها.
- انجام بررسی و کنترل مواد آرایشی و بهداشتی وارده به کشور از طریق گمرکات و تطبیق آن‌ها با استانداردهای جمهوری اسلامی ایران با برگه‌های تحلیل ارائه‌شده.
- همکاری در آموزش دانشجویان معرفی‌شده از طریق مراجع ذی‌ربط.
- رسیدگی و پاسخگویی به شکایات مردمی، مراجع قضایی و انجام مشاوره و راهنمایی لازم در زمینه حوزه کاری مربوطه.
- تهیه و تنظیم نمودارهای آماری مربوط به حوزه کاری ذیربط و ارائه آن به مراجع لازم.
- نمونه‌برداری، بررسی و انجام آزمایش‌های کنترل کیفیت مواد اولیه مورد استفاده در مراکز تولید دارو.
- بررسی موارد عدم انطباق‌ها با استانداردهای علمی و ارائه راهکارهای مناسب جهت اصلاح روش‌های مرسوم.
- کنترل و ارزیابی (ممیزی) فعالیت‌های آزمایشگاه‌های بخش دولتی و خصوصی.
- کنترل کیفی، فرآورده‌های دارویی و بیولوژیک، غذا، مواد اولیه و نهاده‌های خوراک دام و خوراک دام آماده.
- انجام آزمایش‌های تخصصی در خصوص جنین، اسپرم، فرآورده‌های خوراکی دامی از جمله گوشت، شیر، تخم‌مرغ، عسل، خاویار و فرآورده‌های غیر خوراکی دام مانند پوست، سالامبور، پشم، کرک، پر، پای مرغ و پسماندهای دامپزشکی.
- ارائه نظرات کارشناسی در خصوص واردات و صادرات و تولید لوازم، تجهیزات و مواد مصرفی آزمایشگاهی مرتبط.
- نظارت بر نحوه نگهداری و استفاده صحیح و کالیبراسیون لوازم و تجهیزات آزمایشگاهی.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.

- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکترای تخصصی (Phd) در یکی از رشته‌های تغذیه، علوم تغذیه، بهداشت و ایمنی مواد غذایی، بیوشیمی، بیوشیمی بالینی، بیوفیزیک، انگل‌شناسی، قارچ‌شناسی، ایمنی‌شناسی، علوم بهداشتی در تغذیه، میکروب‌شناسی، سم‌شناسی، باکتری‌شناسی، فارماکولوژی، میکروب‌شناسی مواد غذایی، قارچ‌شناسی پزشکی، دامپزشکی، علوم و صنایع غذایی، مهندسی کشاورزی (علوم و صنایع غذایی)، شیمی (شیمی محض، شیمی آلی، شیمی تجزیه، شیمی کاربردی، شیمی دارویی، شیمی فیزیک)، زیست‌شناسی، زیست‌شناسی سلولی، ملکولی، میکروبیولوژی، علوم آزمایشگاهی دامپزشکی، فیزیولوژی، ژنتیک پزشکی، ژنتیک انسانی، زیست‌فناوری پزشکی، توکسین‌های میکروبی، نانو فناوری دارویی، نانو فناوری پزشکی، زیست مواد دارویی، زیست‌فناوری دارویی، نظارت بر امور دارویی، داروسازی سنتی، بهداشت مواد غذایی، ژنتیک مولکولی حسب نوع فعالیت آزمایشگاه.

ب: دارا بودن مدرک دکترا حرفه‌ای داروسازی یا دانشنامه تخصصی در یکی از رشته‌های داروسازی.

❖ مهارت:

- مهارت‌های تشخیص آزمایشگاهی روتین و اختصاصی
- مهارت اعمال روش‌های کنترل کیفی در آزمایشگاه‌های بالینی
- مهارت خواندن نام کامل و کوتاه آزمایش‌های
- مهارت گزارش دهی آزمایش
- مهارت آموزش به بیمار
- مهارت آماده‌سازی، نگهداری، کالیبراسیون و تمیز کردن دستگاه‌ها.

❖ دوره‌های آموزشی:

- استانداردسازی و تضمین کیفیت در آزمایشگاه
- ایمنی در آزمایشگاه، احتیاطات استاندارد

- کنترل کیفی ابزارهای پایه آزمایشگاه.

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- مدیر آزمایشگاه کنترل غذا و دارو : معاونت غذا و دارو
- معاون فنی و تضمین کیفیت : معاونت غذا و دارو
- کارشناس آنالیز دستگاه های آزمایشگاه : معاونت غذا و دارو
- کارشناس مسئول آزمایشگاه دارو و فراورده های بیولوژیک : معاونت غذا و دارو
- کارشناس آزمایشگاه دارو و فراورده های بیولوژیک : معاونت غذا و دارو
- کارشناس مسئول آزمایشگاه بسته بندی : معاونت غذا و دارو
- کارشناس آزمایشگاه : معاونت غذا و دارو
- کارشناس مسئول آزمایشگاه شیمی غذایی و آرایشی و بهداشتی : معاونت غذا و دارو
- کارشناس مسئول آزمایشگاه میکروب شناسی : معاونت غذا و دارو

بهداشتی دهانی / اختصاصی

کاردان آزمایشگاه غذا، دارو و بهداشتی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها در آزمایشگاه‌های دارویی، غذایی، بهداشتی، آرایشی، دامپزشکی و نظایر آن، در آزمایش‌های ساده اولیه متناسب با فعالیت آزمایشگاه مشارکت دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- بررسی و انجام آزمایش‌های کنترل کیفیت تولیدات مواد غذایی و آشامیدنی.
- بررسی و اعلام نظر در خصوص آزمایشگاه‌های کنترل کیفیت واحدهای تولیدی در راستای اجرای عملیات آزمایشگاهی مطلوب (GLP)
- همکاری و مشارکت در تدوین استانداردهای مرتبط با مواد غذایی.
- انجام نمونه‌برداری و آزمایش‌های میکروبی، سم‌شناسی و شیمیایی به روی مواد اولیه و فرآورده‌های غذایی کارخانجات و کارگاه‌های تولیدی براساس آخرین استانداردها و اظهارنظر کارشناسی در مورد قابلیت مصرف آن‌ها.
- انجام آزمایش بر روی مواد خوراکی و آشامیدنی وارده به کشور از طریق گمرکات و تطبیق آن‌ها با استانداردهای مربوطه و برگه‌های تحلیل ارائه‌شده.
- همکاری در امر آموزش دانشجویان معرفی‌شده از طریق مراجع ذی‌ربط.
- انجام آزمایش‌های مربوط به نمونه‌های ارائه‌شده به شکایات مردمی، مراجع قضایی و انجام مشاوره و راهنمایی لازم در زمینه حوزه کاری مربوطه.
- تهیه و تنظیم نمودارهای آماری حوزه کاری ذیربط و ارائه آن به مراجع لازم.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی شیمی، شیمی آزمایشگاهی، دامپزشکی، زیست‌شناسی، علوم آزمایشگاهی دامپزشکی حسب نوع فعالیت آزمایشگاه.

❖ مهارت:

- مهارت‌های تشخیص آزمایشگاهی روتین
- مهارت آماده‌سازی، نگهداری، کالیبراسیون و تمیز کردن تجهیزات آزمایشگاهی مرتبط با نوع آزمایشگاه.

❖ دوره‌های آموزشی:

- استانداردسازی و تضمین کیفیت در آزمایشگاه
- ایمنی در آزمایشگاه، احتیاطات استاندارد
- کنترل کیفی ابزارهای پایه آزمایشگاه

❖ پست‌های قابل تخصیص:

کارشناس آزمایشگاه واکسن و سرم

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، مطالعه، تحقیق، تدوین، نظارت، ارزیابی، برنامه‌ریزی و ارائه خط‌مشی‌ها در زمینه‌های واکسن و سرم، پیشنهاد راهبردها و روش‌های اجرایی و عملیاتی نمودن تولید انواع واکسن‌های انسانی و دامی در قالب برنامه‌ها و سیاست‌های ابلاغی را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- مطالعه، سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، تدوین ضوابط، مقررات و دستورالعمل‌ها (SOP) مرتبط با شغل.
- مطالعه، بررسی و تحقیق برای دستیابی به آخرین یافته‌های علمی در خصوص روش‌ها و فناوری‌های تولید واکسن و سرم و آموزش و انتقال آن به فراگیران مرتبط.
- مطالعه، بررسی، تحقیق و تولید انواع واکسن‌های ویروسی و باکتریایی انسانی و دام.
- مطالعه، بررسی، تحقیق و انجام کلیه آزمایشگاه‌های تحقیق و تولید فرآورده‌های بیولوژیک انسانی و دامی.
- مطالعه، تحقیق و پژوهش در زمینه تولید انواع واکسن‌ها و سرم‌های درمانی.
- تهیه پروتکل‌ها و برنامه‌های روز به جهت تهیه محلول‌ها، آنتی‌ژن‌ها و تولید سرم‌های درمانی.
- مطالعه، بررسی، تحقیق و نظارت بر روند تهیه سرم‌های درمانی مختلف مورد نیاز جامعه.
- مطالعه، بررسی، تحقیق و نظارت در استقرار اصول ساخت مطلوب (GMP) و عملیات آزمایشگاهی مطلوب (GLP) در بخش‌های مختلف تولیدی و تحقیقاتی.
- مطالعه، بررسی، تحقیق و تولید واکسن آنتی‌ژن‌های انواع بیماری‌های ویروسی و باکتریایی.
- بازدید، نظارت، هدایت و راهنمایی، ممیزی، کنترل و ارزیابی فعالیت‌های آزمایشگاه‌های تحقیق و تولید واکسن و سرم و ارائه گزارش‌های لازم.

- نظارت و برنامه‌ریزی جهت تهیه مواد اولیه و تولید واکسن‌های ویروسی انسانی و دام و طیور و پادتن‌های مختلف برای تشخیص امراض و بیماری‌ها مشترک انسان و دام براساس نیاز کشور.
- نظارت و تولید انواع واکسن‌های خوراکی و تزریقی و سرم‌های
- درمانی، تولید سم براساس نیازها جامعه.
- نظارت و تهیه محیط‌های کشت جهت آزمایش‌های کنترلی مرتبط با شغل.
- انجام آزمایش‌های کنترل انواع سرم‌های درمانی.
- مستندسازی فعالیت‌های مربوطه به بخش‌های مختلف تحقیق و تولید واکسن و سرم.
- انجام تست‌های سرولوژیکی مانند الیزا ELISA، آزمایش ایمونوفلورسانس IFA، مهار هم‌آگلوتینین HI، آگلوتیناسیون هم‌آگلوتینین HA و کنترل واکسن‌های ویروسی و باکتریایی و سایر واکسن‌های تولیدی.
- نظارت و تهیه بذر واکسینال برای تولید انواع واکسن‌های انسانی و دامی.
- نظارت و انجام آزمایش‌های لازم در زمینه فعالیت‌های کنترل محصولات مختلف واکسن و سرم.
- نظارت بر امور فنی کلیه آزمایشگاه‌های تولیدی و تحقیقاتی، تصفیه و تغلیظ آنتی ژن و غیره.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی یا کارشناسی ارشد یا دکترا تخصصی (Phd) در یکی از رشته‌های علوم آزمایشگاهی، بیوشیمی، انگل‌شناسی، قارچ‌شناسی، ویروس‌شناسی، ایمنی‌شناسی، بافت‌شناسی، میکروب‌شناسی، سم‌شناسی، هماتولوژی، باکتری‌شناسی، فارماکولوژی، داروسازی عمومی و تخصصی، قارچ‌شناسی پزشکی، زیست‌شناسی، میکروبیولوژی، هماتولوژی، آزمایشگاهی و بانک خون، علوم آزمایشگاهی دامپزشکی، فیزیولوژی ژنتیک، خون‌شناسی آزمایشگاهی و بانک خون (هماتولوژی)، ژنتیک انسانی، مهندسی شیمی (بیوتکنولوژی)، مهندسی شیمی (زیست پزشکی)، مهندسی شیمی (داروسازی).

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترای حرفه‌ای و دکترای تخصصی دامپزشکی.

❖ مهارت:

- مهارت تدوین دستورالعمل‌های استاندارد
- مهارت نگهداری و کالیبراسیون تجهیزات آزمایشگاهی
- مهارت استریلیزاسیون مواد و وسایل آزمایشگاهی
- مهارت به‌کارگیری آخرین روش‌های آزمایشگاهی در تهیه و تولید واکسن و سرم
- مهارت تحقیق و آزمایش در زمینه انواع واکسن و سرم
- مهارت به‌کارگیری استاندارد عملیات آزمایشگاهی مطلوب
- مهارت کار با نرم‌افزارهای تخصصی آزمایشگاهی
- مهارت تهیه محلول‌ها، آنتی‌ژن‌ها
- مهارت تولید سرم‌های درمانی.

❖ دوره‌های آموزشی:

- استانداردسازی و تضمین کیفیت در آزمایشگاه
- ایمنی در آزمایشگاه
- احتیاطات استاندارد
- کنترل کیفی ابزارهای پایه آزمایشگاه

❖ پست‌های قابل تخصیص:

تعریف شغل

این رشته شغلی دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، عهده‌دار انجام آزمایش و تولید انواع واکسن و سرم‌های انسانی و دامی و همچنین نمونه‌برداری، قرنطینه، پاک‌سازی و ضدعفونی، سمپاشی، معدوم‌سازی می‌باشند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- همکاری در مستندسازی فعالیت‌های مربوطه به بخش‌های مختلف تحقیق و تولید واکسن و سرم.
- همکاری در انجام تست‌های سرولوژیکی مانند الیزا (ELISA)، آزمایش ایمونوفلورسان (IFA)، مهار هماگلوتینی (HI)، آگلوتیناسیون هماگلوتینین (HA) و کنترل واکسن‌های ویروسی و باکتریایی و سایر واکسن‌های تولیدی.
- همکاری در تولید انواع واکسن‌های خوراکی و تزریقی و سرم‌های درمانی، تولید سم براساس نیازهای جامعه.
- همکاری با کلیه آزمایشگاه‌های تحقیق و تولید فرآورده‌های بیولوژیک انسانی و دامی.
- همکاری با کارشناسان تحقیق و تولید واکسن و سرم در انجام وظایف و فعالیت‌های مختلف مربوط.
- انجام عملیات آزمایشگاهی مانند دریافت و آماده‌سازی نمونه، ساخت محیط کشت، استریلیزاسیون لوازم و تجهیزات.
- اعمال ضوابط بهداشتی و قرنطینه، پاک‌سازی، ضدعفونی، سم‌پاشی، معدوم‌سازی حیوانات.
- تهیه مواد اولیه و تولید واکسن‌های ویروسی انسانی و دام و طیور و پادتن‌های مختلف برای تشخیص امراض و بیماری‌ها مشترک انسان و دام براساس نیاز کشور.
- تهیه محیط‌های کشت جهت آزمایش‌های کنترلی و انجام آزمایش‌های کنترل بر روی فله (bulk) و سایر موارد.

- همکاری در تولید انواع واکسن‌های باکتریایی انسانی و دام.
- همکاری در تهیه بذر واکسینال برای تولید انواع واکسن‌های انسانی و دامی.
- کار با اتوکلاوها و استریل کردن وسایل آزمایشگاهی.
- ثبت دمای گرم‌خانه، سردخانه و دستگاه فریزر، تهیه و ارائه گزارش‌های و پیشنهادات.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: مدرک تحصیلی کاردانی در یکی از رشته‌های علوم آزمایشگاهی، آزمایشگاه دامپزشکی، دامپزشکی، بهداشتیاری دامپزشکی، بهداشت و بیماری‌های طیور، بهداشت و بیماری‌های دام‌های کوچک، علوم دارویی دامپزشکی، بهداشت و بیماری‌های گاو، بهداشت و بیماری‌های اسب، بهداشت و بیماری‌های آبزیان، برنامه‌ریزی کنترل و پیشگیری و ریشه‌کنی بیماری‌ها.

❖ مهارت:

- مهارت کار با نرم‌افزارهای آزمایشگاهی
- مهارت تهیه محلول‌ها، آنتی‌ژن‌ها و تولید سرم‌های درمانی
- مهارت انجام آزمایش‌های واکسن و سرم.

❖ دوره‌های آموزشی:

- استانداردسازی و تضمین کیفیت در آزمایشگاه
- ایمنی در آزمایشگاه
- کنترل کیفی ابزارهای پایه آزمایشگاه

❖ پست‌های قابل تخصیص:

کارآزمای آزمایشگاه آموزشی و تحقیقاتی سلامت

بهداشتی دهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، با انجام تحقیقات پایه ای، ابداع روش‌های مختلف، خلاقیت، نوآوری و تجزیه و تحلیل آموخته‌ها و یافته‌ها، اقدام به تولید دانش نموده و به انطباق هرچه بیشتر آموزش‌ها با آخرین دستاوردهای علمی- فنی و همچنین ارائه برنامه‌هایی که براساس آن‌ها کارآیی و اثربخشی آموزش پایه و بالینی پزشکی ارتقاء یابد می‌پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- کسب خط مشی و دستورالعمل‌های لازم از مافوق
- همکاری با اساتید در تدریس واحدهای درسی (عملی) برای دانشجویان پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، پرستاری، مامایی و علوم آزمایشگاهی و سایر رشته‌های علوم پزشکی با توجه به کوریکولوم آموزشی.
- تهیه محلول‌ها و معرف‌های لازم جهت برگزاری کلاس‌های آموزشی
- نوآوری در تهیه و تدوین دستورالعمل‌ها به منظور اجرا آزمایشات با روش‌های جدید
- همکاری و راهنمایی دانشجویان خارج از گروه
- همکاری با آزمایشگاه آموزشی و تحقیقاتی و انجام امور مربوط به آن
- تحویل دستگاه‌های پیشرفته آزمایشگاه و نظارت بر حسن استفاده از آن‌ها
- همکاری در تهیه مقالات علمی و قابل نشر در نشریات علمی
- همکاری با دانشجویان دکترا و کارشناسی ارشد رشته‌های علوم پایه آزمایشگاهی در امور مربوط به کارهای تحقیقاتی و پایان‌نامه‌ها
- شرکت در همایش‌ها و کنفرانس‌های علمی مربوطه در جهت آگاهی از نوآوری‌های علمی و ارتقاء دانش شغلی

- هماهنگی با شرکت مربوطه در مورد راه‌اندازی و نگهداری و تعمیر دستگاه‌های آزمایشگاه
- افزایش مهارت‌های شغلی از طریق شرکت در دوره‌های آموزشی و بازآموزی مربوطه
- همکاری در ارائه خدمت در آزمایشگاه‌های مختلف حسب تخصص موردنیاز
- ارائه خدمت در آزمایشگاه تحقیقاتی
- احصا فرایندهای آزمایشگاهی و شناسایی مشکلات و بهبود روشهای آن

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر مرتبط با فعالیت آزمایشگاه مربوطه.

❖ مهارت:

- مهارت تشخیص آزمایشگاهی روتین و اختصاصی
- مهارت اعمال روش‌های کنترل کیفی در آزمایشگاه
- مهارت آماده‌سازی، نگهداری، کالیبراسیون و تمیز کردن دستگاه‌ها.

❖ دوره‌های آموزشی:

- استانداردسازی و تضمین کیفیت در آزمایشگاه
- ایمنی در آزمایشگاه
- کنترل کیفی ابزارهای پایه آزمایشگاه

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- رئیس آزمایشگاه جامع تحقیقات : معاونت تحقیقات و فناوری
- کارشناس آزمایشگاه جامع تحقیقات : معاونت تحقیقات و فناوری
- کارشناس آزمایشگاه : دانشکده ها

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، وظایف حرفه‌ای خدمات تهیه، تولید، نگهداری، توزیع، عرضه و نظارت بر داروها از لحاظ کمی و کیفی، تأثیر داروها و عوارض جانبی، نقش درمانی و تداخلات آن‌ها و همچنین بررسی نسخ و اطمینان از تجویز صحیح دارو، مطالعه و بررسی قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت‌های دارویی کشور، تجزیه و تحلیل و ارزیابی اطلاعات دارویی یا سرپرستی، طرح‌ریزی و هماهنگی امور مرتبط با دارو را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- مطالعه و بررسی قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت‌های دارویی کشور و اجرای دقیق آن.
- تحقیق درخصوص داروهای جدید و شناسایی خواص، عوارض و تداخلات آن‌ها جهت آموزش اهل فن و آحاد مردم.
- تجزیه و تحلیل و ارزیابی اطلاعات دارویی جمع‌آوری شده از مراکز بهداشتی درمانی سطح استان و ارائه پس‌خوراند.
- انجام روش‌های کاربردی برای اصلاح نظام دارویی و مصرف بهینه دارو در نظام شبکه.
- پایش مدون و مستمر واحدهای تحت پوشش (ستاد - مراکز بهداشتی درمانی - خانه‌های بهداشتی).
- تحقیق و نظارت در اجرای عملیات آزمایشگاهی مطلوب (GLP) و اصول ساخت مطلوب (GMP) در واحدهای تولیدی دارویی.
- نظارت در تنظیم بودجه و احتیاجات فنی و مصرف اعتبارات پیش‌بینی شده و اقدام لازم به منظور تأمین احتیاجات.
- نظارت و بررسی کیفیت داروهای موجود در بازار دارویی کنترل کیفیت خرید مواد (PMQC).
- بررسی نسخ از نظر تداخل‌های دارویی، میزان داروی تجویز شده و مطابقت داروی تحویلی به بیمار

- با نسخه و توضیح کامل عوارض احتمالی و نکات احتیاط به بیمار.
- راهنمایی بیماران درخصوص داروهای نایاب و توصیه در دسترس ترین و مناسب ترین داروی موجود برای نسخه شدن توسط پزشک.
- نظارت بر کیفیت سرویس دهی داروخانه ها و شرکت های توزیع دارو و مراکز درمانی از طریق سرکشی های مرتب به آن ها و کوشش در برطرف کردن درخواست های آن ها و راهنمایی مسئولین مربوطه در انجام وظایف محوله.
- رسیدگی به درخواست دارویی بخش ها و تخصیص داروی مورد نیاز آن ها با توجه به سهمیه هریک از واحدهای مربوطه.
- نظارت بر امور فنی و اداری داروخانه از طریق سرکشی های مرتب به آن و کوشش در برطرف کردن نواقص و راهنمایی کارکنان و دانشجویان در انجام وظایف محوله.
- نظارت و کنترل برگ فروش های کارپردازان با اسناد خرید دارو.
- تشخیص و تهیه لیست داروهای مورد نیاز داروخانه و انبار دارویی مرکز و برآورد تعداد هریک از اقدام دارویی برحسب نیاز و بررسی و اظهارنظر در مورد تهیه و خرید دارو.
- نظارت و ارائه طریق کارکنان در مورد چگونگی نگهداری داروها در بخش - داروخانه و یا انبار دارویی مرکز.
- نظارت و ارائه طریق بر نحوه توزیع صحیح دارو به بخش ها و ثبت چگونگی مصرف دارو توسط بیمار طبق دستور پزشک معالجه.
- نظارت و رسیدگی مستمر بر داروخانه ها و شرکت های دارویی از لحاظ فنی کنترل موجودی و تاریخ مصرف داروها و نسخه پیچی و ساخت داروهای ترکیبی و اداره داروخانه.
- آموزش حین خدمت کارکنان داروخانه ها و بیمارستان ها در مورد داروهای شیمیایی، گیاهی، سمی و آتش زا.
- تعیین و برآورد نیاز استان به داروهای مخدر و الکل سفید و مطلق و نظارت مستمر و کنترل موجودی داروهای مخدر و انجام بازرسی های مستمر از مراکز دریافت داروی مخدر.
- رسیدگی به پرونده بیماران دریافت کنندگان داروهای اعتیادآور و نظارت بر نحوه تحویل دارو به بیماران و بیمارستان های تابعه.
- نظارت بر تنظیم آمار در مورد تعیین تعداد بیماران سرطانی استان، میزان مواد مخدر، میزان کشفیات مواد مخدر و آمار ماهیانه به مدیریت مربوطه.
- انجام آزمایش های شیمیایی و میکروبیولوژی از فرآورده های دارویی در کارخانجات تولید دارو.

- نظارت، بررسی، ارزیابی، بازرسی و انجام اقدامات مرتبط در کارخانجات تولید دارو.
- بررسی و کنترل دقیق دفاتر و نسخ اداره و کلیه بیمارستان‌های دانشگاه در مورد مصرف داروهای مخدر.
- برآورد نیاز دارویی شهر و مراکز، بیمارستان، داروخانه‌ها براساس نیاز و مصرف داروی واحدهای تابعه.
- تهیه و خرید دارو از شرکت‌ها، با هماهنگی مرکز بهداشت استان، معاونت غذا و دارو.
- پیش‌بینی و اجرای برنامه‌های آموزشی کارکنان بهداشتی و درمانی شبکه با توجه به پروتکل‌های کشوری در زمینه‌های مرتبط با دارو.
- انجام بازرسی از واحدهای تولید و عرضه دارو و مواد مخدر طبق برنامه‌ریزی.
- راهنمایی بیماران جهت دریافت داروهای کمیاب از مراکز توزیع.
- بررسی و ارزیابی کیفیت محصولات دارویی موجود در بازار دارویی و گزارش آن‌ها.
- نظارت بر کار داروسازان و تکنسین‌های امور دارویی در زمینه‌های داروهای مخدر (نارکوتیک).
- نظارت بر نحوه انبارداری در داروخانه‌های خصوصی و دولتی و شرکت‌های دارویی.
- نظارت بر امور دارویی اورژانس بیمارستان‌های دولتی و خصوصی و نظارت بر حسن انجام کار آن‌ها در حوزه امور دارویی.
- اطلاع‌رسانی دارویی و عوارض ناخواسته دارویی و بررسی نسخ پزشکان در واحد کمیته تجویز و مصرف منطقی دارو.
- رسیدگی به امور متقاضیان کسب صلاحیت تأسیس، انتقال محل و انتقال سرمایه داروخانه‌ها.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترای حرفه‌ای یا گواهینامه / دانشنامه تخصصی در رشته داروسازی.

❖ مهارت:

- مهارت نظارت بر عملکرد

- مهارت تحلیل اطلاعات
- مهارت به کارگیری ابزارهای آمار و اطلاعات
- مهارت حمل و کاربرد ایمن مواد خطرناک
- مهارت ایجاد مستندات دارویی
- مهارت به کارگیری تجهیزات دارویی
- مهارت انجام و یا استفاده از پژوهش های علمی و عملی در حیطه علوم دارویی
- مهارت اداره داروخانه های عمومی و تخصصی
- مهارت استفاده از مراجع داروسازی و علوم دارویی
- مهارت شناخت و برنامه ریزی برای حل مسائل مرتبط با دارو و سلامت.

❖ دوره های آموزشی:

- آشنایی با قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت های دارویی کشور
- اصول ساخت مطلوب (GMP) تخصصی صنایع داروسازی
- اصول و مقررات عملیات آزمایشگاهی مطلوب (GLP)

❖ پست های قابل تخصص:

- معاون فنی : معاونت بهداشتی
- کارشناس طب سنتی : معاونت بهداشتی
- کارشناس مسئول امور دارویی : معاونت بهداشتی، مراکز بهداشت شهرستان، مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس امور دارویی : معاونت بهداشتی، معاونت غذا و دارو، مراکز بهداشت شهرستان، بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی، ستاد شبکه
- مدیر طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
- رئیس اداره طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
- کارشناس مسئول تعالی و توسعه طب سنتی و مکمل : معاونت درمان

کارشناس تعالی و توسعه طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
 کارشناس طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
 کارشناس مسئول نظارت و اعتباربخشی طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
 کارشناس نظارت و اعتباربخشی طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
 کارشناس بررسی و تحلیل تجویز و مصرف منطقی دارو : معاونت غذا و دارو
 کارشناس مبارزه با قاچاق فرآورده های سلامت محور : معاونت غذا و دارو
 رئیس اداره نظارت و ارزیابی فرآورده های طبیعی، سنتی و مکمل: معاونت غذا و دارو
 کارشناس فرآورده های طبیعی، سنتی و مکمل : معاونت غذا و دارو
 مدیر نظارت و ارزیابی مواد و فرآورده های دارویی : معاونت غذا و دارو
 رئیس اداره صدور پروانه های امور دارویی : معاونت غذا و دارو
 رئیس اداره نظارت بر دارو، مواد مخدر و الکل : معاونت غذا و دارو
 رئیس اداره نظارت بر صادرات و واردات دارو: معاونت غذا و دارو
 دکتر داروساز : بیمارستانها

کارشناس تغذیه

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، فعالیت‌هایی شامل برنامه‌ریزی و ارائه خدمات تغذیه‌ای برای بیماران در بیمارستان‌ها و مراکز بهداشتی، شرکت در فعالیت‌های فرآوری غذا در مراکز تغذیه همگانی، بررسی و تحقیق و آموزش متون تغذیه‌ای در واحدهای آموزشی و تحقیقاتی، انجام خدمات تغذیه‌ای برای واحدهای دست‌اندرکار تغذیه جامعه و تنظیم و اجرای برنامه‌های آموزش تغذیه عمومی را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- تهیه و تدوین و اجرای برنامه‌های مربوط به امور تغذیه و رژیم درمانی بیماران.
- مطالعه و جمع‌آوری اطلاعات و ارزشیابی آمار حیاتی و تن‌سنجی (آنتروپومتریک) رشد و تکامل و بررسی کمبودهای تغذیه در اجتماعات و گروه‌های مختلف دانشجویی.
- تنظیم برنامه بازدید و پایش فرایندهای جاری در ارتباط با برنامه‌های کلان تغذیه کشوری.
- جمع‌آوری و تحلیل اطلاعات و آمار مربوط به وضعیت تغذیه‌ای بیماران.
- ارائه نظرات مشورتی و انجام مشاوره در امور تغذیه و رژیم درمانی برای بیماران بیمارستان.
- تهیه و تدوین برنامه‌های غذایی هفتگی، ماهانه و فصلی برای بیماران و کارکنان بیمارستان.
- انجام مشارکت‌های لازم در فعالیت‌های برون بخشی و درون بخشی با حوزه‌های مرتبط با تغذیه.
- نظارت بر اجرای برنامه‌های آموزشی تغذیه در سطوح عمومی، اختصاصی و عالی.
- تهیه و تنظیم برنامه‌های غذایی هفتگی، ماهانه و فصلی دانشجویان.
- انجام نیازسنجی غذایی دانشجویان جهت پیش‌بینی در تنظیم برنامه‌های غذایی.
- نظارت بر تهیه، نگهداری، پخت، توزیع و مصرف غذا با توجه به اصول بهداشتی و رژیم های غذایی با در نظر گرفتن شرایط تغذیه‌ای.

- تنظیم برنامه غذایی و محتوی سبد غذایی برای جمعیت گروه هدف در فرآیند برنامه غذایی روستا جهت طرح مشارکتی حمایتی مادران باردار.
- همکاری در زمینه پیشگیری و کنترل سوء تغذیه کودکان، مادران باردار و سالمندان.
- همکاری در زمینه ارتقاء فرهنگ تغذیه‌ای جامعه باهدف اصلاح الگوی مصرف و کنترل بیماری‌های مزمن مرتبط با تغذیه.
- ارائه نظرات مشورتی و انجام مشاوره در امور تغذیه و رژیم درمانی برای افراد.
- مطالعه و تدوین برنامه‌های مربوط به هماهنگ‌سازی امور تغذیه به منظور جلوگیری از بروز کمبودها، سوءتغذیه و مشکلات دیگر تغذیه‌ای.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی علوم تغذیه، علوم و صنایع غذایی (گرایش کنترل کیفی و بهداشتی) .

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد علوم تغذیه، علوم بهداشتی در تغذیه، تغذیه بالینی، علوم و صنایع غذایی (گرایش کنترل کیفی و بهداشتی) ، بهداشت و کنترل کیفی مواد غذایی، علوم تغذیه در بحران و حوادث غیر مترقبه، بیوشیمی، بهداشت و ایمنی مواد غذایی، فیزیولوژی ورزشی، میکروبیولوژی، مواد غذایی، سلامت سالمندی، کنترل مواد خوراکی و آشامیدنی، مهندسی کشاورزی (علوم و صنایع غذایی) ، تغذیه جامعه **مشروط** به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکرشده دربند الف.

ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکتری تخصصی (Phd) در یکی از رشته‌های علوم تغذیه، سیاست‌های غذا و تغذیه، علوم و صنایع غذایی، بهداشت و ایمنی مواد غذایی، فیزیولوژی ورزشی **مشروط** به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکرشده دربند الف و ب.

❖ مهارت:

- مهارت استفاده از ریاضی (جهت تعیین ارزش‌های مواد غذایی)
- مهارت تجویز رژیم درمانی و پیشگیری
- مهارت ارزیابی و تشخیص مشکلات تغذیه‌ای
- مهارت برنامه‌ریزی جهت ارتقا سلامت فرد خانواده، گروه و جامعه
- مهارت برآورد اعتبارات مالی و پیشنهادات بودجه
- مهارت کنترل برنامه‌های جاری مرتبط با غذا و ارزشیابی آن‌ها.

❖ دوره‌های آموزشی:

- آشنایی با برنامه‌های کلان تغذیه کشوری
- تغذیه بالینی و رژیم‌های درمانی در بیمارستان‌ها
- مدیریت تغذیه در بحران

❖ پست‌های قابل تخصص:

- کارشناس طب سنتی : معاونت بهداشتی
- رئیس گروه بهبود تغذیه جامعه : معاونت بهداشتی
- کارشناس تغذیه : معاونت بهداشتی، معاونت دانشجویی و فرهنگی، مراکز بهداشت شهرستان، مراکز خدمات جامع سلامت، دانشکده‌ها
- مدیر طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
- رئیس اداره طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
- کارشناس مسئول تعالی و توسعه طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
- کارشناس تعالی و توسعه طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
- کارشناس طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
- کارشناس مسئول نظارت و اعتباربخشی طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
- کارشناس نظارت و اعتباربخشی طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
- کارشناس مسئول تغذیه بالینی : معاونت درمان
- کارشناس تغذیه بالینی : معاونت درمان

- رئیس اداره نظارت و ارزیابی فرآورده های طبیعی، سنتی و مکمل : معاونت غذا و دارو
- کارشناس فرآورده های طبیعی، سنتی و مکمل : معاونت غذا و دارو
- رئیس اداره تغذیه دانشجویان : معاونت دانشجویی و فرهنگی
- کارشناس مسئول تغذیه : مراکز بهداشت شهرستان، مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس تغذیه و رژیم درمانی : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس مواد غذایی : دانشکده ها

کارشناس فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، با شناخت و آگاهی نسبت به شاخص‌های ساخت و کنترل مواد، فرمولاسیون محصولات در امر تولید و ساخت فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی نظارت و کنترل داشته و یا ارائه خدمات تخصصی در موسسات دولتی (سازمان غذا و دارو و معاونت‌های غذا و داروی دانشگاه‌های تابعه) را برعهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- مطالعه و تحقیق و جمع‌آوری اطلاعات فنی فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی و مواد اولیه آن‌ها در مورد کالاهای وارده به کشور و صادره از کشور از نظر ترکیب شیمیایی و مطابقت با استانداردهای مربوطه.
- بررسی و اعلام نظر در خصوص مجوز صادرات و واردات مواد اولیه آرایشی و بهداشتی
- نظارت بر اجرای اصول ساخت مطلوب (GMP) و عملیات آزمایشگاهی مطلوب (GLP) در مراکز تولید و نگهداری مواد آرایشی و بهداشتی
- نظارت بر اجرای قوانین و ضوابط فنی و بهداشتی فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی و معرفی متخلفین به مراجع ذیصلاح با هماهنگی مسئولین مربوطه.
- کنترل و نظارت بر ساخت مواد آرایشی از نظر فرمول ترکیبی و بهداشتی بودن محصول
- حذف مواد افزودنی غیرمجاز و جلوگیری از آلودگی‌های شیمیایی، میکروبی، قارچی و سموم.
- نظارت و کنترل بر واحدهای تولیدی در مراحل ساخت فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی.
- کنترل کیفیت مواد اولیه مورد استفاده در صنایع آرایشی و بهداشتی
- کنترل و نظارت بر شرایط و نحوه نگهداری فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی
- کنترل و نظارت فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی در سطح عرضه

- کنترل و نظارت بر بهبود شرایط تولید ظروف و مواد بسته‌بندی و بهبود شرایط بسته‌بندی فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی
- بازرسی از کارخانجات و واحدهای تولیدی در مراحل مختلف تولید و ارائه نظرات کارشناسی در جهت اصلاح موارد بهداشتی و کیفیت تولیدات
- صدور پروانه‌های ساخت تولید فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی
- صدور پروانه‌های بهره‌برداری و مسئولین فنی کارخانجات تولید کننده فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی
- تایید نقشه‌های واحدهای تولیدی قبل از احداث و تایید تجهیزات و تأسیسات آزمایشگاه بر اساس ضوابط و مقررات سازمان.
- بازرسی و جلوگیری از فعالیت متخلفین قانون در خصوص فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی و ارائه گزارش به مقام مافوق
- بررسی، کنترل و نظارت و بهبود شرایط تولید فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی و نمونه‌برداری از محصولات تولیدشده و جلوگیری از عرضه مواد غیر قابل مصرف
- همکاری با مراجع قضایی و انتظامی در برخورد با تخلفات احتمالی در تولید و قاچاق فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله
- مشارکت در آموزش همگانی در زمینه اطلاعات مرتبط با فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی
- تسهیل زمینه‌های آموزش مسئولین فنی کارخانجات
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه
- ثبت منبع کارخانجات تولید کننده خارجی
- صدور و تمدید پروانه‌های بهداشتی وارداتی
- صدور پروانه مسئول فنی شرکتهای واردکننده
- صدور و تایید گواهی‌های بهداشتی فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی
- صدور گواهی فروش آزاد جهت فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی صادراتی
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا تخصصی (Phd) در یکی از رشته‌های شیمی (شیمی محض، شیمی آلی، شیمی تجزیه، شیمی کاربردی، شیمی دارویی، شیمی فیزیک)، بیوشیمی، مهندسی شیمی (داروسازی)، نظارت بر امور دارویی، میکروبیولوژی.

ب: دارا بودن مدرک دکترا حرفه‌ای داروسازی یا دانشنامه تخصصی در یکی از رشته‌های داروسازی، نانوفناوری دارویی.

❖ مهارت:

- مهارت انجام وظایف محوله، مهارت انجام بازرسی از واحدهای تولیدی
- مهارت ارائه مطالب علمی و تحقیقی

❖ دوره‌های آموزشی:

- اعتبارسنجی فرآیند تولید و کنترل صنایع آرایشی و بهداشتی
- عملیات ساخت مطلوب (GMP)
- اصول و قوانین عملیات آزمایشگاهی مطلوب (GLP)

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کارشناس مبارزه با قاچاق فرآورده‌های سلامت محور: معاونت غذا و دارو
- مدیر نظارت و ارزیابی فرآورده‌های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی: معاونت غذا و دارو
- کارشناس مسئول صدور پروانه‌های مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی: معاونت غذا و دارو
- کارشناس صدور پروانه‌های فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی: معاونت غذا و دارو
- رئیس اداره نظارت بر عرضه فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی: معاونت غذا و دارو
- کارشناس فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی: معاونت غذا و دارو
- رئیس اداره نظارت بر صادرات و واردات فرآورده‌های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی

: معاونت غذا و دارو

کارشناس مواد و فرآورده های خوراکی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی : ستاد شبکه

کارشناس مواد خوراکی و آشامیدنی

بهداشتی دهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست هایی است که متصدیان آنها، با شناخت و آگاهی نسبت به شاخص های ساخت و کنترل مواد، در امر تولید و ساخت فرآورده های خوراکی و آشامیدنی نظارت و کنترل داشته و ارائه خدمات تخصصی در واحدهای تولیدی و آزمایشگاه های مواد خوراکی و آشامیدنی کارخانجات و موسسات دولتی را برعهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت ها

- مطالعه و تحقیق و جمع آوری اطلاعات فنی مواد خوراکی و آشامیدنی و مواد اولیه آنها در مورد کالاهای وارده به کشور و صادره از کشور از نظر ترکیب شیمیایی و مطابقت با استانداردهای مربوطه.
- مطالعه و تحقیق و بررسی منابع سازمان های بین المللی و آموزشی
- نظارت بر اجرای اصول ساخت مطلوب (GMP) و عملیات آزمایشگاهی مطلوب (GLP) در مراکز تولید و نگهداری مواد خوراکی و آشامیدنی و تلاش برای ایجاد بستر مناسب بر اخذ گواهی سرمیزی سیستم تحلیل خطر نقاط کنترل بحرانی (HACCP) توسط واحدهای مربوطه.
- نظارت بر اجرای قوانین و ضوابط فنی و بهداشتی فرآورده های خوراکی و آشامیدنی و معرفی متخلفین به مراجع ذیصلاح با هماهنگی مسئولین مربوطه.
- کنترل و نظارت بر شرایط و نحوه نگهداری فرآورده های خوراکی و آشامیدنی
- کنترل و نظارت بر فرآیندهای بهبود کیفیت فرآورده های خوراکی و آشامیدنی در سطح عرضه
- کنترل و نظارت بر فرآیندهای بهبود شرایط تولید ظروف و مواد بسته بندی و بهبود شرایط بسته بندی فرآورده های خوراکی و آشامیدنی
- کنترل کیفیت مواد اولیه مورد استفاده در صنایع خوراکی و آشامیدنی
- تایید آزمایشگاه های کنترل کیفیت واحدهای تولیدی در راستای اجرای عملیات آزمایشگاهی مطلوب

(GLP).

- کنترل و نظارت مستمر بر فعالیت مراکز تولید و بسته‌بندی فرآورده‌های خوراکی و آشامیدنی و ظروف و اسباب باری کودکان، سردخانه‌ها، انبارهای نگهداری مواد غذایی و...
- مشارکت در آموزش همگانی در زمینه مواد خوراکی و آشامیدنی و همچنین تسهیل زمینه‌های آموزش مسئولین فنی کارخانجات
- بررسی و اعلام نظر در خصوص مجوز صادرات و واردات مواد اولیه خوراکی و آشامیدنی
- نظارت و کنترل واحدهای تولیدی در مراحل ساخت فرآورده‌های خوراکی و آشامیدنی.
- تهیه لیست رنگ‌های مجاز و اسانس‌های مصرفی مواد و انطباق آن‌ها با فرمولی که متقاضیان جهت ساخت مواد ارائه می‌کنند.
- ایجاد هماهنگی درون بخشی و برون بخشی در راستای حل معضلات مرتبط با بهداشت و ایمنی مواد غذایی.
- همکاری با فعالیتهای بهداشت محیط شهرستان‌ها و بازدید حضوری از وضعیت مواد غذایی در اماکن
- بازرسی از کارخانجات و واحدهای تولیدی در مراحل مختلف تولید و ارائه نظرات کارشناسی در جهت اصلاح موارد بهداشتی و کیفیت تولیدات
- بررسی اسناد و مدارک پروانه‌های ساخت تولید فرآورده‌های خوراکی و آشامیدنی
- بررسی و اعلام نظر در خصوص صدور پروانه‌های تاسیس بهره‌برداری و مسئولین فنی کارخانجات تولیدی فرآورده‌های خوراکی و آشامیدنی
- تایید نقشه‌های واحدهای تولیدی قبل از احداث و تایید تجهیزات و تأسیسات آزمایشگاه بر اساس ضوابط و مقررات سازمان.
- بازرسی و جلوگیری از فعالیت متخلفین قانون در خصوص فرآورده‌های خوراکی و آشامیدنی و ارائه گزارش به مقام مافوق
- بررسی، کنترل و نظارت و بهبود شرایط تولید فرآورده‌های خوراکی و آشامیدنی و نمونه‌های اخذ شده و جلوگیری از عرضه مواد غیر قابل مصرف
- همکاری با مراجع قضایی و انتظامی در برخورد با تخلفات احتمالی در تولید و قاچاق فرآورده‌های خوراکی و آشامیدنی
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله

- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی علوم تغذیه، علوم و صنایع غذایی، مهندسی صنایع غذایی، مهندسی کشاورزی (گرایش علوم و صنایع غذایی).

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های علوم تغذیه، علوم و صنایع غذایی، علوم و صنایع غذایی (کنترل کیفی و بهداشتی)، علوم بهداشتی در تغذیه، بهداشت و ایمنی مواد غذایی، بهداشت مواد غذایی، کنترل مواد خوراکی و آشامیدنی، شیمی دارویی، سم‌شناسی، نظارت بر امور دارویی، زیست‌فناوری پزشکی، میکروبیولوژی مواد غذایی، ترکیبات طبیعی و دارویی دریایی، نانو فناوری پزشکی مهندسی کشاورزی (گرایش علوم و صنایع غذایی)، مهندسی شیمی (داروسازی) ، میکروبیولوژی، شیمی (شیمی آلی، شیمی تجزیه، شیمی دارویی، شیمی فیزیک) ترجیحاً مشروط به دارا بودن کارشناسی در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکر شده در بند الف .

ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترا تخصصی (Phd) در یکی از رشته‌های علوم تغذیه، شیمی دارویی، شیمی مواد خوراکی و آب‌شناسی پزشکی، مهندسی صنایع غذایی، علوم و صنایع غذایی (گرایش کنترل کیفی و بهداشتی)، میکروبیولوژی، بهداشت و ایمنی مواد غذایی، بهداشت مواد غذایی، نانو فناوری پزشکی، سیاست‌های غذا و تغذیه، سم‌شناسی، زیست‌مواد دارویی، نانو فناوری دارویی، ترجیحاً مشروط به دارا بودن مدرک کارشناسی و کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکر شده در بند الف و ب.

د: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترای حرفه‌ای رشته دامپزشکی.

❖ مهارت:

- مهارت انجام آزمایشات فیزیکی
- میکروبی و حسی در کنترل ایمنی فرآورده‌ها
- مهارت شناسایی و اندازه‌گیری ترکیبات و مواد متشکله
- مهارت به کاربران روش‌های دقیق آزمایشگاهی
- مهارت ارائه مطالب علمی و تحقیقی.

❖ دوره‌های آموزشی:

- اعتبارسنجی فرآیند تولید و کنترل صنایع غذایی
- عملیات ساخت مطلوب (GMP)
- اصول و قوانین عملیات آزمایشگاهی مطلوب (GLP)
- سیستم تجزیه و تحلیل و کنترل در تولید مواد غذایی سرمیزی سیستم تحلیل خطر نقاط کنترل بحرانی (HACCP)

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کارشناس طب سنتی : معاونت بهداشتی
- مدیر طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
- رئیس اداره طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
- کارشناس مسئول تعالی و توسعه طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
- کارشناس تعالی و توسعه طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
- کارشناس طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
- کارشناس مسئول نظارت و اعتباربخشی طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
- کارشناس نظارت و اعتباربخشی طب سنتی و مکمل : معاونت درمان
- کارشناس مبارزه با قاچاق فرآورده های سلامت محور : معاونت غذا و دارو
- رئیس اداره نظارت و ارزیابی فرآورده های طبیعی، سنتی و مکمل : معاونت غذا و دارو
- کارشناس فرآورده های طبیعی، سنتی و مکمل : معاونت غذا و دارو
- مدیر نظارت و ارزیابی فرآورده های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی : معاونت غذا و دارو
- کارشناس مسئول صدور پروانه های مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی : معاونت غذا و دارو
- کارشناس صدور پروانه های مواد خوراکی، آشامیدنی : معاونت غذا و دارو
- رئیس اداره نظارت بر عرضه فرآورده های خوراکی، آشامیدنی : معاونت غذا و دارو
- کارشناس مواد خوراکی و آشامیدنی : معاونت غذا و دارو
- رئیس اداره نظارت بر صادرات و واردات فرآورده های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی : معاونت غذا و دارو
- کارشناس مواد و فرآورده های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی : ستاد شبکه

کارشناس تجهیزات پزشکی

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده فعالیت‌هایی است که به انجام کارهای فنی، مطالعاتی و برنامه‌ریزی در زمینه تولید، واردات، صادرات تجهیزات پزشکی، بهداشتی-درمانی و انجام تحقیقات نظری و عملی در زمینه بهبود کیفیت تولید و نگهداری لوازم پزشکی و آموزش چگونگی راه‌اندازی، نگهداری، کالیبراسیون لوازم و تجهیزات پزشکی و تعمیر آن‌ها و نظارت بر تهیه قطعات یدکی و نصب آن‌ها و نیز بازدید از دستگاه‌ها و ماشین آلات می‌پردازد.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- بررسی و کارشناسی مدارک و مستندات به منظور ثبت وسایل پزشکی (تجهیزات و ملزومات مصرفی پزشکی)، صدور یا لغو پروانه‌ها و مجوزها در چهارچوب ضوابط و مقررات جاری در حوزه تجهیزات و ملزومات پزشکی.
- مشارکت در تهیه و تدوین آیین‌نامه‌ها، ضوابط، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها، چک لیست‌ها، فرم‌ها و معیارهای استاندارد.
- اجرای صحیح و به موقع کلیه ضوابط، دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های ابلاغی.
- مشارکت در امور آموزشی عمومی و اختصاصی.
- مشارکت در پیاده‌سازی استانداردهای اعتباربخشی در مرکز درمانی.
- تحلیل فرآیندها و ارائه پیشنهادات به منظور ارتقای فرایندهای جاری و تکریم ارباب رجوع.
- رسیدگی و اظهار نظر کارشناسی به شکایات واصله.
- تکمیل و به‌روزرسانی بانک اطلاعات سامانه و تهیه نرم افزارهای موردنیاز.
- انجام بازدیدهای میدانی برحسب نیاز.
- بررسی و کارشناسی مدارک و مستندات به منظور خرید و ارزیابی کیفی تجهیزات و ملزومات پزشکی.

- مشارکت در اجرای مدیریت نگهداشت و کنترل کیفی تجهیزات پزشکی.
- کارشناسی و نظارت بر اسقاط، انبارش، نصب و راهاندازی و خدمات پس از فروش تجهیزات پزشکی.
- بررسی و کارشناسی صورتحساب‌های صادره (فاکتورها) و قراردادهای مرتبط با تجهیزات و ملزومات پزشکی
- پیگیری و اجرای امور تفویض شده.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته تحصیلی مهندسی پزشکی (کلیه گرایش‌ها).
- ب: مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد یا دکترا تخصصی (Phd) در رشته تحصیلی مهندسی پزشکی (کلیه گرایش‌ها) مشروط به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی مهندسی پزشکی.

❖ مهارت:

- مهارت ارائه مشاوره فنی به کاربران تجهیزات پزشکی
- عیب‌یابی و تعمیر تجهیزات پزشکی
- مهارت نصب و راهاندازی تجهیزات فنی بیمارستان
- مهارت آماده‌سازی، نگهداری، کالیبراسیون و تمیز کردن دستگاه‌ها.

❖ دوره‌های آموزشی:

- سیستم نگهداری و تعمیرات فراگیر TPM
- برنامه‌ریزی نگهداری و تعمیرات PM

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کارشناس تجهیزات پزشکی : اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث، معاونت درمان، معاونت غذا و دارو، بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی، دانشکده‌ها، ستاد شبکه
- مدیر تامین و نگهداشت تجهیزات پزشکی : معاونت درمان

- رئیس اداره تامین و نگهداشت تجهیزات پزشکی : معاونت درمان
- کارشناس مسئول تجهیزات پزشکی : معاونت درمان، معاونت غذا و دارو، مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس مسئول تجهیزات آزمایشگاهی : معاونت درمان
- کارشناس تجهیزات آزمایشگاهی : معاونت درمان
- کارشناس تجهیزات دندانپزشکی : معاونت درمان
- کارشناس مبارزه با قاچاق فرآورده های سلامت محور : معاونت غذا و دارو
- مدیر نظارت و ارزیابی ملزومات و تجهیزات پزشکی : معاونت غذا و دارو
- کارشناس مسئول ملزومات پزشکی : معاونت غذا و دارو
- کارشناس ملزومات پزشکی : معاونت غذا و دارو

کارشناس بینایی سنجی

بهداشتی دهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، فعالیت‌های مختلف در زمینه بینایی سنجی (اپتومتری) با به‌کارگیری شیوه‌های جدید و پیشرفته، تحقیق در زمینه‌های طراحی، تنظیم کردن (فیت) و ساخت انواع عدسی‌های تماسی و دستگاه‌های انکساری (اپتیکی)، انجام آزمایش‌های تشخیصی الکتروفیزیولوژی چشم و عکس‌برداری از قسمت‌های قدامی و خلفی چشم، ارجاع بیماران به متخصص ذی‌ربط جهت درمان و اجرای برنامه‌های آموزشی و تحقیقاتی مرتبط با اپتومتری را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- انجام مطالعات لازم در زمینه دانش بینایی سنجی و پیشرفت‌های حاصله از آن.
- انجام مشاوره در امور بهداشتی چشم و بینایی در محیط‌های کار.
- بررسی، تشخیص و تصحیح نارسایی‌ها و عیوب انکساری با تجویز عدسی مناسب.
- انجام آزمون‌های تشخیصی بیماری‌های بخش قدامی چشم از قبیل آب سیاه (گلوکوم)، آب‌مروراید (کاتاراکت) و....
- انجام آزمون‌های ویژه از قبیل مکان‌نگاری (توپوگرافی)، سونوگرافی چشم.
- اندازه‌گیری میدان بینایی چشم.
- ارائه تمرینات ویژه و ورزش‌های ارتوپتیک جهت بهبود بینایی.
- معاینه دقیق چشم جهت اشکال‌یابی چشم از جهت تنبلی، نزدیک‌بینی، دوربینی و تاریینی (آستیگماتیسم).
- تعیین نمره و تجویز عینک برای رفع عیوب انکساری به کمک داروهای فلج‌کننده عضلات چشم (سیکلوپلژیک).
- ساخت و ارائه عینک‌های مربوط به عیوب انکساری.

- تجویز وسایل کمک بینایی از قبیل بزرگ نما، چشمی های مرکب (اکولرهای کامپاند) و سایر تجهیزات با تأیید کمیته علمی مربوطه.
- تشخیص و درمان غیر دارویی و غیر جراحی اختلالات دید دوچشمی، انحرافات عضلانی آشکار و غیر آشکار، فلجی و غیر فلجی.
- شرکت فعال در دوره های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقا معلومات و توانمندی های شغلی و به کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد یا دکترای تخصصی (PhD) در رشته بینایی سنجی.

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد مدیریت توان بخشی **مشروط** به دارا بودن مدرک کارشناسی بینایی سنجی.

❖ مهارت:

- مهارت انجام معاینات بینایی سنجی (اپتومتری)،
- مهارت انجام آزمون های مکان نگاری (توپوگرافی) قرنیه،
- مهارت اندازه گیری دید محیطی (پریمتری)،
- مهارت عیب یابی ابزارهای بینایی سنجی (اپتومتری)،
- مهارت تشخیص بیماری های انکساری (اپتیک)،
- مهارت تحقیق و پژوهش،
- مهارت درمان نارسایی های بینایی.

❖ دوره‌های آموزشی:

- آسیب‌شناسی چشم،
- تحلیل مشاهدات بالینی،
- بهداشت و مراقبت‌های چشمی

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کارشناس بینایی سنجی : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی، دانشکده ها

کارشناس شنوایی شناسی

بهداشتی دهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، به ارزیابی و تشخیص اختلالات شنوایی و تعادل، پیشگیری و حفاظت شنوایی از طریق بررسی آلودگی‌های صوتی کارخانجات و مراکز پر سروصدا و کاهش خسارت‌های ناشی از آلودگی صوتی، توان بخشی شنوایی شامل ساخت و تجویز انواع قالب گوش و تجویز و ارزیابی وسایل کمک شنوایی، مشاوره با افراد کم‌شنوا و ناشنوا می‌پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- تحقیق و گردآوری مقالات نوین در زمین شنوایی شناسی و بررسی یافته‌های علمی تازه برای بالا بردن دانش کاری.
- انجام آزمایش شنوایی سنجی با دیپازون و تست‌های الکتروفیزیولوژی و آزمایش‌های تکمیلی برای تعیین محل ضایعه و تعیین و تجویز نوع سمعک برای بیمار.
- غربالگری شنوایی نوزادان براساس پروتکل شنوایی.
- انجام تست‌های شنوایی سنجی (ادیومتری) و تست‌های عملکرد شیپور استاش.
- ارزیابی وزوز گوش، تجویز پوشاننده‌ها، تربیت شنیداری و شنوایی سنجی اطفال.
- تعیین میزان و عیوب شنوایی و تفسیر گوش (ادیوگرام).
- تهیه گزارش‌های لازم جهت ارائه به مسئولین ذی ربط.
- مشاوره با والدین بیمار از نظر پیگیری آزمایش‌های و ارجاع به گفتار درمانی.
- قالب‌گیری و ساخت قالب گوش و سمعک.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی (PhD) در رشته شنوایی شناسی.

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد مدیریت توان بخشی **مشروط** به دارا بودن مدرک کارشناسی شنوایی شناسی.

❖ مهارت:

- مهارت تفسیر ادیوگرام
- مهارت به کارگیری آزمایش های سنجش شنوایی
- مهارت به کارگیری ریاضی در محاسبه میزان شنوایی
- مهارت لبخوانی، عیب یابی ابزارهای شنوایی سنجی، پیشگیری و حفاظت شنوایی
- مهارت مشاوره شنوایی شناسی
- مهارت آموزش و مشاوره به مبتلایان به اختلالات شنوایی

❖ دوره های آموزشی:

- آشنایی با روش های جدید توان بخشی شنوایی
- آشنایی با وسایل کمک شنیداری و تکنولوژی های آن
- آشنایی با آزمون های شنوایی سنجی و تعادل گوش

❖ پست های قابل تخصیص:

- کارشناس شنوایی شناسی - بیمارستانها

کارشناس اعضای مصنوعی

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، اقدام به اندازه‌گیری، قالب‌گیری و ساخت اندام‌های مختلف بدن و اسپلینت‌های ثابت و متحرک می‌نمایند و به عنوان عضو تیم توانبخشی برخی از فعالیت‌های توان‌بخشی معلولین را انجام می‌دهد یا طرح‌ریزی و هماهنگی و سرپرستی امور مرتبط با توان‌بخشی را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- شرکت و همکاری با تیم درمانی برای رسیدن به هدف درمانی بیمار.
- تهیه آمارهای مربوطه به بخش فنی.
- تکمیل فرم پذیرش مقدماتی بیماران طبق دستور پزشک معالج.
- ارائه خدمات مشاوره‌ای به دیگر اعضای تیم توانبخشی و متخصصین علوم پزشکی در تجویز هر چه‌بهرتر انواع اعضای مصنوعی و وسایل کمکی.
- همکاری و مشاوره در تدوین استانداردهای تجویز، طراحی و ساخت انواع مختلف اعضای مصنوعی و وسایل کمکی.
- همکاری با تیم‌های بهداشتی و درمانی در جهت کاهش معلولیت و توصیه‌های پیشگیرانه به افراد سالم.
- آماده نمودن بیماران و راهنمایی بیماران جهت انجام اندازه‌گیری‌های لازم.
- آماده نمودن تجهیزات و وسایل موردنیاز برحسب ساخت وسایل کمکی اندام‌های مصنوعی.
- کمک به ساخت وسایل موردنیاز بیماران جهت بهبود عملکرد اندام‌های معلولین، اصلاح ناهنجاری‌ها و سایر موارد.
- کمک به ساخت اعضای مصنوعی جهت بهبود عملکرد و ظاهر افراد دچار قطع عضو.

- کمک به ساخت انواع اسپلینت های ثابت و متحرک تحت نظارت مسئول مربوطه.
- اندازه گیری، قالب گیری و ساخت اندام های مختلف بدن.
- انجام پیگیری های لازم در ارتباط با خدمات ارائه شده به بیماران.
- حفظ و حراست و جمع آوری وسایل و دستگاه های مورد استفاده.
- شرکت فعال در دوره های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی های شغلی و به کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی (PhD) در رشته اعضای مصنوعی و وسایل کمکی.

❖ مهارت:

- مهارت قالب گیری اندام های بدن،
- مهارت استفاده از نرم افزار قالب گیری اندام های بدن،
- مهارت برقراری ارتباط با بیمار،
- مهارت استفاده از تجهیزات توان بخشی،
- مهارت طراحی و ساخت انواع اعضای مصنوعی و وسایل کمکی.

❖ دوره های آموزشی:

- آشنایی با روش های نوین ساخت وسایل کمکی اندام های مصنوعی،
- آموزش مهارت های اجتماعی به بیمار،
- کاربرد صحیح تجهیزات ساخت وسایل کمکی و نحوه نگهداری آن

❖ پست های قابل تخصیص:

کارشناس فیزیوتراپی

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

- این شغل در برگرفته پست های سازمانی است که متصدیان آنها با رویکرد همه جانبه سلامت نگر و غیرتهاجمی باطرح ریزی و اجرای برنامه های توانبخشی و بهره گیری از تکنیک ها و درمان های فیزیکی نظیر حرکت ، گرما ، لیزر و...که منجر به بهبود یا بازیابی عملکرد فیزیکی ، به حداکثر رساندن توانایی حرکتی ، تسکین سندرم های درد یا پیشگیری از مشکلات فیزیکی مرتبط با آسیب ها و دیگر صدمات و اختلالات میگردد، به درمان بیماران می پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت ها

- استفاده از منابع علمی به روز در زمینه توانبخشی بیماران و مشاوره، طرح ریزی و اجرای برنامه فیزیوتراپی برای بیماران و نظارت بر نحوه انجام فیزیوتراپی در مراکز درمانی بخش دولتی و خصوصی
- پذیرش، تست، ارزیابی و درمان بیماران با استفاده از آخرین یافته های علمی در رشته فیزیوتراپی
- مشارکت در آموزش عملی دانشجویان کارشناسی در بیمارستان ها و بخش های درمانی تابعه (کارآموزی و کارورزی) و ارزشیابی کیفیت آموزش
- انجام فیزیوتراپی برای بیماران نظیر تمرین درمانی، فیزیوتراپی تنفسی، الکتروتراپی و سایر درمانهای مورد نظر برای بیماران سرپایی و بستری
- تعیین درمان و هدف درمان بر اساس تشخیص و نوع بیماری یا معلولیت و تعیین ساعات و جلسات درمانی
- تشخیص عارضه، طرح ریزی وسایل کمکی و تجویز ساخت آن ها (اسپلینت) با درنظر گرفتن نوع معلولیت و آموزش به بیماران و خانواده آنها در خصوص نحوه استفاده و به کارگیری صحیح وسایل ارتز و پروتز.
- تلاش برای جلوگیری از پیشرفت معلولیت از طریق تعیین برنامه های درمانی متناسب بر حسب نوع

- معلولیت، ارزشیابی حرفه ای وضعیت معلولین ذهنی و جسمی و تعیین حرف متناسب برای ایشان در حد امکان، انجام اقدامات لازم آموزشی و درمانی جهت خودکفا نمودن معلولین
- همکاری در برنامه های غربالگری افراد در معرض خطر ابتلا به اختلالات اسکلتی عضلانی و انتخاب و بکارگیری تکنیک های درمانی مناسب برای درمان آن ها.
- پیشگیری از بیماری ها و عوارض ناشی از بی حرکتی و کم تحرکی در بیماران بستری، سالمندان و معلولین و گروه های در معرض خطر
- شرکت فعال در دوره های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی های شغلی و به کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله، مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه
- مشاوره به تیم پزشکی جهت تعیین کاربرد فیزیوتراپی و مشاوره فیزیوتراپی به گروههای نیازمند
- مشارکت فعال در تیم های درمانی و توانبخشی.
- مهارت کنترل درد با روشهای فیزیوتراپی، درمان محدودیت های حرکتی، اصلاح وضعیت ظاهری و الگوی راه رفتن، تقویت عضلات، کاهش تورم و التهاب، ترمیم بافت آسیب دیده، بدست آوردن تعادل مطلوب، بهبود وضعیت قلبی - عروقی و تنفسی، حفظ و افزایش دامنه حرکتی مفاصل، ارزیابی اختلالات حرکتی با منشاء سیستم وستیبولار و حسی پیکری، ارزیابی اختلالات کف لگن
- تجویز و آموزش استفاده از ارتز و پروتزهای مربوطه و وسایل کمکی
- استفاده از انواع مدالیتی های الکتروتراپی
- انجام درمان های دستی و تمرین درمانی و حرکت درمانی
- استفاده از تجهیزات تمرین درمانی و درمانهای دستی مرتبط

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی فیزیوتراپی.

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد فیزیوتراپی، فیزیوتراپی ورزشی، مدیریت توانبخشی، آسیب های ورزشی و حرکات اصلاحی، ارگونومی، آناتومی، فیزیوتراپی فیزیولوژی مشروط به دارا بودن مدرک کارشناسی فیزیوتراپی.

ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترای تخصصی (PhD) فیزیوتراپی، مدیریت توانبخشی، آسیب های ورزشی و حرکات اصلاحی، ارگونومی، فیزیولوژی، آناتومی **مشروط** به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد در یکی از رشته های تحصیلی ذکر شده در بند الف و ب.

❖ مهارت:

- مهارت برقراری ارتباط با بیمار و ارزیابی فیزیکی و حرکتی، تفکر نقادانه، استدلال بالینی، برنامه ریزی روشهای فیزیوتراپی
- مهارت شناخت محیط زندگی بیمار
- مهارت آموزش به بیمار و خانواده.

❖ دوره های آموزشی:

- ایمنی تجهیزات توانبخشی، کاربرد صحیح تجهیزات توانبخشی و نگهداری آن
- تمرین درمانی، الکتروتراپی، آب درمانی، کینزیوتیپینگ
- تجویز و آموزش استفاده ابزار های کمکی
- غربالگری و پیشگیری از اختلالات اسکلتی عضلانی

❖ پست های قابل تخصیص:

- کارشناس امور توانبخشی : معاونت درمان
- کارشناس فیزیوتراپی : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی، دانشکده ها
- کارشناس مسئول امور توانبخشی : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی

کارشناس کاردرمانی

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل در برگیرنده پست های سازمانی است که متصدیان آن ها با رویکرد همه جانبه و کل نگر، مداخلات تخصصی کاردرمانی را در اختلالات جسمانی یا روانی، از سنین نوزادی تا سالمندی در تمامی سطوح مختلف سلامت شامل پیشگیری، درمان و توانبخشی ارائه می دهند. کاردرمانگر وظیفه ارزیابی، طرح ریزی و اجرای برنامه های کاردرمانی را بر عهده دارد و در این حرفه از طریق توانمندسازی مولفه های حسی، حرکتی، شناختی و اجتماعی در هر فرد به توانمندسازی و استقلال افراد در انجام کارهای لازم در زندگی شامل فعالیت های مراقبت از خود، فعالیت های اجتماعی، امور شغلی و تحصیلی، فعالیت های بازی یا اوقات فراغت و همچنین مسائل مربوط به خواب می پردازد.

نمونه وظایف و مسئولیت ها

- استفاده از منابع علمی به روز در زمینه ارزیابی، طرح ریزی درمان، مشاوره و اجرای مداخلات کاردرمانی برای بیماران متناسب با نیازهای جسمانی، شناختی و روانی-اجتماعی
- بازدید از محیط زندگی یا کار به منظور افزایش تطابق بیمار با محیط و افزایش استقلال عملکردی فرد
- ارائه خدمات حمایتی و مراقبتی و اجرای مداخلات تخصصی در شرایط حوادث و بلایا
- تشخیص عارضه، تعیین وسایل کمکی و تطابقی محیطی و تجویز ساخت آن ها (اسپلینت) با در نظر گرفتن نوع معلولیت
- استفاده از تجهیزات و تکنولوژیهای به روز توانبخشی به منظور ارزیابی و اجرای مداخلات کاردرمانی در حوزه های توانبخشی جسمانی، توانبخشی عصبی-شناختی و روانی در انواع اختلالات نورولوژیک، ارتوپدیک، تکاملی کودکان، سالمندان و بیماریهای خاص بر اساس اهداف متناسب با رشته کاردرمانی و بر اساس صلاحیتها و اصول مندرج در کریکولوم آموزشی

- مشاوره و آموزش مهارت های لازم به بیمار و خانواده به منظور دستیابی به اهداف درمانی و پیشگیری از ضایعات ناشی از مراقبت و معلولیت
- آموزش به جامعه به منظور پیشگیری اولیه و رفع موانع فیزیکی، اجتماعی و ... برای افراد با نیاز خاص
- ارزیابی و ارزشیابی پیش حرفه ای و حرفه ای معلولین ذهنی و جسمی و تعیین حرف متناسب
- مشارکت و نظارت بر امر آموزش بالینی دانشجویان و فراگیران
- غربالگری و شناسایی بهنگام مشکلات رشدی در نوزادان و کودکان
- راه اندازی، نظارت و مدیریت بخش کاردرمانی در مراکز بیمارستانی و یا موسسات تخصصی توانبخشی

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی کاردرمانی.
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد کاردرمانی، علوم اعصاب، علوم شناختی، مدیریت توانبخشی، توانبخشی شناختی، روانشناسی، آسیب های ورزشی و حرکات اصلاحی، مشاوره توانبخشی، ارگونومی **مشروط** به دارا بودن مدرک کارشناسی کاردرمانی .
- ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترای تخصصی (PhD) کاردرمانی، علوم اعصاب، علوم شناختی، مدیریت توانبخشی، توانبخشی شناختی، روانشناسی، آسیب های ورزشی و حرکات اصلاحی، ارگونومی **مشروط** به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد در یکی از رشته های تحصیلی ذکر شده در بند الف و ب.

❖ مهارت:

- مهارت توانایی استدلال بالینی از ابعاد علمی، عملی، تعاملی، اخلاقی و تفکر نقادانه،
- مهارت ساخت، تجویز و آموزش استفاده از اسپلینت، وسایل تطبیقی و وسایل کمکی
- مهارت گروه درمانی
- مهارت تجزیه و تحلیل اطلاعات مربوط به ارزیابی مددجو

- مهارت ارائه مشاوره کاردرمانی
- مهارت شناخت محیط زندگی بیمار
- مهارت اجرای تکنیک های دستی و مدالیته های درمانی مجاز

❖ دوره های آموزشی:

- آشنایی با تئوری ها، رویکردها و مداخلات جدید کاردرمانی
- فعالیت درمانی در کاردرمانی
- تجویز و آموزش استفاده ابزار های کمکی
- توانبخشی شناختی ، توانبخشی روانی-اجتماعی و یکپارچگی حسی و حرکت درمانی
- مداخلات کاردرمانی در نوزادان و کودکان، بیماریهای نورولوژی، روانپزشکی، ارتوپدی، سالمندان، ضایعات دست و بیماریهای خاص

- پست های قابل تخصیص:

- کارشناس امور توانبخشی : معاونت درمان
- کارشناس مسئول امور توانبخشی : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس کار درمانی : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی، دانشکده ها

کارشناس گفتاردرمانی

بهداشتی دهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل در برگیرنده پست های سازمانی است که متصدیان آن ها به غربالگری، پیشگیری، ارزیابی، تشخیص، درمان، آموزش و مشاوره در اختلالات گفتار، زبان و برقراری ارتباط و بلع دهانی حلقی می پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت ها

- مصاحبه، ارزیابی، شناخت نیازها و مشکلات ارتباطی (گفتار، زبان، پرگماتیک)، بلع دهانی-حلقی و شناختی توانخواه(بیمار)، خانواده و زمینه اجتماعی که در آن زندگی می کنند.
- تعیین اهداف متناسب با نیازهای ارتباطی، بلع دهانی-حلقی و شناخت، و انتخاب و اجرای روشهای درمانی مناسب با اهداف.
- اجرای فعالیت های درمانی بر اساس آنالیز عملکردی و ارزیابی مجدد از نتایج درمان.
- ارائه تشخیص تخصصی گفتاردرمانی مبتنی بر علایم، علل و شواهد مربوط و تعیین برنامه درمان و اهداف
- تعیین نیاز بیماران با اختلالات ارتباطی به تجهیزات تخصصی یا کمکی
- آموزش مهارت ها به بیمار و خانواده
- آموزش به جامعه (پیشگیری اولیه و رفع موانع فیزیکی، اجتماعی و ... برای افراد با نیاز خاص)
- ارتقای فردی کاردرمانگر برای دستیابی به آخرین مدارک و منابع علمی مربوط رشته
- مشارکت در امر آموزش بالینی دانشجویان
- ارائه مشاوره در مراکز بستری، سرپایی و حرفه ای بهداشتی مدارس و سازمانها
- ارائه مشاوره به اعضای دیگر تیم درمان
- غربالگری و شناسایی بهنگام مشکلات رشدی در نوزادان و کودکان

- پیشگیری از ضایعات اکتسابی ویا اتفاقی ناشی از مراقبت و معلولیت در بیماری های مختلف
- پیشگیری از عوارض شغلی و رفع abuse و misuse با آموزش بهداشت صدا و نحوه برقراری ارتباط سالم.
- پیشگیری از عوارض ارتباطی، گفتاری و صوتی ناشی از malposture و پیآمدهای استفاده از درمانهای تهاجمی و صدمات فیزیکی.
- راه اندازی و اداره کردن بخش گفتاردرمانی بر مبنای عوامل انسانی و محیطی مورد نیاز
- مدیریت علمی و اجرایی برنامه های درمانی به عنوان راهبر تیم درمان در مواردی که مشکل اصلی مراجع در حوزه گفتاردرمانی است.
- مدیریت امور بخش گفتاردرمانی در ارتباط با دیگر بخش های درمانگاه و یا بیمارستان.
- همکاری و ارتباط با سایر اعضا تیم درمان، مسئولین و دست اندر کاران سلامت جامعه.
- ثبت فعالیتهای گفتاردرمانی و تهیه گزارش های مورد نیاز بنابر درخواست به مسئولین ذیربط.
- همکاری با سازمان نظام پزشکی و وزارت بهداشت و درمان در گزارش دادن و جلوگیری از مداخله غیر مجاز و متخلفانه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی گفتاردرمانی
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد یا دکترای تخصصی (PhD) گفتاردرمانی، علوم اعصاب، علوم شناختی، مدیریت توانبخشی، توانبخشی شناختی، روانشناسی، زبان شناسی **مشروط** به دارا بودن مدرک کارشناسی گفتاردرمانی.

❖ مهارت:

- مهارت تفکر نقادانه ، خلاق و مهارت های حل مسئله
- مهارت توانایی استدلال بالینی از ابعاد علمی، عملی، تعاملی، اخلاقی و فرهنگی با تاکید بر اخلاق حرفه ای، رعایت منشور اخلاقی حقوق بیماران و پایبندی به انجام درمان مبتنی بر شواهد.

- مهارت مدیریت، برنامه ریزی درمان و برقراری ارتباط مثبت و سازنده.
- مهارت سالم سازی و مناسب سازی فیزیکی و روانی محیط زندگی، مدرسه یا کار با مراجع.
- مهارت آشنائی، تجویز و آموزش استفاده از تجهیزات تشخیصی و درمانی مختلف مرتبط با گفتار، زبان، شناخت، بلع دهانی-حلقی و ارتباط.
- مهارت به کارگیری شیوه های مختلف ارزیابی مانند مصاحبه، مشاهده، آزمون های رسمی و غیررسمی گفتاردرمانی
- مهارت تجزیه و تحلیل اطلاعات مربوط به ارزیابی توانخواه انتخاب و اجرای فعالیت ها و روش های مداخله فردی یا گروهی.
- مهارت تطبیق وسایل و تجهیزات توانبخشی با وضعیت توانخواه.

❖ دوره های آموزشی:

- آشنایی با ابزارهای ارزیابی و اندازه گیری نتایج درمانی
- توانبخشی شناختی
- توانبخشی روانی-اجتماعی
- گفتاردرمانی در نوزادان و کودکان
- گفتاردرمانی در بیماریهای نورولوژی
- گفتاردرمانی در سالمندان
- صوت درمانی (حنجره)
- گفتاردرمانی در بیماریهای پیشرونده و خاص

❖ پست های قابل تخصیص:

- کارشناس امور توانبخشی : معاونت درمان
- کارشناس گفتار درمانی : مراکز آموزشی درمانی، دانشکده ها

کارآزمای سلامت سالمندی

بهداشتی روانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، با تمرکز بر ابعاد جسمی، روانی، فرهنگی و اجتماعی به ارتقا سلامت، ارائه خدمات باز توانی و توان‌بخشی و بهبود کیفیت زندگی سالمندان، بر اساس دانش روز و نیاز سالمندان می‌پردازند یا سرپرستی، طرح‌ریزی و هماهنگی امور مرتبط با سلامت سالمندان را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- مطالعه و برنامه‌ریزی در جهت تحکیم مبانی، اصول و ارزش‌های متعالی اخلاقی، فرهنگی و اجتماعی اسلام در گروه‌های سالمندی.
- مطالعه و برنامه‌ریزی در عرصه‌های ارائه خدمات آموزشی، پژوهشی، بهداشتی، درمانی و توان‌بخشی سلامت به گروه‌های سالمندان.
- برنامه‌ریزی مناسب در تحقق رویکرد سلامت همه جانبه (جسمی، روحی، معنوی و اجتماعی) با مشارکت سایر سازمان‌ها.
- مطالعه و برنامه‌ریزی در جهت افزایش آگاهی، مسئولیت‌پذیری، توانمندی و مشارکت فعال فرد، خانواده، جامعه در تأمین حفظ ارتقای سلامت سالمند.
- مشارکت در انجام طرح‌های کاربردی به منظور تمرکز و یکپارچگی در سیاست‌گذاری و تخصیص منابع مالی و غیرمالی نظام سلامت به سالمندان.
- ارائه راهکارهای مناسب در جهت اجرایی شدن مراقبت‌های جامع و یکپارچه سلامت سالمندی با محوریت عدالت و تأکید بر پاسخگویی، اطلاع‌رسانی شفاف، اثربخشی، کارایی و بهره‌وری در قالب شبکه بهداشتی و درمانی منطبق بر سطح‌بندی، استقرار نظام ارجاع و پزشک خانواده در کلیه شهرها و روستاها.

- ارائه پیشنهاد‌های مناسب در برخورداری عادلانه سالمندان از مراقبت مداوم، نظام‌مند و ساختاریافته در عرصه‌های بهداشتی و درمانی.
- ارائه پیشنهاد‌های مناسب در برخورداری عادلانه سالمندان در بهره‌مندی عادلانه از سبد غذایی و آشامیدنی مطلوب و مکفی.
- بررسی آماری جمعیت سالمندان کشور و پیش‌بینی تسهیلات و امکانات بهداشتی درمانی و رفاهی لازم برای پاسخ‌دهی به نیازهای سالمندان.
- بررسی و برنامه‌ریزی و تعیین اهداف و خط‌مشی‌های اجرایی در زمینه بهداشت خانواده در قالب سیاست‌های وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی.
- همراهی با پزشک و سایر کارشناسان عضو تیم در بازدیدهایی که از مراکز بهداشتی به عمل آمده و ارائه کمک‌های لازم به ایشان در انجام وظایف محوله.
- ثبت مشخصات و شرح حال مراجعین به مراکز بهداشتی من جمله اندازه‌گیری درجه حرارت، فشارخون و وزن بیماران پیش از معاینات پزشکی.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد یا دکترا تخصصی (Phd) در رشته‌های سلامت سالمندی و سالمندشناسی.
- ب: دارا بودن دانشنامه تخصصی در رشته طب سالمندی.

❖ مهارت:

- مهارت آموزش، طراحی، تحقیق روش‌های مداخله بهداشتی
- مهارت پایه و کاربردی در زمینه سلامت و مراقبت‌های جامع سالمندان
- مهارت حل مساله برای کمک به تحلیل مشکلات سالمندان

- مهارت ارزیابی مراقبت‌ها و خدمات مرتبط با سالمندان
- مهارت برنامه‌ریزی پایش و ارزیابی مراقبت‌های دوران سالمندی
- مهارت مشاوره در امور سالمندان
- مهارت آموزش شیوه‌های مراقبت از خود، باز توانی
- مهارت آموزش چگونگی مواجهه با اثرات اجتماعی بیماری.

❖ دوره‌های آموزشی:

- تکریم سالمندان مبتنی بر ارزش‌های متعالی اسلام
- آشنایی با برنامه‌های مراقبت سالمندان و شاخص‌های بهداشتی مرتبط با آن
- برنامه‌ریزی استراتژیک و عملیاتی
- آمار پیشرفته

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- مدیر سلامت خانواده، جمعیت و مدارس : معاونت بهداشتی
- رئیس گروه سلامت میانسالان و سالمندان : معاونت بهداشتی
- کارشناس سلامت میانسالان : معاونت بهداشتی
- کارشناس سلامت سالمندان : معاونت بهداشتی

کارشناس پرتوشناسی (رادیولوژی)

بهداشتی دهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، به انجام کلیه فنون مختلف رادیوگرافی ساده، تزریق ماده حاجب با نظارت و سرپرستی پزشک، همکاری با متخصص پرتوشناسی جهت انجام کارهای تخصصی رادیولوژی در بخش رادیولوژی و بخش‌های بستری، انتخاب روش‌های مناسب برای کار با پرتوهای یون‌ساز و انجام برنامه‌های آموزشی و تحقیقاتی در زمینه رادیولوژی را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- پذیرش بیماران مراجعه‌کننده به بخش رادیولوژی با معرفی پزشک معالج.
- مطالعه به منظور انتخاب روش‌های مناسب برای کار با پرتوهای یون‌ساز.
- نظارت بر نحوه نگهداشت و حفاظت از دستگاه‌های رادیوگرافی، سی.تی اسکن و ام.آر.آی.
- کنترل و نظارت بر کنترل کیفیت دستگاه‌های رادیوگرافی و گرافی‌های انجام‌شده.
- نظارت و بازرسی مراکز پرتو پزشکی.
- آشنایی با داده‌های تخصصی و فوق تخصصی مورد استفاده در رادیولوژی و آگاهی از عوارض جانبی آن‌ها با همکاری متخصصین رادیولوژی.
- پذیرش بیماران مراجعه‌کننده به بخش رادیولوژی با معرفی پزشک معالج با اولویت بیماران اورژانسی.
- ارائه دستورات و آمادگی‌های قبلی لازم برای بیماران برحسب نوع گرافی درخواستی با هماهنگی متخصص رادیولوژی.
- انجام گرافی‌های عادی، تخصصی، ماموگرافی و همچنین اسکن‌های درخواستی.
- آماده نمودن بیمار برای عکسبرداری از عضو.
- آماده نمودن و به‌کارگیری دستگاه با توجه به مدت تشعشع لازم و سایر عوامل فنی جهت رادیوگرافی یا فلوروسکوپی.

- بررسی و کنترل دستگاه‌های رادیولوژی و رادیوگرافی و اعلام موارد نقص به مسئولین مربوطه.
- نظارت بر فعالیت کارکنان رادیولوژی و سایر کارکنان ذی‌ربط.
- نظارت بر نحوه نگهداری و کاربرد دستگاه‌ها و چشمه‌های مولد پرتوهای ایکس و همکاری با سازمان‌ها و مراکز ذیصلاح.
- بررسی آمار و اطلاعات بخش رادیولوژی و ارائه گزارش اقدامات انجام‌یافته.
- ظهور و ثبوت کلیشه‌های تهیه‌شده و نظارت بر فرآیند آن.
- ارائه خدمات تشخیصی جهت بیماران بستری در بخش‌ها و یا بیماران تحت پوشش مراکز مراقبت در منزل و....
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته تکنولوژی پرتوشناسی (رادیولوژی).
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در رشته علوم داروهای پرتوزا، رادیو بیولوژی و حفاظت پرتویی، نانوتکنولوژی پزشکی، فیزیک پزشکی، فناوری تصویربرداری پزشکی (MRI)، فناوری تصویربرداری پزشکی (سی.تی.اسکن)، بیوفیزیک، آناتومی (علم تشریح)، مهندسی هسته‌ای (پرتو پزشکی)، مشروط به دارا بودن مدرک کارشناسی در رشته تحصیلی تکنولوژی پرتوشناسی.
- ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترا تخصصی (Phd) در رشته علوم داروهای پرتوزا، رادیو بیولوژی و حفاظت پرتویی، نانوتکنولوژی پزشکی، فیزیک پزشکی، بیوفیزیک، مهندسی هسته‌ای (پرتو پزشکی)، علوم و فناوری‌های تصویربرداری پزشکی (گرایش تصویربرداری عصبی) مشروط به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته تکنولوژی پرتوشناسی و کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکرشده در بند ب.

❖ مهارت:

- مهارت برقراری ارتباط رفتار با بیمار
- مهارت تحلیل اطلاعات، مهارت به کارگیری ابزارهای آمار و اطلاعات
- مهارت عیب‌یابی ابزارهای رادیولوژی و رادیوگرافی
- مهارت تزریق ماده حاجب با نظارت و سرپرستی پزشک
- مهارت انجام فنون ساده و پیشرفته و تخصص رادیوگرافی
- مهارت حفاظت در برابر اشعه (برای خود، بیمار و سایر افراد در معرض)
- مهارت آماده‌سازی، نگهداری، کالیبراسیون و تمیز کردن دستگاه‌ها.

❖ دوره‌های آموزشی:

- ایمنی و سلامت شغلی و بهداشت محیط
- آشنایی با روش‌های رایج تصویربرداری
- احیای قلبی و ریوی پایه

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کارشناس مسئول رادیولوژی: بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس رادیولوژی: بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی، دانشکده‌ها

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، با آشنایی کامل به روش‌های بکارگیری اشعه یونیزان در علم پزشکی به انجام کلیه روش‌های مختلف رادیوگرافی‌ها به استثنای فلوروسکوپی و تزریق ماده حاجب، تحت نظر متخصص مربوطه می‌پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- نظارت برای پذیرش بیماران و ثبت رادیوگرافی‌های روزانه.
- کنترل کیفیت رادیوگرافی‌های انجام‌شده و تکرار کلیشه‌های نامطلوب در صورت لزوم.
- همکاری در آموزش عملی دانشجویان رشته تکنولوژی رادیولوژی.
- تهیه و تنظیم آمار و گزارش اقدامات هفتگی و ماهیانه و ارائه لیست لوازم و داروهای موردنیاز واحد رادیولوژی به کارشناس مربوطه.
- ارائه دستورات لازم جهت بیماران قبل از انجام رادیولوژی.
- راه‌اندازی و آماده نمودن دستگاه قبل از رادیوگرافی با رعایت نکات ایمنی و اعلام موارد خرابی به مسئولین مربوطه.
- به‌کارگیری پوشش حفاظتی و روش‌های مناسب به منظور حفاظت بیمار و پرسنل در برابر پرتوهای یونیزان.
- راهنمایی بیمار جهت گرفتن حالت مناسب به نحوی که مشاهده عضو بیمار برای رادیوگرافی درخواستی امکان‌پذیر باشد.
- بکارگیری دستگاه با توجه به شرایط تابش و سایر عوامل فنی جهت رادیوگرافی.
- آماده نمودن و به‌کارگیری دستگاه با توجه به مدت تشعشع لازم و سایر عوامل فنی جهت رادیوگرافی یا فلوروسکوپی.

- مشارکت و همکاری با کارشناسان مربوطه و پزشک متخصص در انجام کلی روش‌های پرتونگاری (آنژیوگرافی، فلوروسکوپی یا سی.تی.اسکن و...) و تهیه لوازم مورد نیاز.
- انجام کلیه امور مربوط به تاریکخانه از قبیل ساخت داروهای ظهور و ثبوت، تنظیم نور ایمنی، کنترل تاریخ مصرف فیلم‌ها و غیره.
- نظارت بر امر پذیرش بیماران و ثبت رادیوگرافی‌های روزانه.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی در یکی از رشته‌های تکنولوژی پرتوشناسی (رادیولوژی).
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی تکنولوژی پرتوشناسی دهان و فک و صورت صرفاً جهت رادیولوژی دهان و دندان.

❖ مهارت:

- مهارت برقراری ارتباط با بیمار
- مهارت تحلیل اطلاعات
- مهارت به‌کارگیری ابزارهای آمار و اطلاعات
- مهارت عیب‌یابی ابزارهای رادیولوژی و رادیوگرافی
- مهارت گزارش‌گیری
- مهارت تزریق ماده حاجب با نظارت و سرپرستی پزشک
- مهارت انجام تکنیک‌های ساده و پیشرفته و تخصص رادیوگرافی (به‌استثنای فلوروسکوپی)
- مهارت آماده‌سازی، نگهداری، کالیبراسیون و تمیز کردن دستگاه‌ها.

❖ دوره‌های آموزشی:

- ایمنی و سلامت شغلی
- آشنایی با روش‌های رایج تصویربرداری
- احیای قلبی و ریوی پایه

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کاردان رادیولوژی : مراکز آموزشی درمانی، دانشکده ها

کارشناس پرتودرمانی

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، با کاربرد مواد رادیواکتیو و اشعه ایکس و حفاظت در برابر خطرات ناشی از تشعشع پرتوهای یونیزان در رادیوتراپی و استفاده از دستگاه‌های رادیوتراپی و انجام فنون مختلف پرتودرمانی و شیمی‌درمانی زیر نظر مستقیم پزشک متخصص پرتودرمانی به درمان بیماران سرطانی می‌پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- پیش‌بینی نیازهای بخش از قبیل تجهیزات و قطعات مصرفی و غیرمصرفی و دستگاه‌های دزیمتری جدید و ملزومات مربوطه.
- کنترل سیستم‌های درمانی، تجهیزات، نگهداشت و مراقبت از آن‌ها با درنظر گرفتن کالیبراسیون دستگاه‌ها.
- آشنایی کامل کار با تجهیزات و دستگاه‌های رادیوتراپی و دستگاه شبیه‌ساز.
- رعایت کامل اصول حفاظتی و مراقبت و حمایت جسمی و روانی از بیماران در طول روزهای درمانی.
- رعایت ظرفیت کاری دستگاه‌ها و اتخاذ تدابیر و پیش‌بینی‌های لازم برای اوقات خرابی دستگاه‌ها.
- انجام برنامه و تکنیک درمانی در بالاترین کیفیت زیر نظر متخصصین.
- کنترل کیفی و ایجاد شرایط مناسب جهت تضمین کیفیت از شروع تا پایان درمان.
- اندازه‌گیری صحیح و منظم دوز اشعه (دوزیمتری).
- کنترل کیفی عملکرد دستگاه‌های رادیوتراپی از لحاظ مکانیکی و همچنین از لحاظ پایداری اشعه در فواصل زمانی معین.
- مانیتورینگ بخش رادیوتراپی به لحاظ حفاظت پرتوی.
- نظارت بر حفاظت پرتوی کارکنان از نظر رعایت اصل ALARA و همچنین آزمایشات لازم در

فواصل زمانی معین.

- کالیبراسیون دقیق دستگاه هنگام شروع درمان بیمار.
- پذیرش بیماران و نوبت‌دهی به آنان با رعایت آرامش بیماران.
- تهیه ماسک و قالب‌گیری و حفاظ سازی (شیلدینگ) و موم سازی.
- آماده‌سازی بیمار جهت درمان‌های تجویز شده (قبل و حین درمان) و رعایت موارد الزامی.
- هماهنگی با مسئولین ذی‌ربط به منظور رفع نارسایی‌های موجود در دستگاه‌ها و تجهیزات مورد استفاده.
- اطلاع‌رسانی به شرکت‌های طرف قرارداد جهت انجام سرویس‌های دوره‌ای و نگهداری دستگاه‌ها و تجهیزات.
- حالت‌دهی به بیماران طبق دستور پزشکی و مطابق با اتاق شبه‌ساز (سیمولاتور).
- آموزش بیماران توأم با عطف و مهربانی به منظور حفظ امور بهداشتی شخصی و ارائه توصیه‌های لازم پزشکی.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته تکنولوژی پرتودرمانی (رادیوتراپی)
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی (PhD) در رشته‌های فیزیک پزشکی، رادیو بیولوژی و حفاظت پرتویی، علوم داروهای پرتوزا، مهندسی هسته‌ای (پرتو پزشکی) مشروط به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی تکنولوژی پرتودرمانی.

❖ مهارت:

- مهارت سنجش میزان پرتوهای پزشکی
- مهارت استفاده از پرتوهای یونیزان در روش‌های مختلف درمان بیماری‌ها (غالباً توده‌های بدخیم)

- مهارت استفاده از اصول حفاظتی و مراقبت و حمایت جسمی و روانی از بیماران
- مهارت انجام تحقیق و پژوهش.

❖ دوره‌های آموزشی:

- دوره حفاظت در برابر تشعشعات پرتوهای یونیزان در رادیوتراپی
- آشنایی با روش‌های رایج پرتو درمانی
- احیای قلبی و ریوی پایه

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کارشناس مسئول پرتودرمانی : مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس پرتودرمانی : مراکز آموزشی درمانی

کاردان پرتودرمانی

بهداشتی دهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، در انجام تکنیک‌های درمانی ساده، ساخت قالب‌ها و ثابت نگه‌دارنده‌های درمانی، مراقبت از بیمار و آماده‌سازی بیماران سرطانی و با انجام تکنیک‌های مختلف پرتودرمانی زیر نظر مستقیم پزشک متخصص پرتودرمانی به درمان بیماران سرطانی می‌پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- پیش‌بینی نیازهای بخش از قبیل تجهیزات و قطعات مصرفی و غیرمصرفی و دستگاه‌های دزیمتری جدید و ملزومات مربوطه.
- کنترل سیستم‌های درمانی، تجهیزات، نگهداشت و مراقبت از آن‌ها با درنظر گرفتن کالیبراسیون دستگاه‌ها.
- رعایت ظرفیت کاری دستگاه‌ها و اتخاذ تدابیر و پیش‌بینی‌های لازم برای اوقات خرابی دستگاه‌ها.
- پذیرش بیماران و نوبت‌دهی به آنان با رعایت آرامش بیماران.
- تهیه ماسک و قالب‌گیری و حفاظ‌سازی (شیلدینگ) و موم‌سازی.
- آماده‌سازی بیمار جهت درمان‌های تجویز شده (قبل و حین درمان) و رعایت موارد الزامی.
- هماهنگی با مسئولین ذی‌ربط به منظور رفع نارسایی‌های موجود در دستگاه‌ها و تجهیزات مورد استفاده.
- اطلاع‌رسانی به شرکت‌های طرف قرارداد جهت انجام سرویس‌های دوره‌ای و نگهداری دستگاه‌ها و تجهیزات.
- حالت‌دهی به بیماران طبق دستور پزشکی و مطابق با اتاق شبیه‌ساز (سیمیولاتور).
- آموزش بیماران توأم با عطوفت و مهربانی به منظور حفظ امور بهداشتی شخصی و ارائه توصیه‌های لازم پزشکی.

- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی در رشته تکنولوژی پرتودرمانی (رادیوتراپی).

❖ مهارت:

- مهارت سنجش میزان پرتوهای پزشکی
- مهارت استفاده از اصول حفاظتی و مراقبت و حمایت جسمی و روانی از بیماران
- مهارت برقراری ارتباط با بیمار.

❖ دوره‌های آموزشی:

- دوره حفاظت در برابر تشعشعات پرتوهای یونیزان در رادیوتراپی
- آشنایی با روش‌های رایج پرتو درمانی / احیای قلبی و ریوی پایه

❖ پست‌های قابل تخصیص:

کارشناس پزشکی هسته‌ای

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، با استفاده از اشعه یونیزان و رادیو داروها در تشخیص و درمان بیماری‌ها، به انجام تکنیک‌های مختلف تشخیصی و درمانی زیر نظر مستقیم پزشک متخصص پزشکی هسته‌ای و نیز بکارگیری روش‌های مختلف حفاظت در برابر تشعشعات یون‌ساز می‌پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- برنامه‌ریزی و هماهنگی در جهت تهیه لوازم و داروهای موردنیاز بخش پزشکی هسته‌ای.
- دادن دستورات و آمادگی‌های لازم به بیمار جهت انجام روش‌های تشخیصی یا درمانی.
- آماده نمودن بیمار در مجاورت یا بر روی تخت جهت انجام اسکن.
- آماده نمودن و راه‌اندازی دستگاه‌ها و تجهیزات پزشکی هسته‌ای و سایر عوامل فنی لازم.
- انجام اقدامات لازم برای حفاظت در برابر پرتوها برای کارکنان و بیماران تحت نظارت مقام مسئول.
- همکاری در انجام کارهای روزانه از جمله تهیه و آماده‌سازی رادیو داروها، تجویز و یا تزریق به بیماران و انجام اسکن‌ها.
- آماده‌سازی، تمیز کردن، نگهداری و کاربرد لوازم و تجهیزات پزشکی هسته‌ای بر اساس دستورالعمل‌ها و نکات احتیاطی ضروری (دوربین گاما، کالیبراسیون دوز اشعه، دوزیتر محیطی و...)
- مطالعه و تحقیق در مورد پیشرفت‌های علمی و تکنولوژیک در زمینه پزشکی هسته‌ای و کسب دانش روزآمد.
- طرح‌ریزی و انجام برنامه‌های آموزشی و تحقیقاتی با همکاری و نظارت متخصص پزشکی هسته‌ای.
- همکاری با کارشناسان مربوطه در طرح‌ریزی و انجام برنامه‌های آموزشی و پژوهشی با نظارت متخصص پزشکی هسته‌ای واحد مربوطه.

- عیب‌یابی و اعلام به موقع موارد نقص دستگاه‌ها به مقام مربوطه و پیگیری رفع نقص تا به‌کارگیری مجدد دستگاه.
- بررسی آمار و گزارش اقدامات هفتگی و ماهانه جهت ارائه به سرپرست مربوطه.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته تکنولوژی پرتودرمانی، تکنولوژی پزشکی هسته‌ای.

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و دکترا تخصصی (Phd) در رشته‌های تحصیلی رادیو بیولوژی و حفاظت پرتویی، فیزیک پزشکی، علوم داروهای پرتوزا، علوم و فناوری‌های تصویربرداری پزشکی (گرایش تصویربرداری سلولی ملکولی و تصویربرداری عصبی)، مهندسی هسته‌ای (پرتو پزشکی)، بهداشت پرتوها مشروط به دارا بودن مدرک کارشناسی در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکرشده در بند الف.

❖ مهارت:

- مهارت عیب‌یابی ابزارهای پزشکی هسته‌ای
- مهارت اطمینان از کیفیت پرتونگاری
- مهارت سنجش میزان پرتوهای پزشکی
- مهارت استفاده از آشکارساز پرتوهای پزشکی
- مهارت کار با دستگاه‌های پزشکی هسته‌ای و تصویربرداری
- مهارت آماده‌سازی، نگهداری، کالیبراسیون و تمیز کردن دستگاه‌ها.

❖ دوره‌های آموزشی:

- بهداشت کاربردی انرژی هسته‌ای و امواج الکترومغناطیس
- امواج رادیواکتیو موجود در محیط و اصول
- حفاظت و کاهش آسیب آن‌ها
- نحوه نگهداری و کاربرد صحیح دستگاه‌ها

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کارشناس مسئول پزشکی هسته‌ای : مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس پزشکی هسته‌ای : مراکز آموزشی درمانی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، با آشنایی کامل به روش‌های بکارگیری اشعه یونیزان و رادیو داروها در تشخیص و درمان به مشارکت در انجام کلیه روش‌های مختلف تشخیصی و درمانی زیر نظر مستقیم پزشک متخصص پزشکی هسته‌ای و کارشناس مربوطه و نیز بکارگیری روش‌های مختلف حفاظت در برابر تشعشعات یون‌ساز می‌پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- آماده نمودن بیمار در مجاورت یا بر روی تخت جهت انجام اسکن.
- آماده نمودن و راه‌اندازی دستگاه‌ها و تجهیزات پزشکی هسته‌ای و سایر عوامل فنی لازم.
- انجام اقدامات لازم برای حفاظت در برابر پرتوها برای کارکنان و بیماران تحت نظارت مقام مسئول.
- همکاری در انجام کارهای روزانه از جمله تهیه و آماده‌سازی رادیو داروها، تجویز و یا تزریق به بیماران و انجام اسکن‌ها.
- آماده‌سازی، تمیز کردن، نگهداری و کاربرد لوازم و تجهیزات پزشکی هسته‌ای بر اساس دستورالعمل‌ها و نکات احتیاطی ضروری (دوربین گاما، کالیبراسیون دوز اشعه، دوزیمتر محیطی، ...).
- مشارکت در دادن دستورات و آمادگی‌های لازم به بیمار جهت انجام روش‌های تشخیصی یا درمانی.
- عیب‌یابی و اعلام به موقع موارد نقص دستگاه‌ها به مقام مربوطه و پیگیری رفع نقص تا بکارگیری مجدد دستگاه.
- همکاری با کارشناسان مربوطه در طرح‌ریزی و انجام برنامه‌های آموزشی و تحقیقاتی با نظارت متخصص پزشکی هسته‌ای واحد مربوطه.
- همکاری و هماهنگی در جهت تهیه لوازم و داروهای موردنیاز بخش پزشکی هسته‌ای.
- بررسی آمار و گزارش اقدامات هفتگی و ماهانه جهت ارائه به سرپرست مربوطه.

- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی در رشته تکنولوژی پزشکی هسته‌ای.

❖ مهارت:

- مهارت برقراری ارتباط با بیمار
- مهارت عیب‌یابی ابزارهای پزشکی هسته‌ای
- مهارت سنجش میزان پرتوهای پزشکی
- مهارت استفاده از آشکارساز پرتوهای پزشکی
- مهارت کار با دستگاه‌های پزشکی هسته‌ای و تصویربرداری
- مهارت آماده‌سازی، نگهداری، کالیبراسیون و تمیز کردن دستگاه‌ها.

❖ دوره‌های آموزشی:

- ایمنی و سلامت شغلی
- بهداشت کاربردی انرژی هسته‌ای و امواج الکترومغناطیس
- امواج رادیواکتیو موجود در محیط و اصول
- حفاظت و کاهش آسیب آن‌ها
- نحوه نگهداری و کاربرد صحیح دستگاه‌ها

❖ پست‌های قابل تخصیص:

کارشناس امور اجرایی سلامت

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، به ارائه خدمات اجرایی و اداری و تدوین ضوابط و مقررات مناسب در شبکه بهداشت و درمان و واحدهای صفی و ستادی بخش سلامت شامل بیمارستان، کلینیک، مراکز بهداشتی، مراکز تشخیصی و درمانی و ماموریت‌های آن و تنظیم و استقرار شاخص‌ها و استانداردهای عملکردی در اداره و مدیریت مؤثر و پویای این واحدها از لحاظ اقتصادی و اجرایی مشارکت گردد. و سرپرستی، طرح‌ریزی و هماهنگی امور مرتبط با فعالیت‌های این واحدها نیز از مصادیق این رشته شغلی می‌باشد.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- تهیه و تدوین برنامه‌های بلندمدت و کوتاه مدت براساس الگوی سیاست‌گذاری و برنامه‌های کلان دانشگاه و هماهنگی با ریاست مرکز یا بیمارستان.
- اجرا، پایش و نظارت بر برنامه‌های تدوین‌شده به منظور حصول اطمینان از اجرای موفق برنامه‌ها در واحدهای تحت سرپرستی.
- برنامه‌ریزی و هماهنگ نمودن امور بیمارستان به منظور پاسخ‌دهی مناسب در مواقع بحران و بلایا با هماهنگی مسئولین ذی‌ربط.
- شرکت در جلسات و کمیسیون‌های مربوط و ارائه نظرات مشورتی و تخصصی.
- برنامه‌ریزی به منظور اخذ مداوم نظرات مراجعین و بیماران به منظور حصول اطمینان از رضایت آنان.
- مطالعه مداوم روش‌های انجام کار به منظور بهبود و اصلاح مستمر روش‌های کار در حوزه تحت سرپرستی.
- مطالعه مداوم کارایی منابع بیمارستانی (منابع انسانی، منابع مالی، تجهیزات) با توجه به استانداردهای

- بیمارستانی و ارائه راهکارهای عملی افزایش کار آیی در استفاده از منابع.
- کنترل و نظارت بر کار کارکنان واحدهای ذی ربط و تقسیم کار و ایجاد هماهنگی بین فعالیت‌های آن‌ها.
  - انجام بررسی، کنترل و نظارت بر عملیات و فعالیت‌های مربوط به امور مالی مرکز یا بیمارستان.
  - نظارت بر چگونگی مصرف اعتبارات و فعالیت‌های مالی بیمارستان به منظور حصول اطمینان از صحت اجرای برنامه‌های تنظیمی هدف‌گذاری شده.
  - تطبیق، ترویج و هماهنگی امور بیمارستان با توجه به آخرین استانداردهای تعیین‌شده برای مراکز آموزشی و درمانی و بیمارستان‌ها.
  - انجام نظارت و رسیدگی به امور اداری، مالی، تغذیه، تأسیسات، انبار و سایر واحدهای غیر درمانی مرکز یا بیمارستان.
  - بررسی ساعات کار کارکنان و تهیه طرح تعیین ساعات کار تمام وقت و نیمه وقت کار آن‌ها براساس نوع و کیفیت و به منظور ایجاد هماهنگی در مرکز یا بیمارستان و نظارت بر طرح‌های تهیه‌شده.
  - کنترل و نظارت بر کارهای عمرانی و تعمیراتی مرکز یا بیمارستان و ارائه پیشنهادها و راهنمایی‌های لازم جهت پیشرفت بهینه در این امور.
  - جمع‌آوری اطلاعات مربوط به نیازهای کلی مرکز یا بیمارستان از نظر ساختمان، لوازم و تجهیزات، نیاز به تعمیرات اساسی و یا بازسازی و تهیه گزارش‌های لازم پیرامون این مسائل و ارائه آن به مسئولین ذی‌ربط.
  - ایجاد ارتباط مستمر و سازنده با شرکت‌های دارویی معتبر کشور به منظور دریافت به موقع سهمیه‌های دارویی.
  - پیش‌بینی کلیه احتیاجات مرکز یا بیمارستان اعم از نیروی انسانی و منابع دیگر با هماهنگی و همفکری رئیس یا مدیر خدمات پرستاری و در نهایت رئیس مرکز یا بیمارستان.
  - همکاری مستمر با سایر واحدهای بیمارستان و کارشناسان مربوط از نظر درمانی، آموزشی و اداری، مالی و فنی بیمارستان به منظور ارتقای مستمر کیفیت خدمات بیمارستانی.
  - تهیه و تنظیم طرح‌های موجود و مربوط به روند خرید، توزیع، نگهداری و استفاده بهینه از منابع موجود.
  - همکاری در تنظیم قراردادهای، مناقصه‌ها، مزایده‌ها و پایش نحوه اجرای آن‌ها تحت نظر مسئولین ذی‌ربط.
  - اعلام نظر به مسئولین ذی‌ربط درخصوص عملکرد و ارزشیابی کارکنان بیمارستان در صورت نیاز.

- برنامه‌ریزی و هماهنگ نمودن امور بیمارستان از نظر عملکرد در مواقع بحران تحت نظر مسئولین ذی‌ربط.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی.
- ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های اقتصاد سلامت، فناوری اطلاعات سلامت، مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، انفورماتیک پزشکی **مشروط** به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی.
- ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترا تخصصی (Phd) در رشته‌های مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، سیاست‌گذاری سلامت، انفورماتیک پزشکی، دیپلماسی سلامت و ارتباطات بین‌المللی و اقتصاد سلامت **مشروط** به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکرشده در بند الف و ب.
- د) دارا بودن مدرک کارشناسی ارشد و بالاتر در رشته مدیریت دولتی مشروط به داشتن کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی به تشخیص کمیته اجرایی مهندسی مشاغل.
- ه) دارا بودن مدرک تحصیلی دکترا حرفه‌ای پزشک عمومی و دکترا تخصصی بالینی پزشکی.

❖ مهارت:

- مهارت کار با نرم‌افزارهای طبقه‌بندی و مدیریت اسناد
- مهارت کار با نرم‌افزارهای تحلیلی یا علمی
- مهارت تصمیم‌گیری
- مهارت ارزیابی اطلاعات برای تشخیص مغایرت‌ها با استانداردها

- مهارت تحلیل داده‌ها
- مهارت‌های به کارگیری اصول اقتصادی و مالی در زمینه نظام سلامت
- مهارت فنی شامل تحلیل، برنامه‌ریزی و ارزیابی حوزه‌های مرتبط و نظام‌های پرداخت و تأمین مالی
- تحلیل هزینه‌ها، به کارگیری استانداردهای تشکیلاتی، فیزیکی نظام‌های مدیریتی، گزارش نویسی
- مهارت ادراکی شامل درک مشکلات کلی سازمان فنی در زمینه اداره مؤسسات بهداشتی و درمانی
- مهارت تحقیق و پژوهش.

❖ دوره‌های آموزشی:

- برنامه‌ریزی استراتژیک و عملیاتی
- مدیریت کیفیت
- سیستم‌های اطلاعات مدیریت
- اصول گزارش نویسی

❖ پست‌های قابل تخصص:

- معاون اجرایی : معاونت بهداشتی
- کارشناس نظارت و اعتباربخشی : معاونت درمان
- مدیر بیمارستان : بیمارستانها
- کارشناس بهبود کیفیت : بیمارستانها
- کارشناس بهبود کیفیت و اعتباربخشی : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- معاون توسعه مدیریت و منابع : مراکز آموزشی درمانی
- رئیس اداره بهبود کیفیت : مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس مسئول بهبود کیفیت : مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس هماهنگی امور بیمارستانها : دانشکده ها
- کارشناس امور بیمارستانها : دانشکده ها

کارآزمای مدیریت سلامت

بهداشتی درمانی / اختصاصی^۲

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آنها، با رویکرد مدیریتی، سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و اولویت‌بندی برنامه‌های مهم و کلان نظام سلامت در سطح دانشگاهی، ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی، به توسعه و مدیریت منابع انسانی، مالی، فیزیکی، آموزشی، فرهنگی، پژوهشی، بهداشتی و درمانی در نظام سلامت می‌پردازند و با بهره‌گیری از مفاهیم دانش به‌روز مدیریت با مشارکت در طراحی و استقرار نظام نوین مدیریتی، اقتصاد نظام سلامت و انجام مطالعات میدانی، برنامه‌ریزی و سازماندهی در راستای افزایش بهره‌وری در کلیه عرصه‌ها و سطوح فعالیت سازمان به عارضه‌یابی، شناخت مشکلات و رفع موانع بهره‌وری می‌پردازند که فعالیت‌های فوق با تمرکز و استفاده از امکانات و بسترهای دانشی توسط مدیران میانی و بالاتر تحقق می‌یابد.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- برنامه‌ریزی و اولویت‌گذاری برنامه‌های کلان نظام سلامت در سطح دانشگاهی، ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی.
- بررسی و تحلیل وضعیت اقتصادی، اداری، مدیریتی، مالی و زیربنایی نظام سلامت و ارائه راهکارهای بهبود و توسعه آن‌ها.
- شناسایی، تعیین، محاسبه، سطح‌بندی و اولویت‌بندی نیازهای سازمان و واحدهای تابعه و وابسته به منابع انسانی، مالی، فیزیکی، تجهیزات فنی و اداری و اطلاعاتی.
- محاسبه و اولویت‌گذاری نیازهای ساختمانی، تأسیساتی و تجهیزاتی در خصوص تأمین، نگهداشت، نوسازی و توسعه مراکز و موسسات بهداشتی، درمانی، آموزشی و پژوهشی.

۲. این شغل صرفاً در ستاد وزارت بهداشت و سازمان‌ها قابل استفاده می‌باشد.

- مشارکت و نظارت در تهیه و تنظیم سیاست‌ها، خط‌مشی‌ها و راهبردهای کلان در زمینه تحول، تحکیم و تقویت مدیریت و برنامه‌ریزی سازمان.
- مشارکت در تهیه و تنظیم سیاست‌ها، خط‌مشی‌ها و راهبردهای کلان سازمان در زمینه تأمین، توسعه، تخصیص و توزیع منابع انسانی، مالی، فیزیکی و دانشی.
- تحلیل اقتصادی و مالی برنامه‌های حوزه‌های سلامت.
- نظارت بر اجرای سیاست‌ها، خط‌مشی‌ها و راهبردهای کلان سازمان در زمینه تأمین، توسعه، تخصیص و توزیع منابع انسانی، مالی، فیزیکی و دانشی.
- طراحی و استقرار سامانه‌های جامع و یکپارچه سازمانی براساس سیاست‌ها و راهبردهای دولت و نظام سلامت کشور.
- تهیه و ارائه الگوها و طرح‌های مناسب معماری و عمرانی واحدهای بهداشتی، درمانی، آموزشی و پژوهشی منطبق با اصول علمی و امکانات و شرایط جغرافیایی، فرهنگی و اقلیمی کشور.
- تعیین محورهای تحقیقات توسعه‌ای - کاربردی موردنیاز و بسترسازی جهت اجرای آن‌ها در حوزه نظام اداری - مالی - اقتصادی و مدیریتی سازمان.
- مدیریت در شرایط بحران به‌کارگیری مناسب‌ترین شیوه‌های مدیریت با استفاده بهینه از امکانات موجود.
- برنامه‌ریزی و اقدام لازم به منظور رصد وضعیت امنیتی و حفاظتی دستگاهها از حیث رعایت استانداردها، دستورالعمل‌ها و اصول حفاظتی
- انجام مطالعات میدانی، برنامه‌ریزی و سازماندهی در راستای افزایش بهره‌وری در کلیه عرصه‌ها و سطوح فعالیت سازمان.
- عارضه‌یابی، شناخت مشکلات و رفع موانع بهره‌وری در سازمان، اقدام برای حفاظت از دستگاه در برابر انواع آسیب‌ها و مخاطرات.
- تهیه و تنظیم برنامه‌های اجرایی در راستای استقرار مدیریت دانش.
- به‌کارگیری روش‌های ارزیابی مانند ارزیابی متوازن و... به‌منظور ایجاد سازمان استراتژی محور.
- برنامه‌ریزی مداخلات نظام سلامت بر اساس عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت.
- ساماندهی و توسعه مشارکت بخش غیردولتی در حوزه‌های تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی، اجرا، نظارت و ارزیابی بخش سلامت.
- تهیه، تنظیم و ابلاغ دستورالعمل‌ها، ضوابط، رویه‌ها و مدیریت، برنامه‌ریزی، سازماندهی منابع، ارزیابی عملکرد سازمان با رویکرد مدل‌های تعالی سازمانی در بخش سلامت.

- بهره‌گیری از توان علمی و امکانات و تسهیلات فنی و اعتباری انجمن‌ها، نهادها و مجامع ملی و بین‌المللی.
- برقراری ارتباط با جامعه و برنامه‌ریزی برای جلب مشارکت مردم در مراحل مختلف برنامه‌ریزی، اجرا، پایش، ارزشیابی و تأمین خدمات در سلامت.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.
- برنامه‌ریزی و انجام اقدامات لازم به منظور رصد مستمر وضعیت امنیتی و حفاظتی دستگاه
- شناسایی تهدیدات آفندی و عوامل مخل امنیت و سلامت دستگاه
- ارائه مشاوره امنیتی و خدمات اطلاعاتی به بالاترین مقام دستگاه و سایر مراجع ذی صلاح.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد یا دکترا تخصصی (Phd) در رشته‌های مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، اقتصاد بهداشت، سیاست‌گذاری سلامت، اقتصاد سلامت، آینده‌پژوهی سلامت، اقتصاد و مدیریت دارو.

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی دکتری حرفه‌ای در یکی از رشته‌های پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی همراه با طی دوره‌های مصوب مدیریتی.

ج: دارا بودن دانشنامه تخصصی در یکی از رشته‌های پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی همراه با طی دوره‌های مصوب مدیریتی.

❖ تجربه:

- درخصوص پرسنل دارای مدرک تحصیلی دکتری حرفه‌ای و یا دانشنامه تخصصی حداقل ۸ سال سابقه فعالیت مرتبط برای تصدی پست‌های مدیریتی (بهداشت و درمان) ستاد وزارت و یا سازمان‌ها.
- مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد اقتصاد سلامت، مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی. حداقل ۱۲ سال سابقه فعالیت مرتبط برای تصدی پست‌های مدیریتی ستاد وزارت و یا سازمان‌ها.

❖ **مهارت:**

- مهارت فنی شامل تحلیل سیستم سلامت
- مهارت برنامه‌ریزی و ارزیابی نظام سلامت
- مهارت نظام‌های پرداخت و تأمین مالی
- مهارت تحلیل هزینه‌ها،
- مهارت به‌کارگیری استانداردهای تشکیلاتی بالینی و فیزیکی نظام‌های مدیریتی
- مهارت ادراکی شامل درک مشکلات کلی سازمان
- مهارت انسانی شامل داوری
- مهارت کار با یا بوسیله کارکنان
- آگاهی از فنون تشویق و بکارگرفتن شیوه‌های رهبری مؤثر.

❖ **دوره‌های آموزشی:**

- رویکردهای نوین مدیریت دولتی
- سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت

❖ **پست‌های قابل تخصیص:**

- مدیر کل / رئیس مرکز / معاون مدیر کل / معاون رییس مرکز و عناوین مشابه در وزارت متبوع

کارآزمای تعالی سازمانی سلامت

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها پایش و ارزیابی فرایندها و عملکرد سازمان‌های بهداشتی و درمانی، شامل بررسی سیستم‌ها، فرآیندها و شیوه‌های اجرایی برای ارتقای کیفیت، حاکمیت بالینی و سایر برنامه‌های مرتبط با تعالی سازمانی را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- شناسایی و ارائه راهکارهای مناسب به منظور جذب و بهره‌برداری از کلیه امکانات موجود اعم از منابع دولتی، غیردولتی، ملی و بین‌المللی برای توسعه.
- اجرای برنامه‌های مرتبط با تعالی سازمانی (الگوهای ارزیابی کیفیت، حاکمیت بالینی، اعتباربخشی).
- طراحی، اصلاح و مستندسازی فرایندهای سلامت و گزارش دهی ادواری مبتنی بر شاخص‌های حوزه سلامت
- تحلیل وضعیت موجود در راستای شناسایی و احصای نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها و رفع نقاط ضعف و چالش‌های سازمان‌های بهداشتی درمانی
- بررسی و ارزیابی عملکرد سازمان‌های بهداشتی و درمانی با استفاده از ابزارها و مدل‌های تعالی سازمانی
- ارائه راهکارهای عملیاتی و اثربخش برای بهبود عملکرد و ارتقای کیفیت
- مشارکت در تدوین و اجرای برنامه‌های تعالی سازمانی مانند حاکمیت بالینی و سایر الگوهای ارتقای کیفیت
- همکاری با سایر واحدهای سازمان و ذینفعان برای اجرای برنامه‌های تعالی
- نظارت و پایش مستمر بر اجرای برنامه‌ها و ارزیابی اثربخشی آنها
- تهیه گزارش‌های دوره‌ای و تحلیلی از وضعیت سازمان و پیشرفت برنامه‌ها

- مشارکت در تدوین استانداردها، ارزیابی عملکرد اقتصادی واحد و استقرار سیستم هزینه‌یابی و تعیین قیمت تمام‌شده خدمات.
- تحلیل آمار و اطلاعات مرتبط جهت تصمیم‌سازی‌های اقتصادی.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

- الف : دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، فناوری اطلاعات سلامت، ارزیابی فناوری سلامت، اپیدمیولوژی، آمارزیستی، نانوفناوری پزشکی، کارافینی در نظام سلامت، انفورماتیک پزشکی **مشروط** به دارا بودن مدرک کارشناسی در یکی از رشته‌های تحصیلی مصوب وزارت بهداشت با تشخیص کمیته اجرائی مهندسی مشاغل
- ب : دارا بودن مدرک تحصیلی دکترای تخصصی (Phd) مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، آمارزیستی، انفورماتیک پزشکی، مدیریت تحقیقات و فناوری در نظام سلامت، مدیریت اطلاعات سلامت، اپیدمیولوژی، اقتصاد سلامت، سیاست‌گذاری سلامت مشروط به دارا بودن مدرک کارشناسی در یکی از رشته‌های تحصیلی مصوب وزارت بهداشت با تشخیص کمیته اجرائی مهندسی مشاغل و کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکرشده در بند الف.
- ج : دارا بودن مدرک تحصیلی دکترای حرفه‌ای پزشکی عمومی.

❖ مهارت:

- مهارت برنامه‌ریزی
- مهارت تحلیل داده‌ها
- مهارت تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد
- مهارت ارزیابی اقتصادی مداخلات مدیریتی
- مهارت ممیزی نظام‌های مدیریتی

- مهارت ارزیابی عملکرد سازمانی.

❖ دوره‌های آموزشی:

- طراحی سازمان (ساختار - سیستم - فرآیند)
- الگوهای اعتباربخشی
- مدیریت تحول سازمانی
- برنامه‌ریزی استراتژیک و عملیاتی

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- رئیس گروه هماهنگی امور بیمه، تعرفه و استاندارد : معاونت درمان
- کارشناس استاندارد و ارزیابی فناوری : معاونت درمان

کارآزمای اقتصاد سلامت

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، بررسی کیفیت خدمات درمانی از منظر اقتصادی؛ ارزیابی کیفیت خدمات ارائه‌شده در بیمارستان و ارتباط آن با هزینه‌های صرف‌شده را بر عهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- انجام ارزیابی‌های اقتصادی، برآورد بار مالی و تهیه گزارش‌های تحلیلی اقتصادی از منظر بازار، سازمان‌های بیمه‌گر و تولید نظام سلامت
- تحلیل و ارزیابی سیاست‌های سلامت و بیمه سلامت بر شاخص‌های اقتصادی حوزه سلامت (پرداخت از جیب، هزینه‌های کمرشکن سلامت و ...)
- شناخت کامل و تحلیل شاخص‌های اقتصادی حوزه سلامت
- آگاهی از ترند شاخص‌های اقتصادی نظام سلامت طی حداقل ۱۰ سال اخیر به منظور ارائه مدل‌های پیشنهادی آینده‌نگری
- آشنایی با تکنیک‌های مختلف آینده‌پژوهی
- شناسایی و کاهش منابع هدررفت مالی: بررسی بخش‌هایی که باعث اتلاف منابع مالی بیمارستان می‌شوند و ارائه راهکارهای اصلاحی
- شناخت مدل‌های هزینه‌یابی و الگوهای مدیریت منابع و مصارف در حوزه سلامت
- پایش شاخص‌های اقتصاد سلامت: تعریف، اندازه‌گیری و تحلیل شاخص‌های اقتصاد سلامت

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، اقتصاد سلامت، ارزیابی فناوری های سلامت، کارافرینی در نظام سلامت مشروط به دارا بودن مدرک کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی.

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترای تخصصی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، اقتصاد سلامت، ارزیابی فناوری های سلامت، سیاستگذاری سلامت مشروط به دارا بودن مدرک کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی و کارشناسی ارشد مندرج در بند الف.

ج: دارا بودن مدرک دکترای تخصصی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، اقتصاد سلامت، ارزیابی فناوری های سلامت، سیاستگذاری سلامت مشروط به دارا بودن دکترای حرفه ای پزشک عمومی

❖ مهارت:

- شناخت بافت و ساختار نظام سلامت کشور
- شناخت شاخص های کلیدی نظام سلامت
- شناخت روش ها و تکنیک های مختلف ارزیابی های اقتصادی و مفاهیم و تحلیل هزینه-فایده، هزینه-اثربخشی و ... جهت کمک به تصمیم گیری در خصوص مداخلات و تکنولوژی های هزینه-اثربخش در نظام سلامت
- توانایی تحلیل و ارزیابی سیاست های سلامت و بیمه سلامت بر شاخص های اقتصادی حوزه سلامت (پرداخت از جیب، هزینه های کمرشکن سلامت و ...)
- انجام برآورد های هزینه، منابع مالی و انسانی مورد نیاز جهت مداخلات سلامت
- توانایی تهیه گزارش های تحلیلی
- مهارت تحلیل داده و کار با بانک های اطلاعاتی
- مهارت های حل مسئله و ارائه راهکار

❖ دوره‌های آموزشی:

- برنامه‌ریزی و مدیریت هزینه‌ها
- ابعاد حقوقی و قانونی قراردادها
- اصول تهیه و تدوین قراردادها
- ارزیابی اقتصادی پروژه‌ها
- محاسبه قیمت تمام‌شده خدمات در مراکز بهداشتی و درمانی

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- رئیس گروه گسترش شبکه های بهداشتی درمانی : معاونت بهداشتی
- کارشناس ارزشیابی اقتصادی سلامت : معاونت بهداشتی
- رئیس گروه هماهنگی امور بیمه، تعرفه و استاندارد : معاونت درمان
- کارشناس تعرفه و نظام پرداخت : معاونت درمان
- کارشناس بیمه و اقتصاد درمان : معاونت درمان

کارشناس فناوری اطلاعات سلامت

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، در قسمت‌های پذیرش، مدارک پزشکی، آمار و کدگذاری بیماری‌ها در بیمارستان‌ها، پذیرش بیماران، تنظیم مدارک پزشکی و بایگانی آن‌ها، تهیه آمار از کلیه فعالیت‌های مراکز بهداشتی، درمانی و آموزشی، استفاده از طبقه‌بندی بین‌المللی بیماری‌ها با استفاده از استانداردهای I.C.D، ایجاد ارتباط با قسمت‌های مختلف بیمارستان مانند پرستاری و تهیه گزارش از فعالیت‌های مختلف بیمارستان را عهده دار می‌باشند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- تحقیق در زمینه کاربرد روش‌های نوین ذخیره و بازیابی داده‌های پزشکی جهت بهینه‌سازی نظام‌های تصمیم‌گیری در حوزه بهداشت و درمان
- بومی‌سازی استانداردها و پروتکل‌های فناوری اطلاعات در جهت ارتقای نظام‌های بهداشت و درمان
- ارائه روش‌های بهینه جهت آموزش و انتقال مفاهیم کاربردی انفورماتیک در پزشکی
- طراحی روش‌های اجرایی حفاظت از اطلاعات خصوصی بیماران.
- فراهم‌سازی زمینه برقراری و تداوم ارتباط و همکاری بین مراکز ارائه‌دهنده خدمات بهداشتی و درمانی
- بررسی و پیشنهاد ساختار بهینه پایگاه داده‌های پزشکی.
- استفاده از کدگذاری در پزشکی و روش‌های نوین ذخیره‌سازی و بازیابی داده‌های پزشکی
- سازماندهی، ذخیره‌سازی و بازیابی اطلاعات سلامت براساس استانداردهای مورد عمل.
- نظارت بر گردآوری، پردازش و توزیع داده‌ها و اطلاعات بهداشتی و درمانی.
- کنترل و نظارت بر اسناد و مدارک پزشکی مراکز آموزشی و درمانی و بیمارستان‌ها.
- نظارت بر ارزیابی واحدهای مدارک پزشکی از جهت ساختار، ترکیب و تعداد پرسنل، تجهیزات، فضای

فیزیکی و فرآیند مستندسازی.

- فراهم کردن اطلاعات صحیح جمعیتی (دموگرافیک) بیماران، الصاق مدارک و ارسال پرونده بیمار/ همراه با بیمار به بخش‌های مرتبط.
- مشارکت در تقویت زیرساخت‌های ارتباطی و اینترنتی به منظور دستیابی آسان مراجعین به منابع اطلاعاتی پزشکی.
- مشاوره و راهنمایی کاربران کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی پزشکی برای بازیابی اطلاعات و هدایت آنان در ترسیم استراتژی فردی آن‌ها.
- آموزش فردی-گروهی و رسمی-غیررسمی برای استفاده از منابع اطلاعاتی و کتابخانه.
- شماره‌گذاری و ثبت و مهر کردن کتب و مجلات و تنظیم آن در قفسه‌ها مطابق سیستم جاری و نوین کتابخانه‌ها.
- طبقه‌بندی کتب و مجلات و کاتالوگ‌نویسی.
- مشارکت در آموزش دروس عملی دانشجویان رشته مدارک پزشکی.
- کدگذاری بیماری‌ها، اعمال جراحی و اقدامات درمانی و تهیه ایندکس مربوطه براساس استانداردهای جهانی.
- بررسی برگ گزارش عمل جراحی (برای بیماران که اقدام جراحی در مورد آن‌ها صورت گرفته است).
- انجام امور مربوط به پذیرش بیماران.
- اخذ رضایت‌نامه و اجازه‌نامه‌ها و تأمین پذیرش موارد فوریت پزشکی.
- آشنایی به سیستم‌های کامپیوتری تخصصی در زمینه مربوطه و توانایی در رفع ایرادات و تهیه آمار روزانه پذیرش.
- زمان‌بندی و نوبت‌دهی برای پذیرش بیماران - اعمال جراحی و بستری.
- تهیه و تنظیم آمار روزانه، ماهانه و سالانه از بیماران بستری و مرخص شده و آمار مرگ‌ومیر مراجعین به کلینیک‌ها و پاراکلینیک‌ها به منظور تجزیه و تحلیل خدمات درمانی ارائه شده.
- بررسی‌های لازم جهت بهبود روشهای کار، فرمهای مدارک پزشکی وسایل و امکانات مربوط به مدارک پزشکی.
- ارزشیابی واحدهای مدارک پزشکی مراکز آموزشی و درمانی و بیمارستان‌ها.
- همکاری در استقرار و کاربرد سیستم مدیریت سلامت (HIS).
- تنظیم کارت شناسایی و ثبت مشخصات و شماره بایگانی جهت ارائه به بیمار.
- تنظیم اوراق پرونده براساس استانداردهای موجود و پوشه گذاری و شماره‌زنی پرونده‌ها.

- انجام امور بایگانی پرونده‌ها براساس روش تعیین شده
- پاسخ به مکاتبات مربوط به پزشکی قانونی و ارگانهای دیگر با استفاده از پرونده بیماران
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته مدارک پزشکی، فناوری اطلاعات سلامت، کتابداری در شاخه پزشکی.

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های مدیریت فناوری اطلاعات پزشکی، فناوری اطلاعات سلامت، ارزیابی فناوری سلامت، انفورماتیک پزشکی، کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، مدارک پزشکی و مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی **مشروط** به دارا بودن مدرک کارشناسی در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکرشده در بند الف.

ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکترا تخصصی (Phd) در یکی از رشته‌های مدارک پزشکی، مدیریت اطلاعات سلامت (مدیریت اطلاعات بهداشتی و درمانی)، انفورماتیک پزشکی، مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی **مشروط** به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکرشده در بند الف و ب.

❖ مهارت:

- مهارت مدیریت اسناد
- مهارت مستندسازی و پردازش اطلاعات
- مهارت استفاده از آمار و کدگذاری بیماری‌ها
- مهارت تحلیل نتایج
- مهارت گزارش دهی کلی از فعالیت‌های مختلف بیمارستان
- مهارت انجام تحقیق و پژوهش.

❖ دوره‌های آموزشی:

- جنبه‌های قانونی مدارک پزشکی
- نحوه تدوین خطنویسی مدارک پزشکی
- آشنایی با آخرین سیستم‌های نام‌گذاری و طبقه‌بندی بیماری‌ها

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کارشناس آمار و مدارک پزشکی : معاونت بهداشتی، معاونت درمان، دانشکده ها
- کارشناس مسئول آمار و سطح بندی خدمات درمانی: معاونت درمان
- رئیس گروه آمار و تحلیل عملکرد : معاونت بهداشتی
- کارشناس فناوری اطلاعات سلامت : معاونت درمان، معاونت تحقیقات و فناوری، مراکز خدمات جامع سلامت، بیمارستانها
- کارشناس مسئول آمار و فناوری اطلاعات سلامت : مراکز بهداشت شهرستان
- کارشناس آمار و فناوری اطلاعات سلامت : مراکز بهداشت شهرستان
- منشی بخش : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی
- رئیس اداره فناوری اطلاعات سلامت : مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس مسئول فناوری اطلاعات سلامت : مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس فناوری اطلاعات سلامت : مراکز آموزشی درمانی
- کارشناس پذیرش و مدارک پزشکی : مراکز آموزشی درمانی

کاردان فناوری اطلاعات سلامت

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، در قسمت‌های پذیرش، مدارک پزشکی، آمار و کدگذاری بیماری‌ها در بیمارستان‌ها، پذیرش بیماران، تنظیم مدارک پزشکی و بایگانی آن‌ها، تهیه آمار فعالیت‌های مرکز بهداشتی، درمانی و آموزشی، کدگذاری بیماری‌ها و تهیه گزارش کلی از فعالیت‌های مختلف بیمارستان و هماهنگی امور مرتبط با مدارک پزشکی را برعهده دارند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- آموزش بیمار و همراهان وی در مورد منشور حقوق بیمار و چگونگی دسترسی به خدمات بهداشتی درمانی.
- اخذ براثت نامه و رضایت‌نامه‌های مربوطه.
- اخذ رضایت‌نامه و اجازه‌نامه‌ها و تأمین پذیرش موارد فوریت پزشکی.
- آشنایی به سیستم‌های کامپیوتری تخصصی در زمینه مربوطه و توانایی در رفع ایرادات و تهیه آمار روزانه پذیرش.
- زمان‌بندی و نوبت‌دهی برای پذیرش بیماران - اعمال جراحی و بستری.
- تهیه و تنظیم آمار روزانه، ماهانه و سالانه از بیماران بستری و مرخص شده و آمار مرگ‌ومیر مراجعین به کلینیک‌ها و پاراکلینیک‌ها به منظور تجزیه و تحلیل خدمات درمانی ارائه شده.
- تکمیل مرتب و منظم دفاتر خاص پذیرش و ترخیص بیماران در بخش.
- راهنمایی بیماران به اتاق و تخت مربوطه در بدو ورود بیمار به بخش.
- مرتب نمودن اوراق پرونده، ثبت در دفتر ترخیص و تحویل دقیق، کامل و روزانه آن‌ها به واحد حسابداری یا واحد مدارک پزشکی.
- پیگیری پرونده بیمار تا پایان کامل مراحل ترخیص و تسویه حساب پرونده.

- کنترل و دریافت برگ خروج بیمار از بخش (نسخه دوم برگ ترخیص) و خروج بیمار از بخش.
- تحویل کلیشه‌های رادیولوژی و کپی برگ خلاصه پرونده به بیمار در زمان ترخیص.
- تهیه و تنظیم و ارائه آمار روزانه بیماران شامل تعداد بیمار بستری، پذیرش شده، ترخیص شده، فوتی، اعزامی یا انتقالی (به بخش‌های دیگر یا بیمارستان دیگر) و ارائه آن‌ها در ابتدای شیفت هر روز
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.
- همکاری و هماهنگی با پرستار یا سرپرستار جهت انجام برنامه کارهای روزانه.
- انجام امور پذیرش، بستری و ترخیص بیماران در بخش.
- آماده نمودن پرونده بیماران (اضافه نمودن اوراق لازم، قرار دادن پرونده در پوشه مخصوص بخش، درج کامل و دقیق اطلاعات هویتی بیمار درروی تمامی اوراق پرونده وی).
- تکمیل مرتب و منظم دفاتر خاص پذیرش و ترخیص بیماران در بخش.
- راهنمایی بیماران به اتاق و تخت مربوطه در بدو ورود بیمار به بخش.
- راهنمایی و کمک جهت تعویض لباس و تحویل البسه و اشیاء قیمتی بیمار به همراهان وی (طبق ضوابط) و یا ارسال آن‌ها به واحد البسه بیمارستان (کمد مخصوص بیمار).
- تکمیل و اضافه نمودن روزانه کلیه فرم‌ها و اوراق موردنیاز پرونده بیمار تا زمان ترخیص.
- کنترل روزانه پرونده بیمار و الصاق برگ‌های رسیده از واحدهای آزمایشگاه، رادیولوژی، پاتولوژی و.... در پرونده بیمار.
- تهیه روزانه آمار بیماران و ارائه آن جهت امور تغذیه، البسه و.... به واحدهای مربوطه.
- انجام هماهنگی و گرفتن نوبت برای بیماران بستری جهت انجام آزمایش‌های، رادیوگرافی‌ها و.... در داخل مراکز درمانی.
- بررسی کامل پرونده و تنظیم صورت ریز لوازم مصرفی، داروها، آزمایش‌های انجام‌شده و یا رادیولوژی‌های تهیه‌شده در طول مدت درمان.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی در رشته مدارک پزشکی.

❖ مهارت:

- مهارت مستندسازی و پردازش اطلاعات
- مهارت استفاده از آمار و کدگذاری بیماری‌ها
- مهارت گزارش دهی کلی از فعالیت‌های مختلف بیمارستان
- مهارت ورود اطلاعات و نسخ دارویی به کامپیوتر
- مهارت برقراری ارتباط با بیمار
- مهارت برنامه‌ریزی برای ملاقات‌ها/ جراحی‌ها یا مشاوره‌های پزشکی
- مهارت کار با فرم‌های بیمه
- مهارت مصاحبه با بیماران برای تکمیل مدارک کار با نرم‌افزارهای پزشکی
- مهارت انجام مستندسازی اطلاعات.

❖ دوره‌های آموزشی:

- آشنایی با آخرین سیستم‌های نامگذاری و طبقه‌بندی بیماری‌ها
- آشنایی با منشور حقوق بیمار
- آشنایی با سیستم‌های اطلاعات بیمارستانی
- نظام اطلاعات بیمار

❖ پست‌های قابل تخصیص:

- کاردان پذیرش، آمار و مدارک پزشکی : مراکز خدمات جامع سلامت، مراکز آموزشی درمانی
- کاردان پذیرش : بیمارستانها
- منشی بخش : بیمارستانها، مراکز آموزشی درمانی

کاردان انتقال خون

بهداشتی دهانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، در فرآیندهای اهدای خون و انتقال ایمن آن با رعایت شرایط استاندارد در جمع‌آوری، نگهداری خون و فرآورده‌های خونی و وسایل مورد مصرف و همچنین بررسی شرایط پزشکی مجاز برای اهدای خون و صدور کارت اهدای خون می‌پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- اجرای شرایط استاندارد برای جمع‌آوری، نگهداری خون و محصولات خونی، وسایل مورد مصرف، صدور کارت و شرایط پزشکی مجاز برای اهدای خون.
- ثبت‌نام داوطلبین جهت اهدای خون.
- تکمیل فرم سوابق پزشکی اهداکننده تحت نظر پزشک.
- ارزیابی و معاینه فیزیکی اهداکنندگان خون برحسب آموزش‌های داده‌شده زیر نظر پزشک.
- کمک‌های فنی در رابطه با امور خون‌گیری به پرسنل تحت پوشش.
- مراقبت دقیق از اهداکنندگان خون در طول مدت خونگیری تا زمان ترک محل خون‌گیری و پذیرایی بعد از اهدای خون.
- گزارش وضعیت اهداکننده خون به مسئول مربوطه یا پزشک مسئول.
- انجام عمل خون‌گیری بر اساس ضوابط و استانداردها.
- تهیه و تنظیم آمار روزانه خون‌دهندگان و گزارش‌های لازم.
- انجام آزمایش‌های اولیه مانند هموگلوبین و هماتوکریت بر اساس استانداردها.
- پذیرش فرم‌های توزیع خون و انجام اقدامات لازم.
- تحویل خون تایید شده از آزمایش‌های و تفکیک آن‌ها به گروه‌های مختلف.
- تهیه آمار روزانه از روی فرم‌های تحویل گرفته‌شده از بیمارستان‌ها.

- تهیه و ارسال آمار ضایعات خون به قسمت آمار.
- ارسال خون اورژانس توسط مأمورین به بیمارستان و دریافت برگ درخواست آن.
- تشویق و ترغیب مردم جهت اهدا خون و انجام جمع‌آوری در سطح استانی به طور ثابت و سیار.
- اداره خدمات ثابت و سیار جهت جمع‌آوری خون‌ها.
- نظارت بر تأمین لوازم و داروها.
- تزریق دارو تحت نظر پزشک به اهداکنندگانی که دچار واکنش‌های اهدای خون می‌شوند.
- چک نمودن کیسه‌های خون قبل از خون‌گیری به صورت نمونه‌برداری.
- رسیدگی و کنترل شرایط بهداشتی محیط کار.
- تشکیل پرونده بهداشتی برای کلیه کارکنان.
- جمع‌آوری و نظرسنجی از اهداکنندگان خون راجع به خدماتی که ارائه می‌گردد و انجام تغییرات لازم.
- تشویق و ترغیب داوطلبان اهدای خون و اجرای برنامه‌های آموزشی جهت آگاهی مردم به امر اهدای خون.
- انجام آزمایش تعیین گروه خونی و بررسی دقیق سلامتی خون از نظر بیماری‌های عفونی منتقله از راه خون.
- توزیع خون و فرآورده‌های خونی به مراکز بهداشتی درمانی، بیمارستان‌ها و نظارت مصرف بهینه آن‌ها.
- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به‌کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کاردانی علوم آزمایشگاهی.

❖ مهارت:

- مهارت خون‌گیری
- مهارت ارتباط مؤثر با اهداکنندگان
- مهارت تحلیل شیمیایی مایعات بدن (خون، ادرار، ...)
- مهارت ورود داده‌ها به رایانه
- مهارت انجام تست‌های لازم برای انتقال خون
- مهارت شمارش سلول‌های خونی
- مهارت آزمایش سلول‌های رنگ‌آمیزی شده برای مشخص نمودن اختلالات
- مهارت انجام کار با تجهیزات آزمایشگاهی (شامل آماده‌سازی، نگهداری، تطبیق با اندازه‌های استاندارد (کالیبراسیون) و تمیز کردن دستگاه)
- مهارت کار با نرم‌افزارهای پزشکی (نرم‌افزارهای آزمایشگاهی و اداری)

❖ دوره‌های آموزشی:

- مراقبت از خون
- ذخیره ایمن خون و فرآورده‌های خونی
- آشنایی با شیوه‌های حمل‌ونقل صحیح خون و فرآورده‌های خونی
- ضوابط و استانداردهای انتخاب اهداکنندگان

❖ پست‌های قابل تخصیص:

کارشناس انتقال خون

بهداشتی درمانی / اختصاصی

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها در فرآیندهای اهدای خون، انتقال ایمن آن با رعایت شرایط استاندارد در مرحله جمع‌آوری، نگهداری خون و فرآورده‌های خونی و وسایل مورد مصرف و همچنین انجام آزمایشات اولیه، پلاسما فرزیس، پلاکت فرزیس و توزیع فرآورده‌ها براساس نیاز بیمارستان‌ها و برنامه‌ریزی و نظارت بر حفظ جذب و آموزش اهداکنندگان و یا سرپرستی فعالیت‌های فوق می‌پردازند.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- انجام عمل خون‌گیری براساس ضوابط و استانداردهای آموزش داده‌شده.
- نظارت و کنترل قسمت‌های پذیرش و ثبت‌نام و سالن خونگیری.
- مراقبت از اهداکننده‌ای که دچار شوک شده و اعلام وضعیت وی به پزشک واحد و کمک‌های فنی به سایر همکاران حسب مورد و درج عوارض پیش‌آمده در پرسشنامه خون‌گیری.
- مدیریت و راهبری تیم‌های خونگیری براساس دستورالعمل‌های صادره.
- ارائه گزارش و آمارهای مورد لزوم حسب مورد.
- انجام فرآیند ارسال کیسه و پیلوت به بخش فرآورده‌ها مطابق دستورالعمل‌های مدون.
- جداسازی کیسه‌های خون CUE و Failed جهت ارسال به بخش کنترل کیفی.
- انجام آزمایش‌های اولیه مانند هموگلوبین و هماتوکریت برابر استانداردها.
- همکاری در انجام ریلیز فرآورده‌ها (انجام ریلیز مرحله دوم خون کامل و PCR).
- تهیه فرآورده‌های سلولی و پلاسمایی مطابق دستورالعمل‌های سازمان.
- تهیه فرآورده‌های سلولی و پلاسمایی به روش آفرزیس.
- ریلیز کلیه محصولات سلولی و پلاسمایی مطابق دستورالعمل‌های سازمان.

- انهدام و ثبت ضایعات فرآورده‌های سلولی و پلاسمایی مطابق دستورالعمل‌های سازمان.
- انجام آزمایش‌های سرولوژی و ایمونولوژی مطابق دستورالعمل‌های سازمان.
- انجام آزمایش‌های شاخص‌های مربوط به کیفیت محصولات.
- نظارت بر پایگاه‌های اقماری.
- توزیع فرآورده‌های سلولی و پلاسمایی براساس نیاز بیمارستان‌ها.
- اشعه دادن فرآورده‌های سلولی و پلاسمایی براساس نیاز بیمارستان‌ها.
- برنامه‌ریزی و نظارت بر حفظ جذب و آموزش اهداکنندگان.
- ایجاد زمینه جلب اهداکنندگان برای مراجعات بعدی.
- آماده‌سازی محصولات پلاسمایی جهت ارسال به منظور پالایش قراردادی.
- انجام عملیات look back جهت محصولات سلولی و پلاسمایی.

شرایط احراز

❖ تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی یا کارشناسی ارشد یا دکترا تخصصی (Phd) در یکی از رشته‌های علوم آزمایشگاهی، علوم انتقال خون، میکروبیولوژی، هماتولوژی، پرستاری، مامایی، زیست‌شناسی با همه گرایش‌ها با تشخیص کمیته اجرایی مهندسی مشاغل.

❖ مهارت:

- قدرت تشخیص
- تجزیه و تحلیل
- قدرت استدلال و اتخاذ تصمیم
- قدرت بیان
- گزارش‌نویسی
- تسلط به زبان خارجی
- تسلط به رایانه

❖ دوره‌های آموزشی:

- اصول ایمنی و بهداشت خون‌گیری،
- ذخیره ایمن خون،
- آزمایشگاه ریلیز،
- آشنایی با نظام مراقبت از خون و آزمایشات استاندارد در بانک خون مراکز درمانی،
- آشنایی با آزمایشات نوین در سازمان انتقال خون
- آموزش مهارتی برحسب بخش فعالیت مربوطه
- ارتقای و حفظ کرامت مردم در نظام اداری
- برقراری ارتباط مؤثر با محیط و دیگران
- آشنایی با کمک‌های اولیه

❖ پست‌های قابل تخصیص: